PARS PRIMA

Conſtitutionum Congre gationis Caſinẽſis alias Sanctę Iu-ſtinę pro directiõe regiminis ⁊ re gularis obſeruantię dictę congregationis.

✠

IN NOMINE DOMINI NOSTRI IESV CHRISTI. AMEN.

❡ De capitulo generali celebrando & eius tẽpore. Capitulum primum.

a Ntiquorũ Patrũ ſectantes ueſtigia: & auctoritate apoſtolica mũiti: ut uigor obſeruantiæ regularis: fraternaq́ʒ charitas: & diuturna ac cõſtans inter nos perſeueret in chriſti ſeruitute concordia: Ordinamus capitulum noſtrũ generale celebrari debere: per patres & fratres monaſteriorũ congregationis noſtrę: modo quo in inferioribus terminabitur. & hoc ſingulis quidem annis Dominica tertia: ideſt uigeſima prima die poſt reſurrectionẽ domini noſtri ieſu chriſti. ❡ Itaq́ʒ ad capitulum uenire debẽtes taliter ſe prępareant tempore opportuno: ut ſtatuta die eſſe poſſint in loco ubi Capitulum ipſum fuerit celebrandum.

❡ De debentibus uenire ad capitulum generale. Cap. ii.

QVoniam ubi nimia eſt multitudo: ibi plerũque ſolet eſſe confuſio & difficultas ueritatis habẽdę: iccirco ordinamus quod infraſcripti ſolum ad Capitulum generale uenire teneantur, uidelicet. Pa/

ter. Præsidens: cæteriq; uisitatores quantũcunq; a capituli loco distent. Veniant & omnes Prelati & alii rectores quouis nomine censeantur: si tamẽ in aliquo monasterio congregationis nostræ principalem administrationẽ etiã sine titulo habuerint. Veniat preterea unus idoneus monachus electus nomine ipsius cõuentus ex quolibet monasterio. Hoc tamen attento quod si contigerit in aliquo monasterio pauciores eẽ q̃ sex monachos clericos professos nõ computato Prælato: nec Monachus nec Prælatus uenire præsumat: nisi ex urgẽtissima causa: & hoc quidem de licentia patris Præsidẽtis & duorũ uisitatorum illius prouinciæ: quorum iudicio hoc relinquimus. ❡ Quod si suprascripta aut alia quacunq; legitima causa cõtingẽt: nec Prelatos uenire: nec conuentus fratres conuentuales mittere: tunc ipsi Prælati & conuentus teneantur mittere litteras tam bonum congregationis: q̃ sui monasterii concernentes per unum ex fratribus: aut alium fidelem nuncium de cõmuni consensu Prælatorũ & maioris partis conuentuum electum per Prælatum seu conuentualem propinquioris monasterii si maluerint. ❡ Liceat præterea Prælatis ad capitulum infirmitate seu alia cã quæ p Præsidentem cum uno uisitatore uel per duos uisitatores illius prouinciæ fuerit legitima iudicata uenire non ualentibus: eo anno quo nõ uenerint mittere unum ex monachis ipsorũ noĩe: cum litteris tamen

de hoc fidem facientibus. ℭ Ex gratia etiam conceditur caueosi: Cauæ: Neapolis: Caietę: Auersæ: Ragusiiq; Prælatis: ut alternatim & altero quoq; anno liceat eis si maluerint propter distantiam locorum: non uenire ad Capitulum: quod si uenire uoluerint non impediantur. ℭ Prælati uero Siculi ueniant aut non ueniant: pro ut per diffinitores anni præteriti deliberatum fuerit. Et prælatis ipsis qui ex causa legitima: ut supra ad Capitulum non uenerint: intelligi uolumus oēm authoritatem cōtinuatam esse & continuari in spiritualibus & temporalibus: quam prius habebāt: locumq; solitum tenere usq; ad dispositionem prælati nouiter instituendi. ℭ Si uero ut præfertur non habito iudicio patris præsidentis & unius uisitatoris uel duorum saltem uisitatorum: aut euidentis infirmitatis legitimo impedimento cessante ad Capitulum nō uenerint: ipso facto die qua omnes Prælatos absolui solitum ē: authoritate: loco: regimine: & cura quę Prælati tenebāt se priuatos nouerint pariter et absolutos: et cura tam in spiritualibus q̄ in temporalibus ad Priorem & in eius absentia ad immediate superiorem deuoluatur. ℭ Declaramus tamē Prælatos solū titulum habentes post absolutionē aliorū p̄latoꝝ: tenere debere locū professionis suæ. ℭ Et ut tp̄e capituli gn̄alis de his quę p uisitatores in suis uisitatiōibus repta fuerint: clarior uoriorq;

nis: celebret per quatuor dies ad minus & octo ad plus ante recessum suū: qui quidē recessus cōputari debet habita cōsideratione distantię monasterii a loco capituli. ¶ Itaq; eo die quo fieri dbet huius modi electio: p̄latus post primā cōuocet fratres ꝑ fessos in capitulo: & legat eis hoc capl'm exhorteturq; eos ut intersint oēs missæ cōuentuali: q̄ missa cātet de spū sancto: nisi dies ille habuerit ꝓpriā missam: quo casu fiat cōmemoratio de spū scto: tā pro ipso fratre eligendo: q̄ pro caplo generali celebrando. Et ut oia rite & cū pace procedant: p̄latū huiusmodi electioni oīno uolumus iteresse. ¶ Cōsiderantes igit quod ab antiq̄s patrū institutis nō deuiat: qui aliqua preuio iudicio & suadente rōne in melius reformat: priuilegioꝝ nr̄oꝝ & aplicarū litteraꝝ super hoc authoritate roborati: statuimus quod electio cōuentualis cum Prælato ad Capl'm gn̄ale destinādi deinceps infra scripto mō celebretur. ¶ A qua quidem electione exclusis omnibus prēter sacerdotes & Diaconos qui tēpus promotionis ad Diaconatū p ordinatiōes nr̄as statutū in cōgregatione compleuerint: quos tantū huiusmodi electionis capaces esse decernimus. ¶ Exclusis ēt e sacerdotū & diaconoꝝ numero: quib⁹ a caplo gn̄ali cōcessa ē facultas ut eligi in cōuētualē nō possint: tales. n. nisi de licētia eiusdē capli ultra p quēlibet etiam per Præsidentē admitti non poterunt.

ℭExclusis quoq; Prælatis titularibus: qui cũ censeantur in numero Prælatorum inter conuentuales non debent censeri. ℭExclusis ẽt qui propter infirmitatem uel aliud legitimum impedimentum se ante electionem excusauerint: & Prælatus cũ consensu maioris partis suorum deputatorum talem excusationem admittendã duxerit: uel ẽt si propter easdem causas prælatus cum cõsensu eorũdẽ aliquos excludendos duxerit: post electionem aũt factam nullius admittit excusatio. ℭExclusis quoq; a loco suæ professionis degradatis uel publicam agentibus pœnitentiã. ℭExcluso deniq; uno ex fratribus quem Prælatus pro regimine & utilitate monasterii magis idoneũ iudicauerit. ℭPossit etiã præter hunc ipse prælatus iustæ necessitatis uel utilitatis causa de suorum consilio deputatorum ac unius saltem uel præsidentis uel uisitatoris licentia: si tamẽ fratris nomen & causam quæ ad hoc eum impulerit eidem uel Patri Præsidenti uel uisitatori duxerit insinuandã: alterũ nihilominus pari forma subtrahere. ℭDemum ad electiõem procedatur: quę iuxta formam & modum ĩfrascriptum fieri debet. Prælatus uero interim imponat alicui ex fratribus ut scribat ĩ una cedula oĩum nomina monachorum. ℭVoces uero cuiuslibet Cõuentus idest balotæ dissimilis coloris: iuxta ordinem infrascriptum ita taxantur. Vbicunq; fuerint sex monachi professi

non computato prelato: habeant tãtum unam uocem. Deinceps uero & supra cõputentur uoces nõ iuxta numeꝶ conuẽtus sed fratrum: qui huiusmodi electionis capaces fuerint: si præsentes extiterint: ita ut ubicunq; quatuor tales fuerint: unã uocem habeãt: & octo duas: & duodecim tres: & sic successiue. Ita ut pro singulo integro quaternario una tantum cuilibet cõuẽtui uox accrescat. Quod si contingat inueniri minus q̃ quatuor eligibiles: unam nihilominus uocem habere censeantur, prout supra dictum est.

¶ Post nonam Prælati legãt infrascripta cum quatuor sequentibus capitulis.

Congregatis itaque post nonam ex more fratribus in Capitulo, oratione breui præmissa & inuocato Dei nomine assistentibus hinc inde Prælato duobus ex deputatis superiorem locum in capitulo habentib⁹: singulosq; sacculos singulis tenẽtibus: sit penes Prælatũ p̃dicta cedula in qua omnium noĩa monachorũ congregatoꝶ habeantur scripta. De qua primo extrahant omni assistente cõuentu cedulæ continentes nomina monachoꝶ non sacerdotũ neq; diaconoꝶ: q̃ numeratæ & plicatæ ponãtur in sacculo ad hoc parato: quẽ tenebit supior: qui a sinistris Prelati erit: in altero aũt sacculo po

nant̃ numeratæ corã oĩbus totidẽ balotę paris magnitudinis eiusdẽq; coloris præter duas tãtũ: quæ paris qdẽ magnitudinis sed dissimilis coloris erũt ¶ His taliter cõpositis unus frum sacerdotũ siue diaconoꝝ quẽ prælatus cũ pfatis duobus iuxta se sedẽtibus elegerit: ante ipm genuflectens accipiat de sacculo cedulã unã plicatã: digitis eã corã oib⁹ alte tenendo: deinde accipiat de altero sacculo balotã unã eã oibus ostẽdendo: & cuius coloris sit ẽt explicãdo: & postea alta uoce pnũciet nomẽ in pfata cedula scriptũ oĩbus audiẽtibus. Cedulãq; ipsam platus duoq; supiores pdicti oĩno uideãt & legant. Sicq; p singulos procedat̃ donec balotę duę i colore dissimiles extractæ fuerint. Et illi duo fres quoꝝ noĩa cũ dictis balotis dissimilibus conuenerint: extrahant cõsequentẽr noĩa sacerdotũ & diaconoꝝ p cõuentuali eligẽdo scdm ordinẽ quo extracti fuerint: primus uidelicet cedulas: alter balotas extrahendo: mõ quo infra. In defectũ uero huiusmodi clericoꝝ: si q deessent: ad arbitriũ pdictoꝝ suppleat̃. ¶ Publicatis igit̃ primo sigillatim incapacib⁹ de qbus supra: extrahant̃ de pfata cedulã noĩa oĩum mõachoꝝ sacerdotũ & diaconoꝝ: quæ sigillatim & publice legant̃: plicent̃: & numerẽt̃: ponant̃q; in dicto sacculo quẽ tenet supior a sinistris: Et deinde palã ponant̃ in altero sacculo totidẽ balotæ numeratæ eiusdẽ magnitudinis & colo

ris cõputatis diuersicoloribus quę pro numero cõ-uentus plures uel pauciores cuilibet mõasterio deputatæ fuerint. ℭ His ita cõpositis primus ille de electis fratribus ante ipm Prælatũ genuflexus accipiat de sacculo corã oĩbus cedulã unã plicatã alte tenẽdo: nõ tñ eã legat. Deĩde aliter silr genuflexus de altero sacculo accipiat balotã unã eã oĩbus ostẽdẽdo: & cuius coloris fuerit alte ꝓnũciando. Et postea q tenet cedulã extractã alta uoce ꝓnunciet nomẽ in p̃fata cedula scriptũ: Cedulãq; ipsã p̃latus cũ illis duobus sibi assistentibus oĩno uideãt & legant. Sicq; per singulos procedatur: donec balotæ omnes in colore dissimiles extractæ fuerint. Et sic inter eos: quibus illæ contigerint: qui superior gradu uel professione in conuentu fuerit: ille a spiritu sancto & consequenter ab omnibus fratribus in legitimum conuentualem: & qui nomine conuentus ad generale Capitulum ueniat censeatur electus. ℭ Ipsę uero cedulæ & balotæ oẽs etiã post dictam electiõem statim per p̃fatos patres ad cautelam corã cõuentu denuo numerent: ut si in debito numero & colore conueniant: cognosci ualeat.

ℭ Electo aũt conuentuali ordinamus ꝙ Prę latus litteras p unũ de monachis suis: electionis huiusmodi testimoniales cũ appositiõe sigilli sui monasterii scribi faciat sub hac forma, uidelicet.

cationis latę sententiæ a qua: nisi a Præsidente re-
giminis: præterquã in mortis articulo constituti:
absolui nequeãt: & inhabilitatis ad uocem actiuã
& passiuam in dicto capitulo generali: & ad digni
tates: gradus: & administrationes in dicta congre
gatione pœnam quinquẽnio duraturam: incurre-
re ipso facto. Eisdem quoq; pœnis & censuris eos:
qui circa diffinitoꝝ electionem: per se: uel per ali-
os: directe uel indirecte: quocũq; tpe praticas fe-
cerint: seu ab aliis praticati: uel aliter conscii: aut
quomodolibet talium praticarũ notitiã habẽtes:
& ante non reuelantes: ligari & inuolui: nec nõ ir
ritum & inane: quicquid secus super his a quocun
q; quauis authoritate: scienter uel ignoranter con
tigerit attentari.

De his quæ ptinent ad officiũ conuentualium. Cap. v.

ORdinamus ꝙ conuentuales teneant secretissima
ea quæ sibi tradẽtur in scriptis: solis diffinitoribus
portanda aut uerbo referenda: ac etiam ea: ex quo
rum relatione nõtabile oriretur scandalum: aut ue
risimiliter posset oriri. Fratres quoq; qui talia
scribũt: aut ambasciatas huiusmodi imponũt: nõ
nisi ipsis diffinitoribus reuelanda. Quod si cõtra-
fecerint eligi nõ possint usq; ad trienniũ. Insup
oĩa quæ uerbo eis fuerint imposita redigãt in qua-
dam cedula scribẽdo nomen fratris: nihil adden-

do & nihil minuendo: ut ea possint fideliter refer re diffinitoribus: uerbi gratia: Domnus talis dicit sic &c. allegãdo causas sibi expressas a fratre in specie: & pro breuiori & certiori informatione diffinitorum colligant in unũ singulas materias: uerbi gratia: si agendum de Prælato: aut priore: aut Cellerario: concludant talem materiam inducendo dicta singulorum & causas: anteq̃ ad aliam materiam diuertant: ita ꝙ non sit necesse eadem sæpius repetere. Quam cedulam penes scribam capituli dimittant: ut in uisitatione monasterioꝝ possit haberi plenior & uerior informatio de relatis capitulo. ¶ Præterea nec ipsi conuentuales accipiant aliquid in commissis a fratribus: nisi ea quæ acciderint post uisitationem sui monasterii. ¶ Curent etiam: ut Prælatus portet taxam sibi congruentẽ ad capitulum. Portent insuper & litteras de eorũ electione fidẽ facientibus: capl'o gñali portandas.

¶ De modo scribendi Capitulo generali. Cap̃. yi.

ORdinamus ꝙ si quis fratrum nostroꝝ uoluerit aliqua intimare Capitulo generali: scribat ipse: & nõ alius pro eo. Si uero nescit conuentualis ab eo rogatus: uel alius Monachus de licentia sui Prælati. Qui ne teneant diu diffinitores in pluribus occupatos: clare: breuiter: & succinte scribãt cum sub-

scriptione sui nominis exponendo causam uel cau sas dicti uel petitionis suæ. Alioquin si pręfatæ lrę carebunt subscriptionis nomine: a diffinitoribus reiicietur. ¶ Volumus etiam φ ea quæ concernũt ipsam congregationem: in cõmune scribãt uel scri bi faciant litteris aptis. Ea uero quæ ad aliqua par ticularia monasteria pertinent: scribant aut scribi faciant litteris clausis. Sed siqui conuentuali suo aliquid diffinitoribus referendum imponunt: ni hil de cætero eisdem diffinitoribus scribant: uel si scribere maluerint: eidem conuentuali dicendum nihil imponant. ¶ Caueant autẽ fratres ne de his quæ ante uisitationem monasterii acciderint ali quid capitulo scribant: nisi urgens causa subsistat. ¶ Sed nec frater fratrem sollicitet: aut faciat prati cam: ut scribat: aut ambasciatam mittat. ¶ Nullus φ frater etiam si sit de numero deputatorum alte rius litteris subscribat: aut suis subscribi faciat quo uis quæsito colore: & qui contrafecerit tam in hoc casu q̃ immediate præcedenti: ter in pane & aqua in terra ĩ refectorio ieiunet. ¶ Vltimo ordinamus ne uolentes scribere Capitulo inordinatis passio nibus seducãtur: nec quadam animi facilitate scri bant: sed Deum præ oculis habentes: ea quæ fue rint necessaria & utilia suggerãt patribus cum om ni honestate & grauitate. ¶ Vt autem pax & beni uolentia erga Prælatos & fratres nostros cõserue tur: admonemus Prælatos: ne tẽpore capituli uel

uisitationum quærant quo uis modo: quis contra eos scripserit/uel ipsos accusauerit. Et similiter cũ ad monasteria sua peruenerint hortetur socios & fratres: ut caueant etiã ipsi: ne quærant aliquo modo quis uel scripserit: uel ambasciatam miserit: sed potius dissimulent se nescire: nec moleste ferre.

¶ Quæ per Prælatos ad capitulum uenietes sunt deferenda. Cap. vii.

ORdinamus ꝙ Prælati nostræ cõgregationis: aut qui ab eis eorum nomine missi fuerint: deferant secum uenientes infrascripta. In primis nomina fratrum qui anno illo professionem emiserint: ac diẽ quo professi fuerint: nec non eorum qui in domino quieuerint: aut eiecti: aut quocunq; modo diminuiti fuerint. ¶ Portent etiam in scriptis nomina omnium fratrum conuentus sui: ac locum: annum: & diem: ubi: & quo professi sunt: secundum tamen gradus & ordines: quos in monasteriis suis tenent. ¶ Portent etiam annuos redditus & expẽsas suorum monasterioꝝ ac computa debitorum & creditoꝝ in breui sũma. ¶ Ad officium ẽt Prælatoꝝ spectat petere licentias eoꝝ qui promouẽdi sunt tam ad ordines sacros q̃ ad gradum superioritatis & etiã litteras gratiosas pro benefactoribus monasterii sui: quæ non excedant numerum triũ.

¶ Et q̃a

Et quia parentibus fratribus ac sororibus fratrũ congregatiõis nostræ: p patres dictæ litteræ grõ se concessæ sunt: amõ p eis non requirant. ¶ Itẽ balnea pro infirmis fratrib⁹: tñ seruatis seruãdis: pro ut in declaratorio regulæ caplo. xxxvi. de infirmis fratribus. ¶ Deferant præterea ultra expẽsas itineris: necessarias pro ipsis & eorum conuẽtualibus tam in eundo q̃ in redeundo taxam unã iuxta assignationem suo monasterio traditam: & eo amplius: p ut per caplm præcedens fuerit ordinatum: nisi in tanta aut maiori summa fuerint congregationis liquidi creditores: quod si facere neglexerint: sciãt se in capitulo gñali uoce actiua & passiua priuatos. ¶ Vt autem pecunia quæ p ãnatis mõasteriorũ in curia Ro. soluẽda est paulatim præparet: & non cum nimio monasteriorum dispendio: ordinamus q Prælati monasteriorum annatam soluentium deferre debeant seu transmittere annuatim ad caplm ratam pecuniæ: quæ eis contingit: computatis minutis seruitiis: de q bus aduertet depositarius: habito respectu ad annorum numerum: post quos annata ipsa soluẽda erit. Quæ pecunia reponat in loco per diffinitores deputato ita & taliter: q quando pfata annata solui debebit: reperiat pecunia ipsa totaliter pparata. Si uero Prælati ac cellerarii pfatorũ monasteriorũ hoc adimplere neglexerint: siqdẽ ad caplm uenerint: careant uoce actiua & passiua: quoad

electionē diffinitoꝝ. Sin aūt: tā diu ieiunēt semel in hebdomada in pane solū & aqua: q̄ diu omissā ratā pecuniæ: ubi supra: deposuerint cū effectu. ¶ Idem censemus de conuentuali: qui solus sine Prælato uenerit ad capl'm: si culpa sua id acciderit. ¶ Siquis tn̄ Patrum nostrę congregationis totam integram taxam uel partem quæ tpe capl'i per patres diffinitores intra annum soluēda mandat ꝓ bono uniuersali congregationis & utilitate exposuerit/tpe uisitationis huiusmodi pecuniæ sic expositæ sibi in dicta taxa computent: uel tpe saltem capl'i gn̄alis: si expectare uoluerit admittant. Ordinamus ēt: ut tempore quo generale capl'm celebrat: fiat per omnes conuentus pro dicto capitulo publica: uniformis: & consueta oratio: ut Deus omnipotens capl'm celebrare debentium corda & act⁹ dirigere digne in beneplacito suo.

¶ De forma capituli generalis. Et primo in quibus personis consistat. Hoc capitulum legit pater Præsidens sabbato ante tertiam dominicam post pascha dicta nona: coram omnibus de capitulo.

Capitulum. viii.

DEclaramus pariter & ordinamus Pręsidentem regiminis: uisitatores: ac Prælatos habentes titulū & administrationem: uel principalem administrationē tantū monasterioꝝ nr̄æ cōgregationis: nec

non couentuales totu gnale caplm facere: quos intelligimus repsentare tota congregatione ipso durate caplo. uoletes q oes supra noiati uoce i capitulo hre possint: si tn pntes extiterint: absentes aut a caplo nulla uoce hre possint. ℂQd si aliq ex ca contingeret uni dari titulum & alii admini strationem: uoce in caplo administrator & non titularis habebit. ℂSi uero contingeret ex causa Prælatum uel alium monachum monasterii: ubi pauciores q sex fuerint clerici professi: non computato Prælato: etiam cum licentia ad caplm accedere: nec Prælatus: nec monachus ullam uoce in caplo habebut. ℂSabbato igit psato ante tertiam dominica post Pascha: fiat in missa comemoratio de Spiritu sancto ac deinde post nonam couocatis omnibus de caplo in loco ad id deputato præmissa prius mentali oratione: præsidens regiminis dicat. Ver. Saluos fac seruos tuos. Rn. Deus meus sperantes in te. Ver. Esto nobis dne turris fortitudinis. Rn. A facie inimici. Ver. Nihil proficiat inimicus in nobis. Rn. Et filius iniquitatis no apponat nocere nobis. Ver. Dne no sm peccata nra facias nobis. Rn. Neq sm iniqtates nras retribuas nobis. Ver. Mitte nobis dne auxilium de sancto. Rn. Et de syon tuere nos. Ver. Domine exaudi orationem meam. Resopon. Et clamor meus ad te ueniat. Ver. Dominus uobiscum. Rn. Et cum spu tuo. Oremus.

Actiões nostras quæsumus domine aspirãdo prę ueni & adiuuando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio: a te semper icipiat: & per te cœpta finiatur. Oratio.
Famulorum tuorum quæsumus domine delictis ignosce: ut qui tibi placere de actibus nostris nõ ualemus: genitricis filii tui domini nostri intercessione saluemur.
¶ Intercessio nos q̃sumus dñe beati pr̃is nr̃i Benedicti Abbatis cõmendet: ut quod nostris meritis nõ ualemus: eius patrocinio assequamur. Per christum dominum nostrum. Rñ. Amen.
¶ Fratres uero conuentuales ex tunc & deinceps in loco tantum capituli teneant locum professionum suarum: nisi electus in cõuentualẽ fuerit ex senioribus ipsius monasterii ubi capitulũ celebratur: quia locũ solitum tenebit: præterq̃ in actibus capitularibus. ¶ Facta uero per Pręsidentem monitione fratres conuentuales per litteras aut sufficientia testimonia suarũ electionum fidẽ faciant. Approbata autem uel reprobata eorum electiõe: Pater Pręsidens dicat corã oĩbus: qđ qui non portauerint taxam aut portionem annatę cũ minutis seruitiis ueniant de præsenti: & exponant causam quare nõ portauerint: qua per præsidentem corã omnibus declarata: iudicet ipse cũ uisitatoribus: an sit legitima uel ne: ꝙ si legitimã non iudicauerint; careãt uoce actiua & passiua in electione dis-

finitorum ut supra dictum est. Si autem nõ uenẽrint ad capitulum tam diu ieiunent semel in hebdomada in pane solum & aqua: q̃ diu omissam ratam pecuniç: ubi supra: deposuerint cum effectu. Et ultra hoc transgressores huiusmodi in terra semel in refectorio comedant: die quo statuerint diffinitores: nec cum eis dispensari possit: nisi ex nouem: octo accesserit diffinitorum consensus. Consequenter pater Præsidens publice audientibus omnibus explicet eam partem bullæ Leonis decimi: ubi agit' de excõmunicatione & inhabilitate eo℞: qui in electione diffinito℞ directe uel indirecte praticas fecerint: quã supra in q̃rto caplo inuenies. Deinde moneat omnes ut intersint missæ: q̃ die sequẽti solẽniter cantabit' de dñica cũ cõmemoratione spũs sancti: Vt dñs illuminare digneť & dirigere in suo beneplacito corda fratrum caplm celebrare debentium. Et conuentualibus recedentibus: Præsidens legat infrascriptum caplm quo lecto ad electionem scrutatorũ per Prælatos procedatur.

¶De electione scrutatorum. Cap̃.ix.

ORdinamus primo ne quis alicui Prælato uel cõuentuali: ad quos electio spectat diffinito℞ cõsanguinitate usq; ad secundum gradum inclusiue cõiunctus: in scrutatorem eligať. Singuli igiť uisita

tores quatuor: qui non sint de capitulo: nominẽt secrete in aurẽ patris Prçsidentis: ipse etiam pater Præsidens quatuor nominare possit/quos quidem ille in cedula conscribat: & eos postmodum noiet q noiati balotent ab oibus Prælatis: & illi quatuor: qui plures balotas albas habuerint: sint scrutatores electi in omnibus actibus capitularibus durante ipso capitulo: & si fuerint aliqui pares in uocibus: præferant qui locum superiorem in monasterio tenuerint. ¶ Qui scrutatores teneant secretissima quæcũq; scrutati fuerint: contrafacientes uero si trãsgressio fuerit manifesta greduati tẽneant locum professionis suæ in monasterio saltem per duos menses. Si uero non fuerint graduati: stent degradati in monasterio post omnes pfessos similiter per duos menses: & insuper eo ipso sint priuati dicto scrutatorum officio: ad quod deinceps in perpetuum sint inhabiles. ¶ Si uero culpa fuerit latens: ter in pane & aqua ieiunent nec aliter absolui possint. ¶ Hoc autem caplm legat Præsidens ipsis scrutatoribus die sequenti coram omnibus de caplo antequam ad electionem diffinitorum procedat. Post hæc recedentibus Prælatis pater Præsidens una cum uisitatoribus scribi faciat duas cedulas strictas & longas: in quarum altera sint scripta nomina omnium Prælatorum in altera autem nomina fratrum conuentualium secundum ordinem professionis uniuscuiusq;. Itẽ

duas alias cedulas cõsimiles: sed latas dãdas scrutatoribus: in quibus seriatim ipsi scrutatores possint notare suffragia singulorum.

¶ De absolutione Præsidentis & aliorum Prælatorum ab eorum regimine. Hoc capitulum legit pater Præsidens dominica tertia post pascha dicta nona coram omnibus de capitulo.

Capitulum. x.

DOminica igitur tertia post pascha solẽniter cantata a patre Pręsidente missa de dominica cum cõmemoratiõe de spũ sancto ut supra dcm̃ est: post nonã pulsata cãpana/ & oĩbus q sunt de caplo/ in loco ad id deputato cõgregatis genibus flexis pręmissa mentali orõne Præsidens regiminis omnes de capitulo huiusmodi alloquitur sermonibus.

¶ Pr̃es & fr̃es dilectissimi: quia scdm antiquã & laudabilem consuetudinem nostrã/ tpe capli generalis uacare debent omnia beneficia: dignitates: prælationes: & officia generalis regiminis: Iccirco ego. D. N. humilis Præsidens congregationis monachorum de obseruantia Casinensi alias sanctæ Iustinæ uice & nomine totius capli gñalis: aplica ac ẽt constitutionum nostrarum authoritate absoluo omnes & singulos uisitatores: Abbates: Priores: administratores: & omnes hñtes tã titulũ q̃ principale regimẽ monasterioꝝ nroꝝ

ab eorum officiis: cura: administratione: titulo: & regimine: & eos absolutos pronuntio. ¶ Si uero Præsidens non interfuerit capitulo: antiquior uisitatorum: qui illic aderit: omnia supradicta nomine & uice Præsidentis pronunciet. ¶ Qua absolutione facta: cęteri omnes discooperto capite surgant: eidem absolutioni reuerēter annuentes: locaq; suæ professionis ilico petant. ¶ Subsequenter Præsidens dicat. Et ego idem. D. N. denuntio me absolutum iuxta tenorem priuilegiorum & cōstitutionum congregationis nostrę ab officio pręsidentiæ & uisitationis: nec nō a titulo: regimine: & administratione monasterii. S. N. Placeat itaq; paternitatibus uestris die statuta ꝓuidere de magis idoneo. ¶ Post hæc prostratus coram omnibus: de excessibus & negligentiis suis se accuset: & subiciat se capituli correctioni: ueniam: & orationem pro se a fratribus postulās: & facto signo ab antiquiore capituli surgat: & reuertatur ad locum suæ professionis. Similiter omnes alii faciāt qui in illo anno uisitatores fuerint: aut monasteriorum principale regimē habuerint: unusquisq; sm ordinem suum incipiēdo a maiore. Et facto signo ab antiquiore surgant: & ad suę professionis loca redeāt. ¶ Quibus peractis ad electionē diffinitoꝝ ꝓcedatur.

¶ De Præsidentis capituli & alioꝝ diffinitoꝝ electione. Cap. x.

QVoniam plura in capitulo generali tractanda occurrũt: quæ si per omnes de capitulo fierent: tę dium plerunq; expeditionis difficultas pareret: Icirco ut diffiniendorum facilior eliciatur conclusio: ordinamus iuxta tenorem priuilegiorum nostrorum nouem diffinitores eligi debere ex fratribus: qui sunt de capitulo. Quorum unus eligaт Præsidens capituli. Ipsorum autem nouem ſm ordinatiões nostras sex sint ex his: qui eo anno Prę lati extiterint: & tres tantum ex conuentualibus.

¶Admonemus autẽ ut unusquisq; deum in hac electione ante oculos suæ mentis habeat: & quos iudicio suæ conscientiæ pro uniuersali congregationis bono iudicauerit utiliores: hos eligat.

¶Ordinamus etiam quemlibet absentem a capitulo: neq; per substitutũ: neq; per epistolas: neq; per nuntium uocem in capituli actibus hr̃e posse.

¶Primo igitur ſm tenorem indulti apostolici excipiantur omnes qui per biennium continuũ proxime præteritum ꝑ prælatis diffinitores fuerint: & per biennium uacaturi sunt.

¶Secundo excipiantur omnes illi: qui biennium uacationis suæ adhuc non compleuerunt.

¶Tertio notentur illi qui anno proxime præterito tantum: diffinitores fuerunt & præsenti anno esse possunt: qui balotandi sunt omnes: & duo ex illis: qui plures uoces habuerint: habilitati censeātur & cũ aliis in diffinitores eligi possint: Quod si

aliqui ex illis fuerint pares in uocibus superiores professione admittantur. Qui duo sic exclusi: etiam sequenti anno uacabunt: ut sic uacatio biennii compleatur.

¶ Si uero unus aut duo ex illis tantum præsentes fuerint: absq; alio scrutinio habilitati censeantur.

¶ Idem quoque modus & ordo seruetur in habilitatione conuentualium: hac habita ratione quod ex præsentibus: qui anno præterito diffinitores fuerint: unus tãtum remaneat habilitatus: ꝙ si ex illis unus tantum præsens fuerit eo ipso ut supra habilitatus intelligat. ¶ Præter hos supradictos patres diffinitores omnes cum nouem balotis albis: & cum consensu & uoluntate maioris partis prælatorum omnium cõgregationis statuerunt: ut amodo in diffinitorem eligi nõ possit: nisi unus tantum professus ꝑ quolibet monasterio. Ita ꝙ nouem diffinitores singuli professi de singulis monasteriis eligãtur. Et ad tollendam cõfusionem: & concurrentiam cũ conuentualibus prælatorum: statuerũt ut sex ex prælatis in diffinitores electi: ante conuentualium electionem: a scrutatoribus publicentur: & dictorum sex diffinitorum conuentuales comprofessi: ab electione huiusmodi secludantur.

¶ Modus autem electionis diffinitorum secundum formam indulti erit iste.

¶ Nomina omnium qui in diffinitores eligi poterunt: in sacculum mittantur: & deinde super eorum singulis: pro ut ex sacculo eiusmodi educentur: scrutinium fiet suffragiis singulorum: Ita tamen q prius prælati seorsum omnes: & deinde conuentuales seorsum balotentur: & nouem ex his: qui pluribus suffragiis iuuabuntur: diffinitores erunt. ¶ Rursus de ipsis nouem sic electis: p præsidēti capituli scrutinium celebretur: & ille ex iis præsideat: in quem conuenerint plura suffragia: si tamen quadriennio integro ab ipsa præsidentia capituli uacauerit: ante enim in præsidentem capituli eligi non poterit.

¶ Circa uero uocum suffragia & professionis locum: ille idem ordo qui supra seruetur: suffragiaq; ipsa in prædictorum præsidentis capituli & & diffinitorum electionibus: quæ ante hac per cedulas præstabantur per fabas seu bolotas in pixidem secrete mittendas de cætero ministrentur.

¶ Quo circa decernimus præmissa omnia & singula uigore prædicti indulti ab omnibus prælatis: & monachis: & commissis: & personis quibuscunque dictæ congregationis inuiolabiliter obseruari. Diligenter aduertentes q illi qui circa huiusmodi diffinitorum: & præsidentis capituli electionem per se uel per alios directe uel indirecte quocunq; tempore: & quouis quæsito

colore praticas fecerint: seu ab aliis praticati non reuelauerint: & qui circa dispositionem indulti & formam prædictam in aliquo contrauenerint: aut alios contrauenire malitiose procurauerint: eo ipso: per præfatum indultum excommunicationis latę sententiæ pœnam incurrunt: a qua nisi a patre Præsidente regiminis: præterq̃ in mortis articulo constituti absolui nequeũt: & insuper ad uocem actiuam & passiuam in capitulo generali: & ad prælationes/ gradus & administrationes in cõgregatione perpetuo ꝓxime quinquennio pœnã inhabilitatis incurrunt.

¶De diffinitoꝝ authoritate ac potestate & de lr̃arum & pecuniaꝝ præsentatione. Cap. xii.

PRonũciata itaq; seu publicata p supiorẽ ex scrutatorib⁹ electiõe pr̃is p̃sidẽtis & diffinitoꝝ: statim pr̃ Præsidẽs legat sequẽs capl̃m corã oibus. ¶Quoniam ad officium diffinitoꝝ ptinet cũcta in capl̃o occurrentia atq; de cõgregatiõe disponere. Ordinamus ꝙ diffinitores tp̃e capl̃i gñalis: oẽm reprę sentent congregationem: ipsisq; electis intelligat̃ omnis a capl̃o tributa potestas. Iccirco omnia q̃ fuerint p ipsos in capl̃o diffinita iuxta priuilegiorũ nr̃oꝝ tenorẽ inuiolabiliter obseruent̃ ab omnibus Prælatis & fratribus nr̃æ congregatiõis cuiuscũq; gradus seu cõditiõis existãt. ¶Prȩsidẽs ẽt

capl̃i

capituli durante officio suo omnia signa praeminentię tam generalia q̃ particularia faciat: & locum superiorē teneat. Caeteri uero diffinitores absente Praesidente etiam omnia signa faciant: ut supra & loca superiora teneant sibi inuicem deferendo secūdum professiones eorum. ℭ Electis itaq; Praesidēte & diffinitoribus: Ordinamus q; subsequēter ipsi praesidenti litterae omnes bonum congregationis uniuersale concernētes: quae fuerint praesentandę: porrigant. ℭ Omnes praeterea tam Praelati q̃ conuentuales marsupia cum pecuniis ad monasteria tantum pertinentibus: quas ipsi secum: seu alii eorum nomine detulerint: nec nō & litteras cambii: si quas habent sine aliqua fraude apud Praesidentē capituli deponāt. Ipse uero Praesidens sigillo eas muniēs in aliqua capsa sub custodia tradat: Qui si aliter disponere uoluerit de ipis possit: seruata iusticia his: quorum sunt. Pecunias tamen: si quas penes se: aut alio quo uis loco aliqui habuerint: ad monasteria non pertinentes: in signum humilitatis & reuerentiae Patri Praesidenti manifestent. ℭ Demum ipsi diffinitores aliorum fratrum orationibus se cōmendantes: eos in pace dimittant: ante tamen q̃ recesserint: fiāt per Patrē Praesidentem infrascriptae admonitiones.

ℭ Admonitiones faciendae per patrē Praesidentē oibus de capitulo in Principio capituli generalis.

¶ Vt capitulum citius possit expediri: conuentuales sumant sua memorialia in breui summa reducẽdo maxime dicta multorum idem dicẽtium in unum capitulum: allegãdo causas singulorum: ut supradictum est latius: in capitulo de his quę pertinent ad officium conuentualium.

¶ Prælati & conuentuales sint breues: & expediti: nec eadem sæpius repetant: sed caueant superflua & ad propositum non pertinentia.

¶ Solliciti sint circa disciplinã & reglarẽ obseruãtiã: & pcipue ad diuina officia die ac nocte: attẽto q fres mõasterii sunt in uariis exercitiis occupati.

¶ Vadãt etiam ad exercitia cõmunia maxime ad faciendum panem.

¶ Ad collatiõem serotinam cito uadant cum omni grauitate & silentio.

¶ Ad tonstrinam etiam accedant: & stent cum silentio: ne inde tõsores scandalizentur.

¶ Vacent silentio & præcipue post completoriũ & tempore dormitionis meridianæ maxime cum fratribus monasterii: fugiẽdo nugas omnibus horis: ne eos scandalizent.

¶ Caueãt omnino ne prædictos fratres monasterii subleuẽt per se uel per alios: ut quærant mutationẽ: nec eis aliqd pmittãt uel donẽt: sicut sæpe factum est in damnum animarum: & contra regulam: & ordinationes nostras.

¶ Obseruent etiam: ne quæ foris uiderint uel au

dierint: uel quæcũq; curiosa uel scandala cõgrega tionis: referãt ipsis fratribus: maxime iuuenibus: quia ut dicit Sanctissimus pater Bendictus inde plurima animarum destructio prouenire solet.

¶ Cõfiteant̃ inuicẽ oẽs Prælati & conuentuales: qui ad cõfessionẽ fratrũ audiẽdas in suis monaste riis deputati erant: & similiter cũ deputatis mona sterii: ubi capitulum celebrat̃. Laudabilius tñ erit ꝙ quilibet cum prælato suo cõfiteat̃ & ecõuerso. Alii uero cõuentuales cũ prædictis ẽt ipsi confite ri possint: sed si cum olim prælato suo confiteant̃ magis laudamus. Reliqui uero fratres: qui nõ sũt de capitulo: sed socii prælatorum: cum olim præ latis suis uel de eorum licentia: & quibus illi com miserint confitebuntur.

¶ Caueãt sup oĩa oblocutiões & detractiones de prĩbus & frĩbus: & ꝑcipue de p̃latis olim suis: sed tm̃ dicãt: q̃ dicẽda sunt prĩbus diffinitoribus: & cõ clusiue nemo cuiq̃ passiões suas demonstret: nisi ꝑdictis diffinitoribus. Et hãc admonitionẽ obser uent diligẽter: qa inde multa scãdala oriri solent.

¶ Nullus exeat monasteriũ etiã causa recreatiõis uel pedester uel equester sine licentia patris Pręsi dentis tantũ: & caueant ire ad hospitiũ: nisi urgẽ ti cã: nec ibi comedant bibantq; sine licentia.

¶ Adhortent̃ q fuerint p̃lati mõachos suos & cõ missos ut seruiant missis: & adiuuent in exercitiis fratres monasterii.

¶ Admoneāt etiam famulos suos ut uelint esse discreti & morigerati: & qeti: & caueāt contentiones: qa inde sæpe scandala oriunt: cellerarii uero eis prouideant de necessariis.

¶ Itē moneāt oēs: q Dñs Sixt⁹ Papa.iiii.cōcessit grām stationū omni die durāte caplo oībus fratribus nostræ congregationis uisitantibus altaria: & facientibus: pro ut in aliis diebus stationum fieri consueuit.

¶ Vltimo ut rogent continue & assidue Deum pro capitulo: ut Deus illuminet corda patrū iuxta beneplacitum suum: & præcipue sacerdotes ī missis faciant cōmemorationē de sancto spū: & in cōuentu fiat oratio ordinata tpe capli.

¶ Qd nullus diffinitorum pcaciter defendat sententiam suam: aut reuelet secreta capituli.

Caplm.xiii.

SAne ut omnia cum Dei timore procedant: & ad laudem ipsius cedāt pariter & honorem: strictius prohibem⁹: ne aliquis diffinitorꝝ procaciter tueatur suum iudicium: examinando occurrentes causas: aut aliquid super his conferendo prætendens habere suam intentionem. Sed si quid forte dicere uoluerit sua dictante conscientia: ut clarius ueritas elucescat: præuia patris Præsidentis licentia cum omni humilitate conferat & modestia. Et postq̄ suum emiserit uotum aliorū iudicio se submittat

mittat

mittat: qui si contrafecerit & correctus se nō emē-
dauerit expellatur extra diffinitorium. ¶ Nullus
insuper tam ipsorum diffinitorum: q̄ etiam aliorū qua-
cunq; ex causa a diffinitoribus aduocatus: ea quæ
tractantur in Capitulo: siue quæ ibi audierit: reue
lare audeat: donec fuerit Capitulum absolutum:
& etiam ad longius tempus: si rei materia poposce
rit. ¶ Quod si a quoquam contrafactum fuerit ita
q̄ scandalum oriatur: aut uerisimiliter oriri possit:
quod arbitrio maioris partis diffinitorum: si tpe diffi
nitorii talis reuelatio publicata fuerit: sin aūt arbi-
trio regiminis declaretur: siquidem diffinitor: pri-
mo sequenti anno: quo fuerit habilis ad officium
diffinitorii non possit eligi in diffinitorem: & præ
ter hoc si durante capitulo de tali reuelatione con
stiterit: expellatur de diffinitorio cum diffinitorū
tamē arbitrio: si maiori parti eorum uidebitur reuocā
dus: si uero is qui reuelauerit diffinitor non fuerit
comedat semel in terra ī refectorio tpe capituli die
quo statuerint diffinitores: p̄ q̄litate trāsgressiōis
arbitrio patrum diffinitorum seu regiminis: si itra
annum de tali reuelatione constiterit puniendus.

¶ De electione scribæ capituli generalis & de per
tinentibus ad officium eius. Cap. xiiii.

POst electionem diffinitorū: eligatur unus ex ipsis

diffinitoribus qui sit scriba capituli hoc modo: uidelicet unusquisque diffinitorum nominet quem uelit præsidenti capituli: qui Præsidens omnes nominatos redigat in scriptis: postea balotentur: & remaneat qui habuerit plures uoces: & si plures inuenirentur pares in uocibus iterum balotentur: donec unus remaneat. Quo electo præsidens capituli propria manu in registro actorum ipsius capituli scribat in hac forma de his fidem faciens.

¶ Anno domini. N. N. N. In dictione. Die. N. mensis N. Sanctissimi. D. nostri. N. pp Ponti. anno. N. celebratum fuit capitulum generale monachorum congregationis Casinen. alias. S. Iustinæ in monasterio. S. N. De. N. Dioces. N. in quo fuit electus in scribam capituli. D. N. De &c. ab infrascriptis diffinitoribus eiusdem capituli ad cuius rei fidem ego. D. N. De &c. diffinitor & præsidens præfati capituli hæc manu propria scripsi. Consequenter duo ex antiquioribus diffinitoribus se subscribant. Postea ipse scriba: qui eo ipso authoritate apostolica ut patet per indultum Pii secundi summi pontificis: concessum de anno. M. cccclxxi. quo ad acta capituli notarius publicus esse censetur: in registro scribat nomina: Præsidentis & aliorum diffinitorum anni illius: & subsequenter omnes alios officiales: & qualibet acta capituli scriptura digna.

¶ Ad officium etiam scribæ pertinet litteras omnes capitulo præsentatas: coram aliis diffinitoribus legere: & ea quæ alicuius ponderis: aut digna examine conspe

xerit in uno folio per ipsum scribā in modum memorialis notentur: per diffinitores postea examinanda: ad eius etiā officium pertinet publicare Vicarium monasterii: auditores causarū: Cancellarium: depositarium: lectores patrū: hostiarios: & alios officiales a Patribus diffinitoribus cōstitutos: cedulamq; dictoꝝ officialiū Vicario relinquere. ¶ Sit ēt sollicitus scriba terminata per diffinitores anno præterito: quæ reuocata non fuerint in registro describere: & quæ de nouo statuent̄ diligēter ānotare. Scribi ēt faciat lr̄as gratiosas ꝑ bn̄factoribꝰ cōgregatiōis cū appositiōe sigilli pēdētis: quas ipse subscribat. Licentias quoq; uendendi seu quouis titulo alienandi per diffinitores cōcessas: quas tamē licentias: nisi prius extēdant̄ in mēbrana in forma debita: nō subscribat. ¶ Concessę uero licētiæ alienandi ut de p̄missis apud oēs debitā fidem sortiantur: statuimus ꝙ in futurū ut cuicunq; huiusmodi patētes lr̄as cōcedi cōtigerit: in pgameno scribāt̄: & rotūdo sigillo in capsa lignea ipresso impēdenti muniantur. Quod sigillū remaneat in loco capituli: & ut supradicta comodius ualeat expedire: uolumus: ut finito capitulo tribus diebus & ultra si opus fuerit remaneat in monasterio: ubi capitulum fuerit celebratum. ¶ Verum qm̄ propter ampliationem cōgregationis multæ occupatiōes & causæ in dies emergunt: ita ꝙ cum difficultate

scriba omnibus satisfacere potest. Iccirco per p̃res diffinitores de cætero frater idoneus: fidus: integerrimus; & peritus de capitulo eligatur: qui cãcellarius Patrum uocetur: & registrandi litteras: instrumẽta & alias scripturas ad regimẽ attinentes: nec non litteras scribendi & respondendi quibus opus fuerit: pro dispositione patris Præsidentis & diffinitorum curam habeat: qui etiam cum cęteris officialibus publicetur.

ℭDe Vicario monasterii. Cap̃. xv.

NE pluribus fratrum siue monasterii curis distrahi diffinitoribus seu inquietari contingat: ordinamus ꝙ ipsi diffinitores eligant per balotas Vicarium monasterii: & q̃tum fieri potest eligant eũ: qui ante fuerat Prælatus eiusdẽ monasterii: seu unũ ex decanis: qui fratrũ ac monasterii melius conditionem nouerit: seu aliquem aliũ de capitulo: pro ut ipsis diffinitoribus uidebitur. Qui curam habeat regiminis monasterii ac fratrum: tam ibidem conuentualium: q̃ alioꝝ ad capitulũ uenientium.
ℭQui quidem Vicarius seu rector teneat primũ locũ post diffinitores: q̃bus absentibus oĩa signa faciat: & particulares licentias præstet: excepto q̃d licentiam eũdi extra monasterium causa recreationis dare non possit: quæ soli Præsidenti reseruat̃.

Cap. xvi.

VT patres diffinitores quibus præcipue incumbit circa monasterio℞ & congregationis reformationem & directionē intendere: curis tpaliū & causarū tumultibus nō distrahant: oneraq₃ partita facilius portent: ordinamus quod per balotas a Diffinitoribus quatuor eligant ex fratribus de caplo q non sint diffinitores: docti: discreti: & idonei ad administrandā iusticiā super causis & differentiis: quæ solūmodo pro rebus tpalibus emerserint īter congregationē & eius monachos seu monasteria: nec nō inter quascūq₃ psonas ēt Laicas cū monasteriis nr̄is aut cōgregatione nr̄a: si ad auditores ipsos recursum habuerint. Eligat & unus scriba q p quinto sit quotiens pdicti nō conuenirēt. Cui scribæ p diffinitores dentur coadiutores duo tam pro registro conuentuū: q̄ pro licentiis alienationū in publicam formā & pergameno transcribēdis: quæ licentiæ omnes per ipsos transcribantur: alias per scribam diffinito℞ non subscribātur: & in fine omnium dictarum licētiarū ponatur: præsentibus literis tātum per quinquenniū ualituris. Hiq₃ quatuor auditores causa℞: re℞: & iurisdictionum tpalium monasterio℞ & congregationis uocentur.

Ad quo℞ officiū & examen oīa negotia tpalia: lites: & cōtrouersiæ monasterio℞ & cōgregationis deferant: qui sic electi ipso facto hēant oēm ptātē

cognoscendi & terminãdi cãs p̃stato℞ sũmarie sine subtilitate iuris: sola facti ueritate inspecta: terminataq̃ executioni mandare. Et quod ex inopia debito℞ ipsi auditores exequi nequerint regimẽ aut uisitatores: ad quos illius prouinciæ uisitatio spectat: cũ requisiti fuerint: exequi teneant̃. Quorũ sentẽtiis & terminationibus uolumus oẽs de congregatione siue diffinitor capl̃i: siue Præsidens: aut uisitator fuerit firmiter obedire. ¶ Examinent ẽt: & apud se mature tractẽt: q̃bus ẽ licẽtia quouis titulo alienãdi bona stabilia monasterio℞ cõcedẽda: & hmõi licentias de eo℞ cõsilio uel concedant diffinitores uel negent. ¶ Insup computa monasterio℞ & cõgregationis Præsidẽtis ac uisitatorũ diligenter examinẽt & discutiãt: illaq̃ pro ut iusticia suadebit in toto uel in parte approbent aut reprobent: approbata uero in libris cõputo℞ cõgregationis p depositariũ annotari faciãt. ¶ Reddit⁹ quoq̃ & expensas singulo℞ monasterio℞ uideant & examinẽt. ¶ Matriculã ẽt cõficiãt: in qua nõia fratrũ qui illo ãno ꝓfessionẽ emiserint: scribãt: notẽt ẽt sigillatim p̃dicti auditores nõia & loca defunctorum fratrum eiectorum: aut fugitiuo℞: uel aliter diminuto℞: ut per scribam quoq̃ sigillatim in capitulo pronunciari ualeant benefactorũ quoq̃ mortuorum: quibus lr̃æ gratiosæ concesse sunt numerum registrent & scribant. Registrum quoque

conuentuum singuloꝝ monasteriorum secũdum gradum ac officiũ cuiuslibet: apponendo ẽt annũ diem ac locũ: quo & ubi quilibet ꝓfessionẽ emiserit: & in dicto q̄nterno cõuentus ipsos eo ordine digerant: quo examinandoꝝ monasterioꝝ cedula p̄ diffinitores publicanda digeret̃. Propter q̄ seruanda mandamus omnibus & singulis conuentibus & monachis nr̃æ congregationis ut de cętero lr̃as & cedulas talia cõtinẽtes ad hmõi auditores separatim ab aliis rebus: de quibus scribere diffinitoribus uoluerint: transmittant. ¶ Vnde ut ordinatius cuncta tractent̃: citiusq; expediantur: post eorum publicationem aduocent sigillatim in locũ audientiæ ipsorum cõuentuales monasteriorum: ac de omnibus & singulis ad officiũ suũ p̄tinentibus: pro ut expediens iudicauerint: interrogẽt: & super his disponant: sicut cõgruens fuerit. Demũ causarum controuersiis auditis terminent & iudicent iusticia præuia: sicut dignum fuerit. ¶ Quod si unus uel duo ipsoꝝ auditorũ causas aliquas ad se expectantes ante dictorum auditorum tribunal habuerint: ipsis quorum intererit exclusis: reliqui auditores una cum eorum scriba eas audiant & diffiniant. ¶ Cæterum caueant diligenter dicti auditores: ne quicquam: quod absit: ex complacentia aut displicentia quouis modo iniuste facere uel determinare presumant. ¶ Ab eorum

tñ sententiis liceat aggrauato ad Diffinitores appellare: qua appellatione interposita: de causa ipsa se amplius nõ intromittant. ℂ Verũtamẽ ne lites ĩmortales fiant: & ad longum nimis protrahantur: ordinamus quod ipsa appellatio usq; ad capitulum ꝓxime futurũ pendere hẽat inclusiue: quo tpe: si appellantes ipsi ꝓsequi neglexerint: snĩa ipsa in rem transeat iudicatã: ita ꝙ nisi cõdemnati in termino sibi assignato satisfecerint: in sequenti ꝓxime capitulo uoce careant actiua & passiua: dum modo tpe debito snĩa ipsa intimata fuerit. Qui terminus cũ esset hactenus in festo sancti Martini: ꝓrogat' amodo usq; ad caplm proxime futuꝝ pp faciliorẽ soluendi facultatẽ: ita tñ ut ante electiõem diffinitoꝝ satisfaciãt creditori: quod si nõ fecerit ĩ futura tunc proxime electiõe diffinitoꝝ careãt uoce actiua & passiua: & insup ieiunent in pane & aq̃ q̃libet hebdomada: donec satisf fecerint. ℂ Quod si ad huc aĩo ꝑstiterint indurato: quia sunt ĩ mora: & contra cõtumaces oĩa iura clamãt: post duoꝝ a finito capitulo mensiũ lapsum: incidant in easdẽ ipsas pœnas: & ultra hoc teneant' ad pœnã dupli applicandã cõgregationi & p depositariũ exigẽdã oĩ excusatione remota. ℂ Snĩas aũt p̃satoꝝ auditorũ: ac eoꝝ acta ĩ scriptis redacta finito eoꝝ officio uolum⁹ regimini cõsignari cũ aliis scripturis reseruãda. ℂ Et ne ipsoꝝ patrũ auditoꝝ: q̃ honorabile

membrũ Diffinitorii esse cẽsent̃: uilescat auctoritas: pro grauitate illius tribunalis locũ eis supiorẽ post Vicariũ in toto caplo: ita ut in abñtia Vicarii gñalia: in absentia uero oĩum supiorũ monasteria ubi caplm celebrat̃: ẽt particularia: iuxta ordinem professionis sibi inuicẽ deferentes signa faciant: assignamus. ℭ Officium uero eoꝝ usq; ad absolutionem capituli durat.

ℭ De Depositario capli. Cap. xvii.

QVia crescente in dies cõgregatiõe: negotia quoq; crescere in dies manifestũ ẽ: adeo ꝙ nec diffinitores: nec causaꝝ auditores facile oĩa expedir̃ pñt. Itaq; ut eo facilius onera capli portẽtur: quo ĩ plures distributa fuerint: eligat̃ amodo unus frater fidus & omni suspicione carens: atq; in cõputoꝝ arte pitus: q̃ sit tpe capli cõgregationis depositarius. Qui qdẽ sic a diffinitoribus eligat̃. Quilibet diffinitor ĩ aurẽ p̃sidentis unũ noĩet: deinde noĩati oẽs baloteẽt̃: & q̃ plures habuerit uoces: depositari⁹ sit: si uero plures in uocibus pares fuerint q supior ẽ ꝓfessione p̃ferat̃. Huic pr̃ Præsidens marsupia in capsa cõsignans imponat: ne alicui sine eius licẽtia aliquã pecuniã tribuat: & ut accipiat de marsupio cuiuslibet monasterii taxã unã: ac ẽt ratã annatæ cõputatis minutis seruitiis annuatim cuilibet mo-

nasterio cõtingentē. Et oīa in libro cõputorū con gregationis ānotet: ac ēt sup libellis cuiuslibet mo nasterii a p̄lato singulis ānis deferendis: q̄ scriben da sunt scribat. uidelicet. debita & credita illi⁹ mo nasterii cū cõgregatiõe. uidelicet. annatarū & taxa rū supradictarū: & si quas p̄ter eas tpe capl'i aut itra annū imponi cõtigerit: & silr debita & credita Prę sidētis: Visitatorū: pcuratoris cõgregatiõis & alio rū ex p̄rībus & fratribus q̄ noīe cõgregationis ali qd receperint uel exposuerint: p ut p̄dicta p audi tores causarū diligēter examinata & approbata fue rint. Residuū uero pecuniarū: qd in præfatis mar supiis fuerit: finito ac publicato capitulo de Patris Præsidentis licentia cuiuslibet monasterii Prēlato una cum suo marsupio restituatur.

De monasteriorū examinatione. Cap. xviii.

Feria secūda tempestiue dicat' sine cantu missa de Dña: cui oēs itersint Diffinitores: nisi aliq celebra re uoluerit. Si solēne festū occurrerit: ea die dicat' missa de festo & fiat cõmemoratio de Dña.

Cõpleta missa pulset' p capl'o: coadunatisq; dif finitorib⁹ genib⁹ flexis aliq̄tisp orent: factoq; signo a Præsidente sedeāt oēs: quē ēt modū teneāt quo tiēs ad capl'm celebrandū ingrediunt'. Fiāt igit' primo p scribā capl'i due cedulę: in q̄bus p disposi tione P̄ris Præsidentis ponant' oīa monasteria cõ gregatõis: quo ordine examināda fuerint: quarū al

tera publice appẽdat: ut sciãt cõuẽtuales oẽs: quo ordine & qñ sint examinãdi: & se pparẽt: altera uero remãeat penes p̃sidẽtẽ: ut sciat quo ordie cõuẽtuales uocari iubeat. ¶ Postea uero aduocent auditores cãꝝ cũ eoꝝ scriba: q oẽs admoneãt a prẽ Præsidẽte: ut offm̃ sibi cõmissum strenue & itegre exerceãt: iustitiãq; oib⁹ cũ dei timore administrẽt: & q̃ eis incũbũt q̃ citius exequant & terminẽt: ac ut capl̃m de auditoribus cãꝝ legant: & diligenter examinẽt: exhortet: & primo registrũ cõuentuum expediatur. ¶ Cõsequẽter pr̃ Præsidẽs distribuat unicuiq; diffinitoꝝ officia: ãnotatiões. uidelicet. mutãdoꝝ frũm: ordinãdoꝝ: balneoꝝ: lr̃aꝝ grosarũ: extraordinarioꝝ: & alioꝝ hmõi: ꝑ ut ipsi pr̃i p̃sidẽti uidebit. ¶ Post hæc aũt ꝓcedãt ad mõasterioꝝ examinationẽ. In primis statuentes: ꝙ si is: q fuerit p̃lat⁹ mõasterii: de quo faciẽda ẽ examinatio sit diffinitor: exeat de capl̃o. ¶ Quæ quidẽ examinatio sup uno folio separato scribẽda erit: & ita a scriba custodiẽda ꝙ ad dicti diffinitoris noticiã ꝑuenire nõ possit. ¶ Silr̃ siq̃s diffinitoꝝ hẽat p̃latũ sibi cõsanguinitate usq; ad scd̃m gradũ iclusiue cõiũctũ: qñ de ipso p̃lato fit examinatio: diffinitor ille tũc exeat: nec p̃sens sit in illa examinatione.

¶ Quæ quidem examinatio sup uno folio scribenda & custodienda erit ut supra. Et similiter si cõuẽtualis diffinitor erit: qñ examinãt uisitatores & ꝑ

latus sui monasterii exeat capitulū. ¶ Et aduoca-
to illius monasterii cōuentuali: p̄sentet litteras cō-
cernentes negotia ipsius mōasterii: si quas habet.
Deinde si quid dicere uoluerit paucis & honestis
uerbis & ad rem pertinentibus referat: dimissoq;
memoriali eoꝝ qui rettulit apud diffinitores: exe-
at: quo dimisso legant̄ lr̄æ omnes seriatim & ex in
tegro oībus diffinitoribus audientibus: & amba-
siatæ p eum in scriptis p̄sentatæ: & notent̄ quæ ꝓ-
uisione seu rep̄hensione digna fuerint. ¶ Conse-
quēter habeat̄ plena & diligens informatio a uisi-
tatoribus: qui āno proxime p̄terito monasterium
de quo agit̄ uisitauerint. Postremo aduocet̄ p̄fati
monasterii olim p̄latus: qui pro ut de conuentuali
dictū est sup negotiis sui monasterii examinetur.
¶ Habita tn̄ de oībus informatione: notentur in
uno folio: si qua reprehēsione digna fuerint: & ac-
cersito eo qui est reprendendus: p̄sidens capituli
neminē spāliter nominādo aut dicendo: unde in-
formationē habuerit: moneat ipsum hoc modo.
¶ Ad nos peruenit: uel nos audiuimus sic & sic:
& præcipue interrogetur prælatus distincte & se-
riatim de sibi oppositis importantibus: ne inaudi-
ta parte: contra eum procedatur minus iuste: simi
liter cum quocunque alio si præsens fuerit proce-
datur: & tandem audita eius responsione: eum
pro ut uiderit expedire; absoluat uel moneat: cor-

ripiat & puniat. Quam correctionem uel admonitionem uolumus recipi cum omni reuerētia & deuotione. ¶ Si uero per conuentualem aut aliquē ex fratribus relata fuerint aliqua: de quibus haberi certa informatio nequit: dentur infrascriptis uisitatoribus anni sequētis illius monasterii: ut examinent & procedant: pro ut in capitulo de uisitatoribus ordinabitur. ¶ Examinatis igitur supradicto ordine monasteriis omnibus: consequenter procedatur ad examinatiōem uisitatorum monialiū: Qui uisitatores interrogent a diffinitoribus sigillatim de unoquoq; monasterio: si qua digna nota: correctione: aut prouisione inuenerint: quæ omnia per scribam annotentur: sicut supra dictum est de aliis monasteriis. Et similiter proferantur lr̄æ: si quæ sunt ad diffinitores a monialibus missæ: aut aliter dicta monasteria monialium concernentes: hoc etiam prouiso: q̄ si Prælatum: qui curam habet dicti monasterii: aut eius consanguineum usq; ad secundum gradum: cōtingeret esse diffinitorē: eo casu exeat diffinitorium: prout etiam fit in examinatione monasteriorum suorum: Deinde uocetur Prælatus &c. ut supra.

¶ De mō quo diffinitores expediāt terminanda. Cap. xix.

EXpedita itaq; monasterio℞ examinatione: Præsidens capituli quē uolumus esse promotorem omnium causa℞: ita tamē quod ipse tā capituli q̄ etiā regiminis Præsidens teneat̄ quæcunq; proponere super quibus ab aliquo diffinito℞ fuerit requisit⁹: omnia quæ notata sunt per scribā in mediū diffinienda: seriatim & successiue producat. ℭ Et incipiēs a nouissimis usq; ad primos sciscitet̄ uota uniuscuiusq;: ultimo ipse dicturus. Et uno loquēte cæteri taceant. Si quē uero dep̄henderit in dicendo prolixiorē extra materiā uagari: moneat eū: ut exponat uotū suū paucis uerbis & ad rē p̄tinentib⁹. ℭ Omnibus uero auditis illa opinio: in qua duę partes cōuenerint diffinito℞: censeat̄ ab oībus diffinita. ℭ Post hæc uero diffinitores legi faciant ordinationes præteriti capl̄i: & sil̄r quæ fuerunt ordinata per patrem Præsidentē: regimen: aut uisitatores intra annum: & iudicio duaɿū partium uel approbent̄ uel reuocentur. ℭ Quæ autem de nouo tunc ordinata fuerint seu terminata: seruentur quidem sed nō registrentur: aut redigantur in ordinationibus: nisi per annum praticata fuerint: & p̄ sequens capitulum confirmata. ℭ Nouæ autem ordinatiōes nō facile amodo fiant: nisi cum grauitate maxīa & maturitate & nō nisi ex urgētissima cā: Propterea ordinamus; q̄ si quæ amodo ordinationes faciēdę sunt: postq̄ fuerint a patribus diffinitoribus formatæ uocatis oīb⁹ p̄latis: corā ipsis sigilla

tim ꝑ scribã:aut cui diffinitores mãdauerint legan
tur:& quæ a duabus partibus dicto℞ Prælatorum
pari uoto approbatę fuerint:Patres diffinitores ꝑ
scribam faciant publicari:sequenti anno pratican
das:& futuro ꝓxime capitulo mõ quo supra:a dua
bus Prælato℞ partibus approbandas & cõfirman
das:quæ deinceps nõ ualeãt:nisi eodem mõ: quo
cõfirmatæ fuerant reuocare. ℭ Terminata uero ꝑ
anteriora capl̃a nolumus qualibet facilitate reuo
cari. Sed siq̃ ĩ dubiũ adduci cõtigerit ꝑ subseq̃ues
capl̃m minime reuocata:nullatenus ꝓponant exa
minãda:nisi de cõsensu dua℞ partiũ diffinitorum.
Quæ tñ ex toto uel parte reuocari nõ poterũt: ni
si ex nouẽ diffinitoribus ad min⁹ octo cõsenserint.

ℭ De calculo expensarum. Cap. xx.

Post examinationem monasteriorum ante tamen
nouorum officialium & Prælatorum electionem.
Ordinamus quod diffinitores uideant computa
congregationis per auditores causarum approba
ta & per depositarium annotata: ac calculum ex
pensarum anno proximo præterito nomine con
gregationis factarum tam per Præsidentem & Vi
sitatores:q̃ etiã alios nomine congregationis qua
cunque ex causa:nec non debitorum & credito℞.
ℭ Quo uiso sint solliciti huiusmodi credita exige
re & debita soluere:& primo & ante omnia ex pe
cuniis quę scdm taxã monasterio℞ fuerint exactę
uolumus restitui quicquid pro expensis fratrum

conueniẽtium in capitulo monasterium illud: ubi capitulum fuerit celebratum exposuerit. Videant praeterea expẽsas: quae anno futuro fieri cõtinget: habita cõsideratiõe ad id: qđ defuit uel supfuit de anno pterito: & earũ quãtitatem in uno folio no- tent. Vltimo uideant si qua sit subuentio faciẽda aliquibus monasteriis: & prouideant: unde solui debeat dicta subuentio: & quãta: & quibus mona- steriis. ℂ Et ne patres monasterioꝝ in subuenien- do alterutrum pro necessitatibus emergẽtibus re- missiores fiant: declarando constituimus: ꝙ si pro acceptione alicuius monasterii: uel aliis causis cõ- tingat aliquas expensas pro congregatione fieri: satisfiat ei sumptibus congregationis: quę postmo- dum a monasterio: pro quo factae sunt: per uisita- tores uel alios ad id deputatos exigantur. ℂ Non omittant praeterea prouidere: ut soluatur census ãnuus unciae unius auri: quẽ congregatio tenetur annuatim soluere in festo apostolorũ Petri & Pau- li: Camerę apostolicae: in signum perpetuae liberta- tis. Hoc onus imponitur Abbati sancti Pauli: & compensetur in taxa sua Capituli generalis.

ℂ Omnibus itaq; mature ac diligenter considera- tis: si pecuniae desunt imponantur cuilibet mona- sterio taxae plures uel pauciores: pro ut necessitas exegerit: cum praefixione termini ad soluẽdum: ac quibus: & ubi solui debebunt.

ℭDe Præsidentis regiminis electione. Cap. xxi.

DIe primo post oīum p̄dictoꝝ expeditionē ēt si su
pius ordinata ex integro expedita nō fuerint: ut
electio Præsidētis regiminis celebrari possit: can
teť solēniter p P̨residentem missa de Scissimo pr̄e
nr̄o Bn̄dicto: qua finita congregatis diffinitorib⁹
Præsidens capl̄i exhorteť eos ꝓ nouo Præsidēte
regiminis eligendo eum admonens eligendū quē
ꝓ congregatione magis idoneum utilioreq; ꝓba
uerint: neminem uero eoꝝ q quatuor ꝓxime p̄te
ritis annis P̨residens fuerit regiminis in Præsidē
tem anni p̄sentis eligi posse declaram⁹. ꝓpter fre
quentes autem necessitates & continua negocia
in Romana curia: atq; ut tota cōgregatio unū cor
pus esse censeať: p̄cedentium patrū uestigiis inh̨
rentes statuimus: ut saltem quolibet quarto āno
Præsidens regiminis ultra alpes deputeť. ℭMo
dus autem electionis erit iste. ℭQuilibet diffini
tor scribat dep̄se in cedula primo nomē suū: dein
de nomen illius quem eligere in Præsidentem in
tendit: hoc modo. Ego. D.N. eligo in Præsidētē
D.N. & scriptum ponat in uase ad hoc p̄parato.
Hoc facto diffinitores uocent scrutatores: q scru
tenť simul secrete uoces datas: in quē uero ꝗ nq;
uoces cōuenisse uiderint eū Præsidentē ꝓnūciēt:
ꝙ si non conuenerint: omnes nominati in Præsi
dentem; a diffinitoribus baloteť; balotas uero

dicti scrutatores uideāt: & eas notēt. In quē uero plures balotæ concurrerint/dummodo nō sint infra quinq;/ille sit Præsidens. Si uero aliqui fuerint pares in quinq; uocibus uel supra isti iterum balotent usq; tertio inter diffinitores/& qui plures habuerit balotas ipse erit Præsidens. Et si iterū fuerint pares pronunciet qui est antiquior in congregatione. At si ex nominatis in Præsidentem nemo quinq; uoces habuerit/balotent semel/secundo & tertio & non amplius: qui si nec tūc cōuenerint aduocent quatuor auditores causarū: & eis adiunctis nominati p diffinitores in Præsidē tē inter eos oēs balotent: & in quē sex ad minus uoces cōuenerint Presidentē pnunciēt. Si uero aliq fuerint pares in sex uocibus uel supra: isti iterum balotent usq; tertio: & qui plures habuerit uoces ipse erit Præsidēs: & si iterum fuerint pares: pnūcietur qui est prior in congregatiōe. Electū uero: ut supra in Præsidentem huiusmodi onus omnino uolumus acceptare. Consequenter uocentur omnes fratres de caplo: & qui in eodem resident monasterio: & coram eis electus Præsidens pnūciet per antiquiorem ex diffinitoribus: ut infra qui cōtinuo postulet: attento onere sibi imposito pro se orari ab omnibus: & omnes successiue fratres habētes uocem in caplo ad pacis osculum recipiat.

Deinde is qui fuerit Præsidens capli uel antiquor diffinitorum: si is factus esset Præsidens regi

minis/incipiat. Te deum laudamus. Et cantando omnes ad ecclesiam ꝓcessionaliter accedant ipso Præsidente regiminis ibi existente. ℭCum uero peruentum fuerit ad chorum: Præsidens cõgregationis cum illo/q fuerit Præsidens capĩi/uel cũ antiquiore diffinitoꝝ/si ut supra factus esset p̃sidẽs regiminis: & alio ex antiq̃oribus diffinitorib⁹ ante altare se prosternant: & finito Te deum laudamus. Is qui fuit Præsidens capituli uel antiquior dicat. Ver. Saluum fac seruum tuum. R̃n. De⁹ meus sperantẽ in te. Ver. Mitte ei dñe auxiliũ de sancto. R̃n. Et de syon tuere eũ. Ver. Dñs uobiscũ. R̃n. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus qui facis mirabilia magna solus prætende sup̃ hunc famulũ tuum Præsidentem nostrum & super congregationẽ illi cõmissam spũm gratiæ salutaris: & ut in ueritate tibi complaceat/perpetuum ei rorem tuæ benedictionis infunde.

Porrige domine huic famulo tuo Præsidenti nostro dexterã tuã p intercessionem beatæ & gloriosæ sempq; uirginis Dei genitricis Mariæ/& auxilium ei supnæ uirtutis impende.

Intercessio nos q̃s dñe bti p̃ris nr̃i Bñd. Abbatis cõmẽdet/ut qđ nr̃is meritis ñ ualem⁹ ei⁹ p̃rocinio asseq̃mur. p xp̃m dñm nr̃m. R̃n. Amẽ. Si uero cõtigeret electũ abesse: ei⁹ locũ & uicẽ teneat antiquor diffinitoꝝ & omisso osculo pacis cãtet. Te deũ

laudamus: cum uersibus & orationibus: ut supra.

De Prælatoꝝ electione. Cap. xxii.

QVia experientia magistra didicimus Prælatorũ crebram mutationem monasteriis in spũalibus & tpalibus esse damnosam. Iccirco monemus ut in electiõe prælatoꝝ hmõi crebra mutatio uitet̃. Ipsius aũt electionis modus erit iste. Primo diffinitores ineant inter se tractatũ de patribus q̃ sunt mutandi: uel si q̃ sunt deponẽdi: aut de nouo instituẽdi. Et nullus possit uel deponi uel de nouo istitui in Prelatũ: nisi p̃misso inter diffinitores tractatu & scrutinio de hmõi depositiõe uel institutiõe: & qui anno p̃terito fuit Prælatus: nisi ex nouẽ diffinitoribus septem consentiãt nõ poterit excludi. Silr̃ qui in Prelatũ de nouo erit instituendus: nisi ex nouẽ septẽ cõsenserint: inter Prælatos cõputari nõ poterit: nec possint aliter: aut alii poni in cedula: aut amoueri de cedula Prælatoꝝ: nec ad electionẽ Prelatoꝝ ꝓcedi possit: nisi p̃missis p̃dictis. Itẽ ultra ueꝝ numeꝝ Prælatoꝝ eligat̃ unus tm̃ eo mõ quo supra: de nouo inter Prælatos noiandus: quẽ diffinitores: ne cogat̃ q̃libet eligere seipsum loco sui ponere ualeant. Cõuentuales uero: qui diffinitores fuerint: ut liberius monasteriis ꝓuideri ualeat: eligi ꝓ illo anno in Prælatos ẽt titulares: uel administratores nequeãt. Demũ qli-

bet diffinitorum scribat in pparata cedula noia Prælatorum quos nominare uoluerit/unicuiq; monasterio Prælatum unum ꝑ ut conscientiæ suæ uidebitur assignãdo:præfatamq; cedulam in uase ad hoc præparato reponat. ¶ At postmodum uocentur scrutatores:qui præfatas cedulas diligenter & fideliter scrutentur:noiatosq; in dictis cedulis Prælatos fideliter in una ampla cedula redigãt unicuiq; monasterio attribuẽdo noiatos in eodẽ monasterio : ẽt si plures in uno monasterio fuerint noiati:&ipam cedulam præfatis diffinitoribus repsentent. Cedulas uero quas præfati scrutatores scrutati fuerint comburant:& oia secreta teneant/ne scandalum aliquod possit oriri: qui si contrafecerint puniantur:prout supra de ipsis scrutatoribus reuelantib⁹ decretum est. Quo facto singuli balotentur: & in quem plures balotæ conueniunt/ ille præferatur monasterio illi:de quo agitur. ¶ Hoc sane uolẽtes ꝙ si q̃ eorum ꝑ quo balotæ dantur/ fuerit de diffinitoribus:ut liberius de eo disponatur/exeat foras capitulum donec fuerit balotatus. ¶ Q̃d si contingeret eundem patrem in duobus uel pluribus monasteriis nominatum aliis patribus in balotis anteferri/balotetur iterum:&pro quo monasterio plures repertæ fuerint uoces illi præficiatur. ¶ Hoc sane attendentes:ꝙ si quis Prælatorũ in aliquo monasterio p quinquẽnium steterit: in illo iterũ non instituatur:nisi ex euidẽti cã utilitatis illi⁹ mo-

nasterii fuerit per diffinitores/ex quibus ad min⁹ octo consentiant/etiam per annum secum dispen satum: ita tamen qd si intra annum in aliquo monasterio Prælatum deputari contigerit/siquidem ante aduentum dñi id fuerit ꝑ integro anno illi computet. si autem post prædictum tempus/ nō habeat illi preiudicare qn ibi possit integro sequē ti qnquēnio cōfirmari. ℭ Idē ēt intelligit de fratribus cōgregatōis deputatis ad regimē mēbroꝝ monasteriis: subditoꝝ: qd oīno inuiolabil'r obser uari uolumus. ℭ Ineāt ēt diffinitores tractatū de tribus aut quatuor Prælatis & totidē Priorib⁹ha bilitādis: ut si intra annū aliquē ꝓmoueri cōtigerit: facilior ꝓuisio fieri possit. Quæ tñ habilitatio nō duret nisi ad alterū ꝓxime futuꝝ caplm.

De conuentuum reformatione.

Cap. xxiii.

EXpeditis Prælatoꝝ electionibus tractent consequenter diffinitores de conuentuum reformatione. ℭ Videāt itaqꝫ primo si monasteria Priorib⁹/ Decanis/Magistris nouitioꝝ cellerariisqꝫ & monialium confessoribus indigent. Q d si uiderit in aliquo monasterio aliquem ꝓmouendum aut ex illius monasterii supiorum suggestione/uel ex ipsorum diffinitoꝝ ꝓpria consideratione, tunc diffinitores ipsi diligenter de ipso ineant cum dei ti

more tractatum. Declarantes illos/de quibus tūc ageť nequaq̄ in electoꝝ sortem transire debere: nisi ex nouem diffinitoribus septem saltē consenserint. ℭ Et ne eoꝝ diffinitoꝝ in aliquo iudiciū errori pateat: uolumus ut uisitatores in singulis monasteriis tam ꝓbitatem coꝝ/q forte ꝓmouēdi essent/q̄ sollicitudinem uel negligentiam ꝓmotorum/diligēter examinent singuloꝝ merita uel demerita in caplo narraturi. Hoc tñ attento: ꝙ titulares Prælati deinceps neq; in Priores: neq; in decanos ꝓmoueri poterunt. ℭ Prohibemus etiam: ne conuentuales omnes ad generale caplm uenientes: ut tanto liberior & sincerior sit diffinitorū electio: quanto ipsorum conuentualium erunt sinceriora uota & incorrupta: ad nullum superioritatis siue dignitatis gradum pro tunc promoueri ualeant. ℭ Prohibemus quoq; ne quis ad aliquē gradum superioritatis assumi possit etiam ad curam nouitiorum sine loco: nisi completo quadriēnio post sacerdotiū in congregatione susceptum. ℭ Illi quoq; q̄ sacerdotes ad congregationem uenerint nisi in. xiii. anno in cōgregatiōe completo. ℭ Fugitiui uero & licentiati & custodiæ ꝑ grauioribus criminibus semel legitime mancipati ad nullum gradum supioritatis penit⁹ ꝓmoueri possint nisi omnes diffinitores consenserint. ℭ Apostatis uero omnē penitus huiusmodi promotionis spē ademptam esse decernim⁹: ut in declaratorio

super. xxix. capitulũ regulæ plenius cõtinet. Videant consequẽter diffinitores si monasteria: sacerdotibus: cãtoribus: & aliis qbuscũq; frĩbus indigeãt. Insup si q frẽs ex legitima cã petant aut indigeant mutatione: supradictis oĩbus debita: ꝓut fieri poterit: & eis uidebit: fiat ꝓuisio. ℂAdmonentes ante oĩa ꝙ fratres nr̃æ cõgregatiõis nõ leui cã mutent: nisi ex cã manifestæ infirmitatis: qbus medicoꝝ cõsilio aeris mutatio subueniret: aut si hmõi mutatio ad aĩæ salutẽ esset necessaria. ℂIccirco ordinamus: ꝙ quotiẽs aliqs frater petit mutationẽ: nisi septẽ saltẽ diffinitores assentiant: nõ ei annuat. Balotẽtur aũt fratres mutãdi singuli & sigillatim: & nõ plures simul. Mutatiões aũt ꝓdictæ quantũ possibile est fiant ad loca uicinioра & magis ꝓpinqua: ut expẽsis parcat & uagationi fratrũ. Et hoc ꝓcipue circa iuuenes obseruet: ne cogant diuersa monasteria & hospitia circuire. ℂPlane quotiẽs p capitulũ aliqs frater ab aliquo monasterio ad aliud: debilitatis corporis occasione mutat: monasteriũ illud: a quo mittit: expẽsas exoluat. In aliis uero casibus: monasteriũ ad qd mittit. Scriba uero capituli: fratres & mõasteria: a qbus amouẽdi sunt: & ad q̃ trãsmittẽdi fuerint: in scriptis redigat. ℂStatuentes: ꝙ qñ fratres mutantur de monasterio ad monasteriũ cõpetẽter induti mittant cũ chlamyde: capello: aliisq; necessariis: nec secũ deferant ultra tres codices; Extracta

uero ex deuotione ipso℞: seu scripta manu ꝓpria cōcedimus: ut deferre possint. ¶Pecunias uero: quas ꝑ uestimentis deferunt statim Prælatis assignent: quas uolumus in ipsis uestimentis oino expendi: & nō ad alium usum conuerti.

¶De uisitato℞ electione. Cap. xxiiii.

DEmū ipsi diffinitores eligant sex Prælatos in uisitatores ultra Præsidentē: ex q̄bus ad minus quatuor quolibet anno extra diffinitoriū eligantur. ¶Modus aūt eligēdi erit iste. ¶Quilibet diffinitor secrete de p se scribat in una cedula sex uisitatores: q sint p̄lati: duos citra: & duos ultra alpes: & reliquos duos ꝑ regno Siciliæ: Postea ipsam cedulā pr̄i Præsidēti p̄ntet: deinde noiati balotent̄: & q habuerint plures uoces uisitatores existāt: qn̄ uero plures cōcurrūt in uocibus antiq̄or p̄ponat̄. ¶Statuimus tn̄ q̄d is q fuerit uisitator anno p̄terito: nisi elapso biēnio: in uisitatorē minime eligi possit. Quibus q̄dē uisitatoribus nō possit iniūgi uisitatio monialiū neq₃ actu: neq₃ officio. Visitator quoq₃ solū actu sequēti anno illa mōasteria uisitare nō poterit: q̄ p̄terito anno ēt actu uisitauerit. Quā ꝓhibitionē tā ad uisitatores monialiū q̄ monacho℞ extēdi uolumus. ¶Idē quoq₃ modus & ordo seruet̄ eligēdi q̄tuor uisitatores monialiū ꝑ ut supra de aliis uisitatoribus dictū est: qui &

ipsi biennio a dicto officio uacare debent.

De epistolis dirigendis & loco capli eligendo. Cap. xxv.

EXpeditis oibus ante tn̄ capituli absolutionē: si q̄ rn̄siuæ uel missiuæ cōficiendæ sint lr̄æ: imponat cancellario: quæq;/& qbus scribēdæ sunt psonis: quas lr̄as diffinitores diligēter uideāt: & si qs iudicauerint memoria dignas: registrari faciāt. Cōsequēter p futuro caplo celebrādo idoneus in aliquo cōgregatiōis nr̄æ mōasterio locus eligat: puiso tn̄: ut qn̄cūq; p biēniū i aliquo mōasterio fuerit celebratū: saltē p biēniū sequens in eodē minime celebret. Qui loc⁹ sic electus nisi ex rōnabili cā: & de psidētis/nec nō maioris uisitatoꝝ ptis cōsensu ad aliud mōasteriū trāsmutari nō possit: aut p breue tp̄s octo. uidelicet: uel ad plus decē dieꝝ differri: a decē uero dieb⁹ usq; ad mēsem: nisi de psidētis oiumq; uisitatoꝝ cōsēsu mime differri possit dicti capituli tp̄s: & hoc nisi ex urgētissima & ineuitabili cā. Quod si aliqua rōnabili cā Præsidens & uisitatores prædicti ipsius capituli locum duxerint transmutandum uel prolongandū: congruo tempore omnibus Prelatis monasteriorum per litteras significare nullatenus prætermittant. Statuentes etiam quod ad expensas quæ in capitulo generali fiēt omnia monasteria tam citra q̄ ultra alpes sm̄ eorum taxam cōtribuere teneant.

¶De publicatione & absolutione capituli.
Cap. xxvi.

OMnibus q̄ ad generale capitulū ptinēt expeditis: oēs aduocent̄ tam de capitulo q̄ ꝓfessi mōasterii: ubi capitulū celebrat̄: publicēturq; p scribā capl'i tāq̄ authoritate ap̄lica publicū notariū p̄sidens regiminis: uisitatores: ac p̄lati monasterioꝝ tam ad ministrationē hn̄tes q̄ titulares: & si q sunt administratores sine titulo: & ꝓcurator in curia p̄ntib⁹ testibus ꝑ hoc actu sp̄aliter rogatis. ¶Quib⁹ peractis exeāt oēs: q nō sunt de cōgregatiōe: cōsequēter p Præsidentē uel scribā terminata in capitulo publicent̄: exceptis his q̄ secreta diffinitores duxerint tenēda. Quę uero publicata fuerint: pręlati aut cōuentuales in scriptis ad sua monasteria fratribus suis denūcianda portent. Et quæ a præfato capitulo per duo ꝓxime præterita capitula approbata fuerint: uel in futurū approbāda emanare cōtigerit: secū ad sua monasteria uel deferant uel deferri faciāt q̄ primū cōmode poterunt: in libro ad hoc in modū registri deputato p se uel aliū fidel'r exarāda. ¶Quæ q̄dē ordinatiōes ter per annū in mōasteriis legant̄: uidelicet in reuersiōe p̄lati a capitulo: circa festū oīum Sctōꝝ: & circa quadragesimam. Postea publicent̄ noīatim oēs nostræ cōgregationis fratres qui præterito anno in dn̄o quieuerunt: ut si ꝓ alicuius requie: cōsuetæ oṙones ex ignorantia uel negligentia factę non fuerint: sup-

pleanť. Publicenť ẽt noiatim si q fuerint fugitiui uel expulsi ut ab oibus euitenť scdm declaratioñe sup caplo regulæ. xxix. Publicenť ẽt mutatões fratrum: insup & fratres/qui anno pterito uotũ p fessionis emiserint. ¶ Et imponanť. xxx. missæ p quolibet monasterio p defunctis habẽtibus lr̃as gratiosas: qui illo forte anno decesserũt: quas p debito nostro sufficere uolumus. ¶ Vltimo publiceť locus sequentis capli. Cõsequenter pr̃ Prę sidẽs cõmittat oibus ut oreť p scissimo Papa nr̃o p Cardinalibus: p principibus: Prælatis: ac congregatiõis nr̃æ bñfactoribus uiuis atq; defunctis ¶ Quibus pactis/uisitatores a scriba capli requirant & petant in scriptis: si qua ordinata sunt pro monasteriis suæ puinciæ/quæ ad eoꝝ officium ptineãt. Et similiter quilibet Prælatus petat a scriba capli: si qua ad suum monasteriũ ptinẽtia/ordinata fuerint in autẽtica forma/in libro sui monasterii/ut supra dcm̃ est: postea ãnotãda. Et in specie de fratribus ad suũ monasteriũ tũc deputatis: an p aliquo illorum obtenta fuerit licentia: ut ad ordines pmoueať: & quo tempore. Et similiter a patre Præsidente requirat: si qua fuerint ad suum monasterium pertinentia: & sic obtẽta prius licentia & benedictione pcepta: facultas sit unicuiq; redeundi ad sua monasteria: nisi ex aliqua causa fuerit necesse aliquos remanere. Præsidens tamen & uisitatores ultimi recedant.

Modus

¶ Modus autem hæc omnia pronũciandi: ut ab omnibus idem ordo seruetur erit iste: uidelicet. ¶ Primo pronuncientur Prælati. ¶ Secundo/ordinatiões cõfirmatę. ¶ Tertio/ordinatiões nouę. ¶ Quarto/admonitiones. ¶ Quinto/mutatiões fratrum. ¶ Sexto numerus professorum fratrum. ¶ Septimo/fugitiui & expulsi ac licẽtiati: qui specifice nominentur: & a quo monasterio. ¶ Octauo/specificentur noĩatim defuncti oẽs: & in quo monasterio. ¶ Nono numerus defunctorum habẽtium litteras gratiosas. ¶ Decimo/triginta missæ pro dictis habentibus litteras gratiosas. ¶ Undecimo/impositio taxæ siue taxarũ. ¶ Duodecimo/licentia recipiẽdi nouitios ad professionẽ. ¶ Tertiodecimo/locus futuri capituli.

¶ De pecuniarum distributione. Cap. xxvii.

ABsoluto itaque capitulo. Depositarius cum licẽtia Patris Præsidentis omnibus Prælatis marsupia monasteriorum: quorum nomine fuerint deposita: restituat. ¶ De pecuniis uero: quæ sm taxam monasteriorum fuerint exactę: primo & ante omnia uolumus restitui integre: quicquid pro expẽsis fratrum conuenientium in capitulo monasterium illud: ubi capitulum fuerit celebratum: exposuerit. ¶ De eo autem: quod superest distribuatur unicuique per Presidentẽ & uisitatores: ut minores par

ti eo℞ uidebit' expedire ꝓ expensis faciẽdis anno illo. ℭ Quo facto si adhuc superint: penes Præsidentẽ remaneant: aut ꝑ ea quẽ iudicauerint. fata distribuãt habita cõsideratiõe: cui maior incũbat expẽsa. ℭ Annuũ tñ cẽsum unciæ unius auri sedi Apostolicę in festo aplo℞ Petri & Pauli in signũ ꝑpetuæ libertatis: & sedis Apostolicę imediatæ recognitionis persoluendũ: soluere nullatenus ꝑtermittãt. Et hoc onus iponat' Abbati scti Pauli & cõpensetur in taxa monasterii sui. ℭ Demũ illã pecuniarum quantitatem: quam diffinitores decreuerint persoluendam creditoribus congregatiõis præfatæ: effectualiter restituant: & in libro computorum congregationis depositarius annotet.
ℭ Volumus etiã quod pecunias ꝓ monasterio℞ subuentionibus deputatas exolui: ꝓut cõmodius fieri poterit Prelatis impõnãt: nec nõ & pecunias ꝓ expensis bonũ cõgregationis concernentibus per diffinitores deputatas iuxta eo℞ ordinata distribuant in præsentiarum: si adsint: aut intra annum exigendas: pro ut opus fuerit: disponant.
ℭ Ordinamus ꝙ si aliqd' monasteriũ teneatur in debito liquido: aut per capitulum & uisitatores liquidato cõgregationi: aut alicui alio monasterio in quacũqꝫ pecuniarũ quantitate: aut alia re: eiqꝫ præfixum fuerit tempus a præfato capitulo uel uisitatoribus: intra quod soluere debeat: si elapso dicto tempore fuerit requisitus eiusdem monasterii

Prælatus: & intra qndecim dies nõ satisfecerit sol uendo aut deponendo realiter pecunias: aut res ipsas ad uoluntatem creditoris: priuetur anno seq̃ti actiua & passiua uoce capituli. Et nihilominus Prelatus ipse post elapsum prædictum tẽpus xv. dierum sit suspensus ipso facto ab ingressu ecclesiæ: donec satisfecerit: ut supra dictum est.

¶ Si autem cellerarius a prelato monitus supradicta adimplere neglexerit tam diu qualibet hebdomada: quarta & sexta feria ĩ pane & aqua ieiunet: quoadusq; sibi imposita adimpleuerit cũ effectu.

¶ Et quia pro necessitatibus congregationis necesse est quãdoq; pecunias a campsoribus: aut ab aliis mutuari: ordinamus: quotienscunq; necesse fuerit fieri sindicatus siue instrumenta procurationis pro quacunq; pecunia mutuo accipienda: ante oĩa certa & diffinita summa apponat̃ in sindicatu: & tres ad minus ꝓcuratores cõstituant̃: qui oẽs simul si cõmode fieri poterit uel saltẽ duo eorũ numeratiõi & receptiõi pecuniarũ intersint.

¶ Secũda pars ordinationum capituli generalis.

¶ De ptãte Præsidẽtis & uisitatoꝝ. Cap. primũ.

Præsidenti regiminis tanq̃ principali uisitatori & Patri cõgregationis deferat̃ ab oĩb⁹: & eidẽ exhibeat̃ oĩs reuerentia & loci preeminentia: Ipse solus

in quocunq; fuerit monasterio omnia signa tam particularia q̃ generalia faciat. ℭ Teneat penes se sigillum magnum congregationis quo utant̃ patres cum aliquid præcipuum nomine capituli uel regiminis fieri continget. Teneat etiam registrū capituli: & si quæ sunt aliæ congregatiōis scriptu ræ. ℭ Ad ipsum deferant̃ singula congregationis negotia quæ intra annum occurrerint. ℭ Ad eundem principaliter pertinet exequi ordinatā per capitulum: quæ duo præmissa aut solus aut cū aliis uisitatoribus: secundum rerum qualitatem & ei⁹ limitatā potestatem faciat. ℭ Possit etiam in his quæ intra annum occurrerint: & ubi sibi tam pro euitandis: q̃ pro sedandis scandalis expedire uidebitur & pro pace seruanda: cum uno saltem ex uisitatoribus prouidere: cuius prouisioni, & deliberatiōi omnes: etiam si uisitator fuerit obedire uolumus. ℭ Caueat autem ne affectione aut passione aliqua moueat̃: sed omnia secundum Dei timorem disponere satagat. Quod si aliter: quod absit: fecerit sciat se per diffinitores sequentis capituli puniendum. ℭ Statuimus ꝙ Reuerē̃. Pater Præsidens non possit accedere ad curiam Romanam: nisi accedente consensu utriusq; uisitatoris illius prouinciæ in qua sua p̃rnitas fuerit deputata ℭ Item qđ nullus uisitatorum ad eādem curiam possit accedere nisi de licentia patris Præsidentis ac conuisitatoris sui; cæteros uero Prælatos & fra

tres prohibemus omnino Romam proficisci: nisi accedente consensu patris Præsidentis & utriusq; uisitatoris suæ ꝓuinciæ: quæ si non facile haberi possent: & periculũ esset in mora sufficiat licẽtia pr̄is Præsidentis aut unius dictorum uisitatorum cum consensu supiorum sui monasterii. ℭ Liceat præterea ei cum aliquo ex uisitatoribus illius prouinciæ: ubi uisitandum fuerit/ oĩa congregatiõis monasteria: quotienscunq; opus fuerit/ uisitare: excepto monasterio cui anno præterito præfuit: & cui aliqs in scdo gradu illi coniunctus pẽst. Idẽq; de uisitatoribus intelligimus. ℭ Caueat etiam ne authoritate officii sui: similiter quilibet uisitator: fratrem aliquem de aliquo monasterio cõgregationis nr̄æ auferat: & eũ in monasterio sibi cõmisso/ deputet: sed si aliqua fratrum indigebit ꝓuisione duo alii uisitatores aut Præsidens cũ uno uisitatore huiusmodi faciat prouisionem. ℭ Possit tamen Præsidens consentientibus fratre mutãdo & dante & recipiente Prælatis mutationis licentiam impartiri. ℭ Cæterum Præsidens cũ duobus uisitatoribus: quotiens ex necessitate occurrerit fieri mutationem de aliquo fratre intra annum de monasterio ad monasterium usq; ad tempus capituli: ubi salus animæ aut corporis fratris exegerit: disponere possint. ℭ Insuper licentiam recipiẽdi fratres nostros nouitios ad professionẽ uisitationis tempore tantum. ℭ Aedificia etiam

notabilia in monasteriis construendi iuxta cõsue tudines nostras. ℂ Item Præsidens & uisitatores uel quilibet eorum in actu uisitationis existẽs cau sas & lites inter monasteria & monasteria ac psõ nas congregationis audire & sũmarie facti sola ue ritate inspecta iudicare possit & terminare. Q d uero iustitia mediãte (ut præfert) iudicauerit uel terminauerit/faciat obseruari. ℂ Item Pręsidens omni tempore absoluere potest fratres nostros a casibus reseruatis. Similiter & uisitatores in actu uisitationis tantum/etiam ille qui esset uisitator actu tantũ & non officio. ℂ Possit etiam psidens similiter & quilibet uisitator/ubi ordo iustitiæ exi geret/fratrem aliquem in quocũq; monasterio cõ gregationis delinquentem corrigere/& in domũ custodię recludere/etiam si opus fuerit inuito Prę lato. ℂ Demum Præsidens cum omnibus uisita toribus/quos appellatione regiminis intelligi uo lumus/omnẽ repsentent cõgregatiõem/& ea exe qui possint: super quibus fuerint capli authorita te muniti. ℂ Ordinamus præterea q si itra annũ per mortem alicuius Prælati/aut p quocunq; ne gotio congregare uisitatores & alios patres con tigerit: sine consensu uisitatorum illius prouincię Præsidens id facere non possit/neq; etiam locum celebrandæ cõgregationis eligere. ℂ Q d si ad ali am puinciam transire uoluerit/p huiusmodi cõ gregatione celebrãda; tunc accedat cõsensus ma

ioris partis uisitatorum utriusq; prouinciæ: & si (quod absit) aliter fecerit/uoce actiua & passiua careat in sequenti futuro capitulo. ¶ Habeantq; Præsidens & singuli uisitatores sigilla singula eiusdem caracteris/scilicet. Pax: quibus utantur in literis particularibus ad officium suum spectantibus: nec alteri cuiuis/liceat simili sigillo uti. ¶ Literas uero eisdem sigillis signatas nemini de congregatione nostra: etiam si Præsidens aut conuisitator esset aperire concedimus/ nisi solis iis: ad quos diriguntur/ uel de eorum licentia: nisi in casu grauis necessitatis. ¶ Q đ si quis contrafecerit tribus primis diebus mercurii in pane & aqua ieiunet/nec per aliquem huiusmodi pœnitentia dispensari possit: nisi in casu grauissimæ infirmitatis. ¶ Ad ipsos etiam pertinet cum opus fuerit: aut propter scandalum euitandum ordinata per capitulum de omnium consensu/suspendere usq; ad tempus generalis capituli: non tamen ex toto reuocare. Possint etiam ubi necessitas urgeret aliqđ uniuersale in tota congregatione constituere/usq; ad tempus capl'i dūtaxat seruandū. ¶ Ordinata etiam p p̄dictos/ p bono cōgregatiōis uolumus obseruari ēt post eoꝝ officia/nisi reuocentur a successoribus. ¶ Et qa munera excecāt oculos sapientium/ & subuertunt corda iustorum/ statuimus iuxta sacrorum canonum sanctiones

Q ñ & qualiter fieri debeāt uiſitatiões.

q; nec Præſidens: nec diffinitores: nec uiſitatores etiā monialiū durāte eo℞ officio accipe ullatenus poſſint quæcūq; munera a fratribus nr̄is uel monialibus uel ab aliis qbuſcūq; pſonis de congregatione ¶ Quod ſi cōtrafecerint comedāt ſemel in terra in refectorio tpe capituli gn̄alis: & dū ipſum capitulū celebrat̃: & ea die qua p diffinitores ordinatū fuerit: totiēs quotiēs cōtrauenerint. Prela ti uero dantes ſupraſcriptis munera: eadem pœna qua ſupra: tpe capituli puniantur. Alii uero infra Prælatos: totiens quotiens contrauenerint: eandem pœnitentiam in ſuis monaſteriis faciant.

¶ Quādo & qualiter fieri debeant uiſitatiões.

Cap. ii.

TEmpus uiſitationis monaſterio℞ noſtro℞ regulariter deputamus a feſto aſſumptiōis beatæ Mariæ uirginis uſq; ad quadrageſimā excluſiue: intra qd̄ niſi legitimo impedimento uiſitatores fuerint impediti teneant̃ ſuū officiū expleuiſſe. ¶ Quod ſi facere neglexerint: anno ſequēti priuent̃ in capitulo gn̄ali actiua & paſſiua uoce. Si uero ambos uiſitatores tpe præfato & cauſa legitima impeditos eſſe cōtigerit: uiſitent q̄ primum ceſſante præfato impedimento: ſi potuerint. Si uero alter eo℞ fuerit legitime impeditus: de conſenſu utriuſq; eligatur alius uiſitator uel alius prælatus: q actu tm̄

ſit uiſitator & non officio/ita ut intra p̄ſatum tē-
pus uiſitatio non omittat᷑. ℭHoc plane uolentes
ꝙ uiſitator officio ſemp præcedere debeat uiſita-
torem actu & non officio/licet ſit in congregatio
ne inferior. ℭCaueant autem/ne in locis audien
tiæ eorum ponant᷑ aliqua ornamenta, et poſt pri
mam diem comedant in refectorio /cõmunem cõ
uentus uictum q̄tum fieri põt ſequentes. ℭQuã
primum igit᷑ uiſitatores monaſterio/ q̄d uiſitare
intendunt/applicuerint: captato tp̄e congrega-
tiſq; Prælato/monachis & commiſſis ipſius mo-
naſterii aliquam breuem/puram non in humanæ
ſapię uerbis/ſub hac forma faciant exhortationē.
ℭFratres cariſſimi cũ ex debito officii noſtri au-
thoritate generalis capl̄i congregationis nr̄æ ue-
nerimus uiſitare charitates ueſtras & monaſteriũ
tam in capite q̄ in membris. Iccirco ſiquis ueſtrũ
aliquo indiget ueniat ad nos/& eum libentiſſime
audiemus/& iuxta poſſibilitatem noſtram : ſcd̄m
q̄d deſup dabit᷑/prouidebimus: Manebimꝰ apud
uos tres dies aut plures/ſi fuerit neceſſe. Si uero
nullus ueſtrum aliquo indiget: deo gratias agite:
& in hac pace ueſtra continuo manete : charitatē
inuicem ſeruantes obedientiam & reuerentiã ob
dei amorem patribus impendentes: rigorem mo
naſticum & obſeruantiam regularem accenſis de
ſideriis conſouentes. Et ſi qua alia huiuſmodi uo
luerint breuiter exhortari. ℭConſequenter mo-

neant Prælatum & monachos/ꝙ si quis pro bo=no monasterii sui iudicauerit aliquid insinuan=dum libere loquatur: quoniam intentionis pa=trnm nostrorum est: ꝙ in uisitationibus uicia tam in capite q̄ in membris radicitus amputentur: cū ea tamen qua decet humanitate & charitate. Ca=ueat tamen quilibet/ne alicui potissime Prælato: quā uis passione seductus: aliquid falsum impo=nat: seu aliter q̄ dictum factumue fuerit referat: aut suspitionibus uel leuiter dictis seu factis ali=quem inculpet: ꝙ si fieri casu (ꝙ absit) contige=rit diligenter cognita causa huiusmodi reus sciat se publice coram fratribus culpam dicturum: ac pœna talionis: aut aliter: pro ut nobis uidebitur/ puniendum. ¶ Postea uero tempore congruo ui=sitatores sint seorsum cum solo Prælato mona=sterii: a quo habeant informationem de seniorū suorum & aliorum monachorum conditionibus: uidelicet: si Prior Claustralis & decani sint sollici=ti circa sua officia: in audiendis fratrum confessio=nibus: in diuinis officiis/& communibus exerci=tiis: in custodia obseruantiæ regularis: in uisitatio=nibus quotidianis officinarum monasterii. Si sibi inuicem sint obedientes & reuerentes: si cerimo=nias obseruent: & obseruari studeāt. Si sint in am=monitionibus fratrum aut nimis tepidi/aut mul=tum rigidi: si magister nouitioꝝ sit sollicitus circa nouitios suos/eos instruendo ad orationem/ ad

exercitia ſpiritualia ac cerimonias congregatiōis consuetas/ad utilia ſeruitia/ad compoſitionem tā interioris hominis q̄ exterioris/& alia huiuſmodi quæ in regula & conſtitutionibus noſtris conti‑nentur. Inquirāt præterea de idoneitate & condi‑tionibus eoꝝ/ac etiam ſi in eoꝝ receptione obſer‑uentur præcepta regulæ & conſtitutionum no‑ſtrarum/& ſi recipiant̄ ad profeſſionem ſecūdum priuilegia noſtra : uidelicet : ꝙ recipiantur de conſenſu duarum partium conuentus:& ꝙ profi‑teant̄ Prælato ſub congregatione iuxta formam nobis uſitatam. ¶ Interrogent etiam ipſum Præ‑latum ſi in adminiſtratione temporalium cellera‑rius ſuum ſequatur conſilium & uoluntatem. Si fratribus potiſſime infirmis neceſſaria miniſtret: ſi ſit exemplaris cum fratribus & ſecularibus tā in factis q̄ in uerbis/geſtis/& cæteris moribus. Si temporalia monaſterii diligenter gubernat ac mi‑niſtrat: ſi libros computorum ac rationum mona‑ſterii ſui teneat ordinatos: ſi inſtrumenta & alia monaſterii iura diligenter conſeruet: ſi inuentari um omnium rerum mobiliū monaſterii & immo‑bilium habeat. An uiderit etiam una cum ſeniori‑bus computa monaſterii ſui. Si monaſterium eſt debitis aggrauatū & q̄tum/& quē modū habeat in ſatiſfaciendo: ꝓpter qđ uolumus ut uiſitatores ante receſſum diligenter uideant cōputa debitoꝝ & creditoꝝ monaſterii nec nō redditū & expēſas

Q̃n & qualiter fieri debeat uisitatiões.

ꝙ si uiderint monasterium notabiliter aggrauatum: moneãt Prælatũ ut se temperet a sumptibus nõ multũ necessariis. ¶ Inquirant etiã si qui sint fratres sibi aut aliis superioribus rebelles aut inobedientes: & si correcti non se emendauerint. ¶ Præterea inquirant si ea quæ per uisitatores: aut præcedentia capitula fuerunt ordinata: quantum. s. ad eos pertinet obseruentur. Si regularis obseruantia bene & diligenter custoditur. Si diuina officia ordinate dicuntur. Si ieiunia regularia obseruentur. Si silentia tpibus debitis iuxta regulam tenent. Si inuicem reuerentiam exhibeãt & honorẽ: ac si sint cõpositi tam in choro q̃ alibi per monasteriũ: & potissime in cõspectu hospitum & alioꝝ: & si se cũ eis immiscent nõ uocati. Si hospites cum humanitate & charitate recipiant. Si elemosine iuxta monasterii facultatem ordinatie erogantur. Si priuilegia nr̃æ cõgregationis quæ in illo sunt monasterio aut etiã particularia ipsius monasterii: caute & diligẽter custodiantur: & ea oĩno uideãt. Si uisitatores anni pteriti in uisitatioĩbus suis fuerint negligẽtes: aut superflue curiosi & de aliis huiusmodi: quæ regulam & cõstitutiones & antiquas cõgregationis cõsuetudines: aut alias ꝓut eis uidebitur cõcernunt. ¶ Consequenter uisitatores in absentia Prælati inquirant segregatim ab unoquoq; supradictorum seniorum: de se ipsis inuicem ac de supradictis omnibus ꝓ ut uiderint

cuilibet competere: nec non tam probitatẽ & ſuf-ficientiam eorum: qui promouendi eſſent: q̃ ſolli-citudinem uel negligentiam promotorum diligẽter examinẽt: ſingulorum merita uel demerita in futuro capitulo diffinitoribus narraturi. Ac etiã de qualitate Prælati ſui: ſi ſollicitus ſit circa obſeruantiam regularem tam in ſe q̃ in fratribus. Si corrigat fratrum exceſſus: ſi frequẽtet diuina officia: & capitulũ culparum. Si ſępius exeat monaſteriũ: aut ſi eſt facilis ad dandam licentiam aliis: ut ex leui cauſa exeant. Si fuerit exemplaris in ſua conuerſatiõe tam cum fratribus q̃ cum ſæcularibus. Si in eo aut in aliquo monacho fuerit aliquis notabilis exceſſus: tam in ueſtimẽtis q̃ in aliis quibuſcũq;. Si confert de agẽdis monaſterii cum ſenioribus. Si ſæpius aut ſemel in prædictis defecerit.

❡ Supradicti uero uiſitatores cæteros fratres nõ curent interrogare: niſi neceſſario ipſis pro indaganda alicuius rei ueritate uidebitur expedire. Si autem ultro aliqd dixerint: benigne eos audiant: ac exhortentur ad obedientiam & reuerentiã Prælati ſui: ad charitatem fratrum: ac regularem obſeruantiam. ❡ Videant præterea uiſitatores cedulam: quam a Scriba habuerunt in capitulo præterito in examinatione ipſius monaſterii: & diligenter examinent: quę in ea continentur/ſi uera fuerint: uel falſa capitulo generali relata.

❡ Videant præterea cedulam: quam habuit Prę-

latus a prefato ſcriba tempore capituli: & ſi quę in ea continentur executioni mandauerit. ¶ Tandẽ habita de omnibus prædictis prudenti & diligẽti informatõe/tractent apud ſemetipſos cũ dei timore: quæ ſint monitione: quæ reprehẽſione: & quæ correctione digna: tam in prælato q̃ in ſenioribus cæteriſq; fratribus. Aduertant autem ne faciliter credant omni ſpiritui: ſed probent ſpũs: ſi ex deo ſunt. Nec aliquem ex ſola ſuſpitione condemnẽt: ſed de relatis ad eos: ſi de uiſu uel auditu: ſi faciliter: ſi ab homine graui cæteriſq; circunſtantiis cõſideratis omni cum prudentia & matura deliberatione diiudicẽt. Et ſi quos culpabiles ſiue reos deprehendent: ſimul aut ſeparatim moneant: increpent: & corripiant iuxta exceſſuum qualitatem: & ſecundum conſtitutiones noſtras ordinent in pręmiſſis quæ fuerint opportuna: ita ut ſuo cõſilio & directione cuncta ſecundum deũ bene diſponãt. ¶ Poſſint autem prædicti uiſitatores Prælatum: ſi quem in notabilem exceſſum deprehẽderint incurriſſe: aut minus idoneum ad regimen: adeo ꝙ non abſq; manifeſto ſcãdalo ſeu graui damno monaſterii uſq; ad capituli generalis tempus tolerari poſſit: ſuſpendere: & alium pro eo ſubrogare. Ad euitanda tamen ſcandala: niſi duorum ad minus officio uiſitatorum ac Præſidentis conſenſus acceſſerit: id facere non poſſint: & ſi alias in monaſterio; quiete & pacifice morari noluerit: cũ amo-

uere: & ad aliud monasterium congregationis nostræ transmittere: prout eis uidebitur expedire. ¶ Possint insuper omnes & singulos seniores & officiales monasterii ab eorum curis & officiis suspendere & absoluere: & si iudicauerint expedire ab eorum monasteriis remouere. Caueant tamen ipsi uisitatores: ne inordinata affectione Prælatorum: & aliorum fratrū: uitia uel excessus dissimulando pallient: seu inordinata passione plusq̄: & ubi opus non fuerit: aliquem inculpent seu reprehendant. Nec secundum beatum Augustinū quærant quid corrigant: sed corrigant q̄d inuenerint. Nam sicut ordinatæ: & cum prudentia factæ uisitationes sunt causa obseruantiæ regularis / cōseruandæq; religionis occasio: ita econtrario: imprudenter & inordinate siue cū passione factæ ruinæ occasionē præstant. Iccirco si ipsi uisitatores in aliquo excesserint: sciāt se in gn̄ali capitulo puniendos. ¶ Plane ea q̄ uisitatores repperint in suis uisitationibus alicuius ponderis seu nota digna: aut q̄ ipsi cōponere nequiuerint: redigant in uno folio: diffinitoribus tpe generalis capituli referēda. Statuentes ꝙ si quis uisitatorum aliquo interueniente impedimento ad capitulum gn̄ale minime uenire potuerit: per litteras significare teneatur ea quæ grauia & digna relatione uidebunť: quæq; ipse iudicauerit expedire: sup qbus eius cōscietiam oneramus. ¶ Sed quia cōperimus apud

plrosq3 prælatorum & aliorum fratrum nostro-
rum uilescere uisitatorum congregationis autho-
ritatem in dedecus huius officii & maximam per-
niciem disciplinæ & obseruantiæ regularis. Iccir-
co uolumus & præsenti ordinatione statuimus &
mandamus: ut de cætero patres uisitatores autho
ritate priuilegiorum nostrorum & ordinationum
quæ maxima est muniti/ uiriliter & impigre exe-
quantur officium suū: corrigenda corrigant: mu
tandos mutent: deponendos deponant: & quæ
leuiora sunt per uerbum monem⁹ seu hortamur:
quæ uero grauiora: uel quæ expedit in posterum
obseruari: p uerbū īponimus seu mādam⁹ & ordi
nam⁹ annotata: singula digerāt ī libello quē secū
deferāt ad caplm: ut p̄sidēs & diffinitores p singu
la monasteria examinare & inqrere possint: utrū
per eos ordinata: Prælati: cellerarii & cæteri serua
uerunt. Quod si reperti fuerint aliqui præfatis ui
sitatoribus inobedienres/seu eorum: quæ ab il-
lis ordinata fuerint: transgressores: nouerint se p
qualitate excessus & inobedientiæ puniendos: ip
si uero patres uisitatores dei semp timorem & cō
munem p̄fectum præ oculis habentes: ita circun
specte grauiter & religiose se habeāt: & nō solum
uerbis sed & factis ædificent uisitatos: ut merito
psonis eorum reuerentia & obedientia quæ debe
tur officio: possit impendi: & ipsi meminerint ui
sitationū & officii sui patribus diffinitoribus ra-
tionē

tionem exactissimã reddituros. ¶ Si q uero ex ipsis: aliqd eoꝝ quę in uisitatione acceperint: q̃ sint alicuius momenti: uel unde scandalum oriat̃: aut fratrem qui aliquid deposuerit contra eius uoluntatem reuelauerint: ad idẽ officiũ per sequẽs quadriennium cõtinuũ assumi nõ ualeãt. Prælati uero & alii supiores nullo pacto sint curiosi ad quærendum: quis hoc aut illud dixerit: uel contra eos aliquid deposuerit: grauiter & ipsi si cõtrafecerint puniendi. ¶ Vltimo cõuocent in capitulo prælatum cũ cęteris fratribus & cõmissis: quos breuiter exhortentur ad mutuã charitatẽ & pacẽ: nec non obedientiã & reuerentiã Prælati/&c. ut supra. Et si qd uoluerint monere uel corrigere: id faciãt cũ oĩ humanitate & charitate: & uale facientes: ꝓ se orari petant: & in pace dimittant. ¶ Licentiæ uero datæ a prædictis nullius sint ualoris & momenti: nec eis ulla fides adhibeatur: nisi sint in scriptis cum affixione sigilli. Pax, ut in declaratiõe capituli de ordine congregationis plenius cõtinetur.

¶ De amotione & electione Pręsidẽtis: uisitatoꝝ & alioꝝ ꝑlatoꝝ extra tp̃s capituli gñalis: & de dietis siue cõgregationibus intra annũ cõuocãdis. Cap̃. iii.

PRæsidẽs aut aliquis uisitator si (quod deus auertat) hæreticus/schismaticus: aut manifestus & uoluntarius pręuaricator: & cõtẽptor regulę Sctissi-

mi Patris nostri Benedicti: aut cōstitutionum nrę cōgregationis: aut adeo negligens & remissus repertus fuerit: q ipsius pręuaricatione uel negligētia destructio religionis: bonorꝫ morū: uel obseruantiæ regularis dissolutio: seu scādalum inducatur: moneatur usqꝫ quater a uisitatoribus ut se corrigat. Et si se nō emendauerit: moneat ut cedat officio: si cedere recusauerit: clarescētibus culpis addantur præfatis uisitatoribus quinqꝫ Patres uiciniores Præsidenti: si is fuerit præsidens: uel duo tātum: si fuerit uisitator. Quorum iudicio si due partes consenserint: & periculum esset expectare usqꝫ ad capitulum cā cognita ab officio absoluat. ℭSi uero Prelatus tantum: & nō uisitator ob culpas suas amouendus fuerit pręcedente admonitione congrua: de cōi Pręsidentis & uisitatorum uel maioris partis ipsorum consensu: absolui poterit: etiam citra causæ cognitionem: puta si eis constaret de excessibus uel defectibus Prælati. ℭId ipsum fieri poterit: si pro aliquo bono congregationis: uel ut instituatur in alio loco nouiter acceptādo uel iam acceptato: duxerint amouendum.

ℭCaueant tn̄ Patres & diligenter aduertant qd huiusmodi mutationes nō faciant: nisi urgens cā ita exigat: aut manifestum periculum immineat: si usqꝫ ad capitulum expectaretur. ℭVt periculis uero quæ tempore uacationis monasteriorum facile euenire possent celerius aptiusqꝫ occurratur,

Quia ex priuilegiis apostolicis tempore huius uacationis sine authoritate Præsidentis nulla prouisio fieri põt: Ordinamus quod quãdocũq; & quomodocunq; officium Præsidentis uacare contigerit: antiquior uisitator: qui secũdum priuilegia & ordinationes nostras esse possit: ipso facto remaneat & sit Præsidẽs: omniaq; pagere possit: & omnem habeat authoritatẽ: ac si in capitulo generali Præsidẽs electus fuisset: cæteris in anterioribus constitutionibus contentis in suo robore permanentibus. ℭ Ob nimiam uero locorum distantiã: ne propter hoc congregationi dispendium aliqđ generetur: ab huiusmodi Præsidentis successiõe: uisitatores prouinciæ Siciliæ exclusos esse decernimus. ℭ Et similiter a congregationibus seu dietis: quas in Italia intra annum per regimẽ celebrari contigerit. Et generaliter ubicunq; de certo numero uisitatorum congregando agitur: prædicti Siciliæ uisitatores propter distantiam & difficultatem eos conuocandi exclusi similiter intelligantur. ℭ Visitator uero si aliqua ex prædictis causis amotus fuerit accedente consensu Præsidentis & cæterorum uisitatorum uel minoris partis ipsorum: & duorum etiam Prælatorum ut supra uocatorum: alius in eadem prouincia eligatur.

ℭ Prælato uero quauis causa absoluto: uel si decesserit: de Præsidentis / & maioris partis consensu Visitatorum: alius cum Domini

timore euitata q̄ fieri potest aliorum Prælatorum mutatione eligat̃: & ut citius monasterio pastore destituto prouideri possit: uolum⁹ huiusmodi uacantium monasteriorum tempore ac mandamus conuentibus eorum: quatenus omnes adhibeant sollicitudinem: grauius si negligentes fuerint puniendi: ut eiusmodi causam uacatiõis celerius notam faciant Præsidenti: aut si is unde monasteriũ uacare contigerit Præsidens fuerit ui sitatori: qui omni mora postposita/cęteros omnes uisitatores ubi decreuerit conuocet. Quos si intra. xv. dies: uel plus uel minus: sicut pater Præsidens iudicauerit expedire: postq̄ id cognouerit: adesse nõ posse perpenderit: ne ex longa uacatione periculum occurrat: Ordinamus ꝙ tot Prælatos quot desũt uisitatores: suo & congregatorum uisitatoꝝ iudicio eligendos aduocet & monasterio prouideat. Præfatorum autem Præsidentis uisitatorum/aut Prælatorum nullatenus admittat̃ renunciatio/nisi ex legitima causa & totius regiminis accedente consensu supplendo uocem alicuius Prælati ubi uox regiminis ulla deesset. ¶ Aduertant aũt ꝙ si quando ꝑ huiusmodi & similibus congregationem aliquam fieri contigerit non sint nisi septem cõputatis oibus' ut totũ regimẽ repſentent. ¶ In quibus qdem congregationibus in omnibus expediendis' & quæ tractari contigerit/nihil cẽseat̃ conclusum/nisi ex tribus partibus duę consentiãt

in qua quidem congregatione tantum septem in tersint. ℂ Quæ quidem ordinatio in omnibus ꝓ uisionibus: quas intra annum fieri contigerit in uiolabiliter obseruetur: excepto si (quod deꝰ auertat) Præsidẽtẽ aut uisitatorem intra annũ amoueri necesse fuerit: in quo casu antiqua: quę supra in eodem capitulo posita est seruabitur ordinatio. ℂ Et quoties contigerit per patrem Pręsidentem pro alicuius monasterii uel Prælati prouisionẽ intra annum congregationem aliquam: seu regimen conuocari: ut electio sit libera/legitima/& iuridica: & quia in specie huic uel illi monasterio/ melius q̃ in genere prouidetur: possint patres cõuocati etiam alios nominare: quibus in cedulam redactis balotentur omnes secundum professionis ordinem: ita tamen /ut primo balotentur habilitati a diffinitoribus. Et qui plures uoces habuerit: dummodo duæ partes congregatorum patrum in eum conuenerint: cæteris præferatur. In uocum autem paritate: professione superior præponatur. Et non solum in prædictis: sed etiam in quibuscunqꝫ aliis: de quibus per patrem Præsidẽtem: in congregatione aliqua tractari contigerit: teneatur ipse Præsidens & debeat: quæcunqꝫ proponere. super quibus ab aliquo congregatorum patrum fuerit reqsitus. ℂ Nullus aũt fratrũ nostrorum tempore huiusmodi congregationis prę

sumat aliqua prætensa occasione uenire illuc uel ad loca circũuicina non uocatus sub eadem pœna qua supra puniant̃ huiusmodi uenictes ad caplm non uocati. Si uero plātus fuerit / uoce actiua & passiua in electione diffinitorꝝ pxime futura care at. ℂ Ne uero ex hmõi uacatiõibus monasteriis nr̃is dispendiũ aliqd̃ pſertim in spũalibus euenire queat / statuimus ut de cætero in locis sic uacanti- bus / q̃ uices Prelati gerunt in ipsis monasteriis au thoritatem habeant in spũalibus tm̃ / quã dum ui ueret aut pſens aderat Prælatus / habebat. Idem quoq; censemus cũ plāti ad caplm accesserint ge- nerale / quam authoritatem in pdictis tantũ duo- bus casibus uices platorꝝ gerẽtes habere uolum⁹ usq; ad accessum instituendi plāti ad monasteriũ uel sic instituti / nouam dispositionẽ. etiam si talis uices gerens interea mutatus fuerit. Sed & ipsi p- lati ne qñ ppter eorꝝ absentiam / monasteria detri menta incurrant maxime in spũalibus / constitutis in monasteriis suis officialibus / Prioribus Clau- stralibus / uel q̃bus maluerint authoritatem : qua fungi uelint : si eos abesse contingat / tam sup casi- bus reseruatis erga fratres / q̃ erga confessiões se- cularium : & reliqua sicut opportunum fuerit de- clarẽt. ℂ Cellerarii uero & alii fratres qui tempo ralia administrant prædictis temporibus / ad ipos ut præmisimus / uicem Prælatorum gerẽtes recur

tant/& obedientes sint/consilioq; & uolūtate eorum cuncta faciant & disponant.

¶De monachoꝶ & alioꝶ fratrum mutatione. Cap.iiii.

SIcut Prælatoꝶ ita & fratrum nostræ congregationis discreta mutatio/plerunq; utilis & necessaria est:attenta presertim uniuersali unitate toti⁹ corporis congregationis. Fit enim ut cum de monasterio ad monasteriū transferunť/ charitas plurimum augeať & affectio cōmunior fiat. Dū multa monasteria unū corpus congregatiōis esse/charitate hoc efficiente/experiunť. ¶ Si qñ ergo etiā extra tempus capľi fratrē aliquē ipso ēt uel ꝑlato suo inuito:pr̄es regiminis ad aliud monasterium trāsferendū/& ad ibi cōmorandū mādauerint/eis omnino parēdū cēsemus:similiter si in uisitatiōe aut ēt post uisitationē monasterii alicuius uisitatores id agendū iudicauerint:uolum⁹ ut eis obediať/ut supra ꝓxime p̄cedēti capľo. Si aūt necessaria & legitima cā subsistēte utputa ꝓ monasteriō reformādo infirmitate supueniēte:uel supuentura:si citius mutatio aeris non succurrat/uel ꝓ euitando scandalo & similibus: Præsidens & duo illius monasterii uisitatores/fratrem mutandum mādauerint/etiam inuitis Prælatis mittente & recipiēte ac ēt ipso fratre/eis obediendum mandam⁹.

computandum a die qua illud ingreditur: uoce actiua & passiua in capitulis generalibus & particularibus omnino carebit: & per biennium in dicto monasterio ad officium seniorum/nisi per capitulum generale cum eo fuerit dispensatum/ nõ poterit assumi: ut ex hoc eius comprobetur humilitas: & ædificentur qui fuerant scandalizati: fiat tamen hoc ultimum de consensu Prælati/ ad quẽ mittitur. ¶ Ordinamus insuper ꝙ nullus uisitatorum/etiam si Præsidens fuerit: authoritate officii sui aut alio quouis modo possit aliquem fratrem de aliquo monasterio nostræ congregationis/auferre/& eum in monasterio sibi commisso deputare; sed si aliqua indigebit fratrum prouisione duo alii uisitatores aut Præsidens cum uno uisitatore huiusmodi sibi faciat prouisionem. ¶ In congregationibus autem quæ fiunt intra annum hortamur patres/ne fiant mutationes fratrum/nisi in casu alicuius necessariæ prouisionis/ sed reseruẽtur capitulo generali/seu uisitatoribus in actu uisitationis: quia tũc melior notitia dictorum fratrum & causarum haberi poterit.

¶ De expensis faciendis in mutationibus fratrum. Cap. y.

QVando fit mutatio alicuius fratris de monasterio ad monasteriũ: aut dicta mutatio cedit ad cõ

modum monasterii de quo mittit̄/aut monasterii ad quod mittit̄/aut utrorūq;. In primo casu oēs expensæ necessario faciēdæ in itinere occasiōe dictæ mutatiōis spectabūt ad monasterium/de quo mittit̄. In scdo ad monasteriū ad qd mittit̄. In tertio casu expēsæ utrisq; monasteriis cōmunes erūt Si aūt in dubiū uerteret̄ an mittētis/an recipiētis monasteriū ex tali mutatione cōmodū recipiat: stet̄ arbitrio diffinitoꝝ/aut Præsidētis intra annū uel alicuius uisitatoris. Si uero alicuius grauis infirmitatis causa/aliqs frater mutaret̄ de monasterio ad monasterium/ultra expensas itineris monasteriū de quo mittit̄ ꝓuideat monasterio ad quod mittit̄ ēt de expēsis faciēdis occasiōe infirmitatis dicti fratris/arbitrio diffinitoꝝ/aut Præsidētis/& duoꝝ uisitatoꝝ intra annū/uel saltē duoꝝ ipsoꝝ: q̄ cōmodius haberi poterūt/si opus fuerit. Ceteꝝ si cōtingat aliquē fratrem esse adeo incorrigibilē & scandalosum (qđ deus auertat) q̄ in ꝓprio monasterio ꝓpter scandalū aut legitimā cām in domo custodiæ recludi seu puniri ñ possit: sed ĩ alio monasterio esset recludendus/in hoc casu monasteriū de quo mittit̄ ultra expensas itineris ꝓuideat monasterio/ad qđ est missus ēt de sibi necessariis. Cēsemus. n. sufficere/q̄ monasteriū ad qđ tales/ut p̄mittit̄/īfirmi & scādalosi mittunt̄ ipoꝝ incōmoditate grauet̄ absq; hoc q̄ etiam eis de necessitatibus prouideat.

De fratribus mittendis ad sanctum Paulum. Cap. vi.

ET quia omnis regula patit exceptionem/ & non egent sani medico: consideratis infirmitatibus in quas sæpissime fratres nri sancti Pauli de urbe incidere consueuerunt pp aeris intemperiem: ut fratres illuc mittēdi alacrius pergant/quo sibi humanius prouideri senserint: ordinamus & concedim⁹ q̄ fratrum taliter mutandorum per diffinitores ita fiat distributio/q̄ omnia monasteria equaliter suum sustineant grauamen iuxta monasteriorum qualitatem & conuentuum numerositatem & paucitatem. Cæterum ne pro sumptib⁹ itineris fratrum taliter mutandorum ulla oriatur contentio uel differentia non obstantibus constitutionibus alias sup eiusmodi sumptibus ob mutationes fratrum editis/qbus in hac tm̄ pte derogamus. Ordinamus q̄ amodo sumptus fratrum eūtium ad sanctum Paulū p dimidia pte soluant p monasteria unde dicti fratres mittunt/& pro a'ia dimidia per monasterium sancti Pauli/ad qd mittuntur. Pro redeūtibus uero a sancto Paulo/siquidem ipsi fratres fuerint infirmi sumptus in itinere faciendos soluat ipsum monasterium sancti Pauli/si uero sani fuerint tunc p medietate ipsos sumptus faciāt monasteria/ad quæ fratres redeunt/& pro alia medietate monasteriū sci Pauli. Quocirca saluti p

cem in menſe pro qualibet perſona: & totidem ꝓ iumento: excipiendo tamen a prædictis perſonā patris Præſidentis & aliorum patrum: qui pro uti litate & negotiis congregationis ad curiam acceſſerint. ℂCum autem ad aures noſtras peruenerit mutatos a ſancto Paulo: multa ſecum ſuperflua tranſportare: iccirco imponimus mutatis a prædicto monaſterio ſub pœna degradationis anteq̄ diſcedant: ſuas ſarcinulas abbati uel ſuperiori oſtendant: & cum primum ad monaſteria ſua applicuerint: ſarcinulas dictas Prælato ſuo præſentent cum effectu: & omnia ſuperflua eis auferantur: ut ſic indemnitati monaſterii ſancti Pauli prouideatur: & omnis proprietatis occaſio a fratribus noſtris penitus amputetur.

ℂIn fauorem quoq; Vaſſallorum monaſterii ſancti Pauli de urbe: ne cum graui ſuo diſpendio & incommodo pro leuibus cauſis neceſſe habeant uenire: aut mittere ad capitulum generale; tanq̄ pii Patres: filiorum indemnitati: expenſis & laboribus conſulentes: ſtatuimus & ordinamus: ut ad uenerabilē Patrē Abbatem Sancti Pauli immediate dominum & ſuperiorem ſuum: qui pro tēpore fuerit: ſemper ut decet/ recurſum habeant. ℂCui eo magis prefatos ei⁹ Vaſſallos: & enixius commendamus: quo fideliores in dies & magis deuotos nobis & eidem monaſterio effici experimur. ℂQuod ſi qua magis ardua emerſerint: aut

in aliquo a præfato Abbate se læsos/aut grauatos senserint: recursum inde ad Patres uisitatores pro tempore existentes habeant.

℄ Quibus/quando monasterium sancti Pauli uisitant/ut etiam oppida eiusdem monasterii uisitent: imponimus: & quantum ad hoc uices diffinitorii nostras committimus. Querelas & differentias: pro quibus ad capitulum uenturi essent: audiant: decidant: & summarie iusticiã ministrẽt. ℄ Quæ omnia ut commodius in prædictorum Vassallorum beneficium & quietem exequi ualeant: Nazanum se transferant uisitatores præfati & singulis oppidis pręsentiam suam significare teneantur: eamq; ibi moram trahere quam pro necessitate prædictorum ad effectum huius constitutionis nostræ iudicauerint expedire.

℄ De monasteriis nouiter acceptandis. Cap. vii.

NE facilitate qualibet sed mature & circũspecte in acceptandis monasteriis procedatur. Volumus quod generale capitulum: ad quod solum huiusmodi acceptationes pertinere decernimus/primo attendat cum de acceptando monasterio aliquo tractatur si reformatis congregationis monasteriis sufficienter supersint patres & fratres/qui sufficiant reformationi nouiter acceptandi monasterii. ℄ Qui si reperti fuerint; mittantur duo gra

ues & experti Patres: ad uidendum præfatum monasterium: & inquirendum si habet conditiones: quæ requirunt̃ ad regularem obseruantiã: uidelicet, ꝙ sit in bono aere & situ spatioso: solitario: & nõ tumultuoso: & si in ciuitate uel extra ciuitatẽ: prope miliare uel circa: ut non inquietet̃ bellorũ tumultibus: nec grauentur fratres ex itineris lõgitudine: & in loco ubi nõ possint fieri turres & propugnacula: si sit sine cura animarũ & habeat officinas utiles & necessarias ad regularem obseruantiam: uel ꝙ faciliter reduci possit: si hẽat libros: paramẽta: calices: & cætera necessaria ad diuinũ cultum: si habeat possessiões siue redditus pecuniaꝝ in loco tuto & pacifico: quæ sufficiant pro sexdecim personis & aliis monasterii oneribus supportandis: ꝙ non sit debitis aggrauatũ: & si qua sunt huiusmodi. ¶ Quæ omnia diligẽter discussa fideliter referant capitulo/seu regimini/aut aliter ꝓut capitulum decreuerit. ¶ Quod si omnibus supradictis cõditionibus quas pro maiori parte Præfatum monasterium habere uolumus consideratis: ac etiam si monasterium sit in ciuitate pacifica ubi uerisimilet̃ speratur aĩarũ fructus: decreuerint acceptandũ: nõ pri⁹ mittãtur fratres ad dictum monasterium: nisi unitum fuerit congregationi per bullas Apostolicas: & nisi officinæ & mansiones fratrum antea fuerint competenter reparatæ:

¶ Aut si cõtigerit tale mõasteriũ habere Abbatẽ

siue cõmẽdatariũ/q nollet titulo renũtiare: tunc in eo casu per cessum uel decessum poterunt fieri pacta & conuentiones cum Prælato prædicto: prout melius & utilius pro congregatiõe uidebit expedire/quæ in publicam formã redactæ eo ipso confirmationis aplicæ sunt robore suffulta: ut patet per priuilegia sanctæ memoriæ Eugenii papę quarti sub data.1432.nono kalẽdas Decẽbr.§.Ad diciẽtes. Et Alexandri sexti sub data.1501.kalẽdis Aprilis.§. Ac etiam Præsidentiæ. Quæ priuilegia inspiciant. Quo facto prouideant de Prælato/ seniorib⁹/& sufficienti conuentu iuxta conditionem monasterii. ¶ Q d si caplo generali uidebit huiusmodi reformationem intra annum fieri debere/committãt regimini iuxta prædictam formã. Quotiens autem intra annum tractandum esset de reformatione alicuius monasterii ex eo q periculosa esset dilatio usque ad capituli tempus: habeatur recursus ad Præsidentem. Qui si una cum uisitatoribus & aliis Prælatis/ut supra in capitulo tertio: de amotione Præsidentis: de communi consensu iudicauerint huiusmodi acceptationem esse utilem & necessariam nrę cõgregatõi mittãt duos idoneos patres ad inqrendũ de monasterii conditionibus iuxta omnia supradicta: & referant caplo proxime futuro: si differri poterit si autem piculum esset in mora: ut prædictum est

tunc per ipsos Patres tale monasterium acceptet: maxime si tale esset monasterium: cuius reformatio cederet euidenter in magnum congregationis cōmodum & augmentum. ¶ Aduertant tamē regimen & Patres mittendi ad inuestigādas monasterii conditiones: ne aliquid promittant aut se obligent uerbis alicui: sed omnia referant capitulo uel regimini terminanda: ut supra.

¶ Cæterum strictius inhibemus: ne aliquo dex nostræ congregationis monasteriis dimittat: aut ab ipsa cōgregatione alienet: nisi ex quatuor tres partes omniū fratrum: qui habēt uocē in capitulo generali cōsentiant. Hoc tn̄ nō intelligimus qn in casu pmutationis id fieri possit: scilicet si dimittatur unū: ut in eadē diocesi & aliud acceptetur.

¶ Si uero de aliquo monasterio monialiū sub cura congregationis aut particularis monasterii nostri acceptando tractabit quod quātum possibile erit: omnino est euitandum: nisi de consensu duarum partium prælatorum totius congregatiōis q capitulo generali intererunt: etiam ad uisitationē tantum acceptari non possit.

¶ Quō subsidia celebrent p fratribus defunctis. Cap. viii.

CVm quis monachus: cōmissus uel nouitius peracto cursu huius labilis & erumnosæ uitæ spiritum

domino creatori ſuo reddiderit: ut charitas uiuen ti exhibita etiam defuncto ſeruetur: Volumus ut in loco ubi frater in domino requieuerit: uel ſepul turæ traditus fuerit: officium totum perſoluatur ſecundum rubricam Romanæ curiæ in die fune ris. Cantetur etiam miſſa ſolenniter ſi fieri poteſt & tempus permiſerit: alias ſequenti die. Die quo que ſeptimo: trigeſimo & anniuerſario depoſitio nis ſemel tantum miſſa conuentualiter celebretur cum reſponſorio. Libera me domine: cum uerſi bus ſuis & oratione in fine: ſicut moris eſt.

¶ Pater uero monaſterii ipſius: in quo defun ctus eſt frater: ſcribat cæteris patribus congrega tiōis notificādo diem dormitionis in domino: & nomen fratris defuncti omnino: nec præter mit tatur ex negligentia: prout nōnulli faciunt: in de trimentum animæ ſuæ & proximi defuncti.

¶ Qui patres habita notitia fratribus denunciēt artius eis animam fratris ipſius defuncti commen dando. Et quāprimum fieri poterit ſinguli in ſuis monaſteriis conuentualiter celebrari faciant miſ ſam pro defuncto fratre aut pluribus. Sicut nun tiatum eis fuerit.

¶ Et quia olim ſacerdotes triginta miſſas ꝓ quo libet defuncto fratre dicere tenebantur: quia nūc deo propitio tantum creuit congregatio noſtra: & cōſequenter quolibet anno numerus defuncto rum / ad tollēdum ſcrupulum de mentibus fratrū

declarantes ordinamus: ut sacerdotes singuli in triginta missis ad participationem tantum huiusmodi defunctos admittant: memoriamq; faciant expresse uel secrete: ubi solennitas diei non pateretur huiusmodi commemorationem fieri: cæteri autem monachi & commissi in suis officiis mortuorum usq; ad triginta dies idem faciant.

¶ In monasterio tamen in quo aliquis requieuerit frater dicantur triginta missæ pro animæ eius remedio: quarum distribuendarum cura sit sacristæ eiusdem monasterii.

¶ Et quia post precum emissionem ad extinguendos purgatorii cruciatus multum confert elemosina: Ordinamus: quatenus in mõasterio: in quo frater decessit ponantur quotidie in loco: ubi sedere solitus erat ad mensam in refectorio: omnes cibi & uinum: sicut singulis fratribus datur: ac si uiueret: quæ postmodum dentur in elemosinam ꝑ anima fratris defuncti alicui pauperi: uel pluribus: aut tantundem: sicut superior ordinauerit usq; ad triginta dies. Nullusq; sedeat in loco illo: sed uacuo remanente apponatur crux parua lignea super mensam iuxta locum uacuum in memoriam defuncti: ut fratres memoria mortis compuncti: & pro fratre feruentius orent: & ad perfectius uiuendum excitentur. Ordinamus insuper: quod singulis annis in solutione capituli generalis imponantur triginta missæ ꝑ quolibet

Quō subsidia celebrent̄ ꝓ fratrib⁹ defūctis.
monasteriorum nostrorum ꝓ habentibus litteras gratiosas: qui illo forte anno decesserint: quas q̄dem missas ꝓ unoquoq; monasteriorum nostrorum sufficere uolumus ad debiti nostri & dictarū lr̄arum gratiosarum satisfactionem. ¶ Charitatis etiam affectum erga fratres congregatiōis nostræ exercere uolētes uniuersos parentes / fratres & sorores fratrum nostrorum præsentium & futurorum ad participationem omnium bonorum: quæ in nostra fiunt & fient congregatione: quēadmodum illis fit: quibus litteræ gratiosæ conceduntur admittimus. Prohibentes ne quis de cætero pro prædictis litteras gratiosas requirat. ¶ Et sciendum q̄. S. D. noster Leo decimus concessit / q̄ omnes sacerdotes cōgregationis nostrę qui super altare sanctissimi patris nostri Benedicti in monasterio Casinēsi: uel super altare sanctæ Iustinæ in monasterio suo paduano celebrauerit tres missas pro anima cuiuscunq; fratris defuncti siue patris / matris / fratris / uel sororis alicuius ipōrum fratrum: impetrabunt & obtinebunt illis plenam remissionem omnium pœnarum eis in purgatorio debitarum. Et hæc gratia durat in perpetuum: quæ data fuit ut supra uiuę uocis oraculo: & quantum se plenitudo apostolicæ potestatis extendit: quam gratiam idem summus Pontifex ad affines nostros; & ad omnes benefactores congrega

gregationis deuotos & beniuolos prorogauit.
¶ Idem quoq; ſummus Pontifex conceſſit ut qui cunq; ex monachis dictæ congregationis in altari ſancti Seuerini de Neapoli: uel in altari/q̃d dedicatũ eſt ſanctiſſimo patri nr̃o Benedicto in monaſterio ſancti Saluatoris Papiẽſis unã miſſam ꝓ defuncto monacho cõmiſſo uel oblato/& pro affine monachorum dictæ congregationis uſq; ad ſecundum gradum incluſiue celebrauerit liberationem illius animæ a purgatorio/pro qua miſſa celebrata fuerit conſequi mereatur in omnibus & per omnia/perinde ac ſi in altaribus ſanctorum Gregorii uel Sebaſtiani quæ ſunt Romę celebraſſet / omniaq; illa feciſſet / quæ ad liberationem huiuſmodi eſſent opportuna: & hoc uiuæ uocis oraculo.

¶ De anniuerſariis ꝑpetuo celebrandis. Capitulum. ix.

NE tantorum bonorum inerti obliuione memoria ſopiatur quanta per ſummum diuinæ memoriæ Eugenium quartum huic congregationi noſtræ gratiis/priuilegiis/beneficiiſq; innumeris collata ſunt: ꝑ quæ non modo ſtabilita uerũ ẽt plurimum augmẽtata exiſtit irreuocabili edicto ſtatuimus ꝑ omnia noſtræ congregatiõis monaſteria p̃ſentia & futura ſingulis annis die. xxiii. Februarii.

anniuersarium conuentualiter celebrari ꝓ eiusdē Eugenii summi placida requie. ℭ Aliud consimi liter eadem firmitate celebrari statuimus die. xix. Septēbris ꝓ felici requie Reuereñ. pr̄is nostri Ludouici Barbo/primi fundatoris huius nr̄æ cōgregatiōis ac præcipui directoris institutorisq̃/quondam Abbatis sanctæ Iustinæ Paduanæ/ ac deide ꝓ firmiori stabilitate p̄fatę cōgregationis in epm Taruisinū assumpti. ℭ Fiāt p̄terea annuatim tria anniuersaria cōuentualiter unum ꝓ oībus fratribus nr̄æ congregationis: aliud ꝓ benefactoribus nostris defunctis: tertium uero pro benefactoribus uiuis dicēdo missam ꝓ peccatis: quæ anniuersaria celebrent̄ p monasteria nostræ congregationis post primā diem Septēbris diebus/q̄bus habilius celebrari poterūt. ℭ Quoniā insup. Reuerē. dominus Guido de Gonzaga/ dū ageret in humanis præcipuus benefactor nr̄æ congregationis extitit: & presertim monasteriorum sancti Bn̄dicti: sanctæ Instinæ: sanctæ Mariæ de Pratalea: sancti Georgii Martyris: sanctæ Euphemiæ Brixiensis: ac Abbatię Florentiæ: iccirco oībus & singulis p̄fatis monasteriis singulis annis ꝓ animæ eius remedio ad beneplacitum capl̄i generalis anniuersarium depositionis eiusdem diem imponimus celebrandum: qui anniuersarius dies est decima Septembris.

Bulla Leonis decimi ꝓ celebrãdo capitulo.

Eo eps seruus seruorum Dei:ad ꝑpetuã rei memoriã. Gregis dñici supna nobis dispõne cõmissi uiribus licet imparibus curã gerentes ad singuloꝶ fideliũ/pia & religiosa collegia/in qbus militans xpi sponsa repsentat ecclesia nr̃æ meditatiõis aciẽ passim reflectimus: & q̃ ad illoꝶ quietẽ & fœlix regimen necessaria esse noscunt/ut nostræ ꝓuisionis ministerio uotiue succedãt/opem & operam impendimus efficaces ꝓut uarietate tẽporum & rerum qualitatibus bene perpensis in domino conspicim⁹ salubriter expediri. Sane multoꝶ fide digna relatio ad nostrũ deduxit auditum:ꝙ licet menasterioꝶ & aliorum regularium locorum ac dilectorum filiorum monachorum congregationis Casinensis al's sanctę Iustinę de Padua ordinis sancti Bñdicti numer⁹ (benedicente domino)auctus non mediocriter fuerit:tamẽ onus & cura eorum regiminis/qbus in plures personas/per uicissitudinẽ gubernandi diuisis/congregatio prædicta/multorum rectorum adiuta præsidio/præseruari facilius possit a noxiis/ & maiora in spiritualibus & temporalibus susciperet incrementa/apud paucos & plerunq; diuersis inuicem succedẽtibus officiis/in eadẽ congregatione grauatos longo tẽpore residẽt & perpetuitate quadam in illis non sine illius con

gregationis nota & quandoq̧ iactura: præ se ferre uidentur: Quare nos/qui etiam per multos ante annos: q̄ ad apostolatus apicem uocaremur: fami liarem cum dictæ cõgregationis monachis habui mus consuetudinem: & ipsos ob eorum inter cæ teros disciplinam monasticam ꝓfessores: uitæ sin ceritatem: religionis zelum: & exemplares mores atq̧ uberes fructus: quos in agro domini ꝓducere nũq̄ desinũt singulari fuimus semper dilectiõe complexi: & ut celeberrimum illud monasterium Casineñ. dicti ordinis nullius diocesis: a quo dicta cõgregatio: mutata denoĩatione antiqua: illu stre sumpsit cognomen/& quod nos tunc cardina latus honore fungentes: in cõmendam obtineba mus: eidem cõgregatiõi/ per eos/iuxta eoꝝ lauda biles ritus: & regularia instituta reformandum ꝑ petuo concedi curauimus: etiã mõ cõgregationẽ eandẽ: crescentibus in illius ꝑsonis quotidie meri tis: in uisceribus gerimus charitatis. Desiderãtesq̧ sũmope: ut dicti monachi: sicuti in spũaliũ cultu sunt uità conspicui/& exemplo fructuosi: sic etiam in temporalium administratione/& totius regimi nis ministerio ab omni ambitionis labe / exhibeãt se imunes: & rerũ gerẽdarũ cura/in plures frequẽ ter diuisa neminẽ abstrahat a studiis & meditatio nibus diuinorũ congregationem prefatos & illius singulares ꝑsonas/a q̄bus uis excõicationis suspẽ sionis & interdicti/ aliisq̧ ecclesiasticis sententiis/

censuris & pœnis a iure uel ab homine/quauis occasione uel causa latis: si quibus quomodolibet innodati existunt/ad effectũ p̃sentium dũtaxat consequendum harum serie absoluentes: & absolutos fore censentes/motu proprio non ad cõgregationẽ huiusmodi aut alicuius pro eis oblatæ nobis super hoc petitionis instantiã: sed de nostra deliberatiõe: & ex certa scientia auctoritate apostolica tenorem p̃sentium dũmodo maioris partis Prælatorum habentium uocem in capitulo dictæ cõgregationis proxime celebrando: ante illius inchoationẽ ad infrascripta expressus accesserit assensus statuimus & ordinamus q̃ ex nunc de cætero in perpetuũ regiminis dictæ cõgregationis qui post bienniũ: & capituli qui post annũ: Præsidentes finitis eorũ officiis præsidentiæ huiusmodi respectiue ad eadem officia eligi poterãt/ante quadrienniũ a fine ipsorũ officiorũ cõputandũ lapsũ ad regimĩs aut capituli/quibus respectiue p̃fuerint/p̃sidẽtiam assũmi nequeant. Idemq; Præsidẽs regiminis: cui ad uisitationis officium nulla dabatur uacatio: uisitationis cura careat per biennium a suæ p̃sidẽtiæ fine cõputandũ: & tam Monachorũ dictę Congregationis q̃ sub illorũ cura degentium pro tempore Monialium/Visitatoribus qui post annum nõ p̃hibebantur in Visitatores assumi/interdictum ante bienniũ sit idem uisitationis officium. Nec lice-

at cuiq̃ in diffinitoriatꝰ dictę congregationis offō ultra bienniũ remanere: sed debeat per integrum uacare bienniũ anteq̃ diffinitor rursum ualeat deputari. Et hæc locum sibi uendicēt tam quo ad futuros q̃ ad eos qui superioribus annis fuere habita ratione tp̄is: quo p̄esse destiterunt regiminis & capituli Præsidentes & diffinitores/ac Monachorum & Monialium Visitatores cōgregationis huiusmodi. ¶ Circa electiones aũt & scrutinia p̄sonarum ad p̄sidentiæ capituli & diffinitoriatꝰ officia p̄dicta assumendarũ: ut absq; congregationis dispēdio maxime hoc primordio: & cũ eligentiũ libertate fidelius & tranquillius celebrent̃ modum & formam sequentes uolumus obseruari: in futuro gn̄ali capitulo presentis anni: nomina diffinitoꝝ: q in p̄ximo p̄senti capitulo fuerunt: quos nouem esse intelleximus coniiciantur in pixidē & ex eis: si omnes ibi adsint sex alioquin tot minus/quot absentes fuerint usq; ad sex absentibus in p̄ntibus computatis: sorte ex dicta pixide trahant̃: & hi tres quorum noīa pixidem non exierint: uel si magis expedire uidebit̃: omnes nouem uel quot ex eis p̄sentes erunt: scrutinio subiiciant̃ & eoꝝ tres quibus plura fuerint suffragia/una cum aliis sex de nouo eligendis ad idem diffinitoriatꝰ officium in electione concurrant: & si electi fuerint ēt diffinitores remaneant futuro ãno dũtaxat: Sex uero reliq quos

sors eduxerit uel suffragiorum fauor depresserit: in diffinitores ea uice: & alio imediate sequenti capitulo eligi nequeant: Idemque ordo sortis tamen usu reiecto uigeat in futuris: ita ut ex nouem antecedentis anni diffinitoribus semper tres quos suffragiorum fauor cæteris ante tulerit: ut pferatur cum sex aliis de nouo eligendis pro aliorum faciliori in rebus pro dicta congregatione gerendis instructióe: ad ipsum diffinitoriatus officiũ eligibiles sint: sed nullus in eo ultra bienniũ durare possit: & cum in sequentibus capitulis de diffinitorum electione agendum fuerit: nomina eorum omnium: qui ea uice in diffinitores assumi poterũt: in urnam aut saccum mittantur: & deinde super eorum singulis prout ex urna uel sacco hmói educentur: scrutiniũ fiat per suffragia: nouem ipsorum qui pluribus suffragiis adiuuabũtur diffinitores sint. Rursus de ipsis nouem sic tunc electis ad psidentis capituli officiũ scrutinium celebretur: & ille ex eis psideat ea uice in quẽ plura conuenerint suffragia: & si in diffinitorum uel psidẽtis capituli huiusmodi electióibus duos aut plures suffragiorum numero pares esse contingat: ille alii uel aliis pferatur: quẽ cõstiterit in professionis emissione cæteris cum eo concurrentibus fuisse priorem suffragiaque ipsa in pdictorum præsidentis capituli & diffinitorum electionibus: quæ ante hac per cedulas pstabuntur per fabas siue balotas sor

ma aut colore distinctas in pixide secrete mitten-
das de cætero ministrentur: decernentes præmissa
omnia & singula debere ab omnibus modernis &
pro tpe existentibus p̄sidentibus diffinitoribus ui
sitatoribus Abbatibus & aliis dictę congregatio-
nis monachis cōmissis & personis quibuscunq; in
uiolabiliter obseruari. Et eos qui sciēter in aliquo
contrauenerint: aut alios contrauenire malitiose
ꝓcurauerint excōicationis latæ sentētiæ a qua ni-
si a Præsidente regiminis: p̄terq̄ in mortis articulo
constituti absolui nequeant & inhabilitatis ad uo
cem actiuam & passiuā in dicto capitulo generali
& ad dignitates gradus & administrationes in di-
cta congregatione pœnam quinquennio duratu-
ram incurrere ipso facto. Eisdem quoq; pœnis &
censuris: eos qui circa diffinitorum electionem
per se uel per alios directe uel indirecte quocun-
que tempore praticas fecerint: seu ab aliis pra-
ticati uel alias conscii: aut quomodolibet talium
praticarum notitiam habentes: & ante non reue-
lantes ligari & inuolui. Nec non irritum & ina-
ne: quicquid secus super his a quocūq; quauis au-
ctoritate sciēter uel ignorāter contigerit attentari
¶ Et ne cuiusuis ambiguitatis scrupulo salubrem
Diffinitorum huiusmodi electionem Præsidētis
præsentium executionem retardet: dilecto filio
Ignatio Abbati dicti monasterii Casineñ. cui sup

præmissis omnibus aperuimus mẽtem nostram: & de quo in his & aliis/ speciale in domino fiduciam obtinemus: dubia quæcunq;/quæ super præsentibus/& eorum dispositione forsan emerserint interpretandi & declarandi/ non obstantibus cuiusuis litteris ẽtin forma breuis cũ qbusuis clausulis quas in futurũ a nobis emanare contigerit: nisi in illis totius tenor præsentium litterarum de uerbo ad uerbum insertus foret: motu & scientia similibus: plenam concedimus facultatem et nihilominus in uirtute sanctę obedientiæ per Apostolica scripta mãdantes quatenus ipse per se uel alium seu alios faciat prę́sentes litteras ubi & quatenus ei expedire uidebitur solẽniter publicari: & contenta in eis firmiter obseruari. Cõtradictores quoq; per censuram & pœnæ prædictarum declaratiõem & alia quæuis opportuna remedia appellatione qualibet omnino postposita compescendo. Non obstantibus fœlicis recordationis Bonifacii pp. viii. pdecessoris nostri: qua cauetur: ne iudices a sede Apostolica deputati extra ciuitatẽ & diocesim: in quibus deputati fuerint: cõtra quoscunq; procedere: aut alii uel aliis uices suas cõmittere præsumant: & aliis constitutionibus & ordinationibus apostolicis ac statutis & consuetudinibus ordinis & congregationis prædictoꝝ iuramento cõfirmatione Apostolica / uel quauis firmitate alia roboratis: priuilegiis quoq; & indultis

apostolicis cum qbusuis etiã derogatoriarum de-
rogatoriis/aliisq; fortioribus efficaciorib⁹ & inso
litis clausulis irritãtibusq; decretis/ illis concessis
approbatis pluries inouatis/qbus al's in suo robo
re pmansuris/inq̃tum p̃ntibus obstãt motu & scia
similibus spãliter exp̃sse derogam⁹: cõtrariis qbus
cunq; aut si dictis p̃sidentibus diffinitoribus & ui
sitatoribus p tpe existẽtibus: uel qbusuis aliis cõi
ter uel diuisim/ab eadẽ sit sede indultum/q̃d inter
dici/suspẽdi/uel excõicari non possint p lr̃as apl'i-
cas nõ faciẽtes plenã exp̃ssam/ac de uerbo ad uer-
bũ de indulto hmõi mentionẽ. Nulli ergo hoium
liceat hãc paginã nr̃orum absolutõis/statuti/ordina
tionis/ uolũtatis decreti/cõcessiõis/mãdati & de-
rogationis infringere/uel ei ausu temerario cõtra
ire. Siqs aũt hoc attẽtare p̃sumpserit/idignationẽ
oĩpotentis dei ac beatorum Petri & Pauli aplorum ei⁹
se nouerit incursurũ. Dat. Floren. anno incarna-
tionis dñicæ. M.D.XV. x. kal'. Martii. Ponti.
nostri anno tertio.

D. de Comitibus.

REGISTRVM.

a b c d e f g.

Quaterniones omnes p̃ter g q̃ est ternus.

1 =

IN NOMINE DOMINI NOstri Iesu Christi. Amen.

☙ Gratiæ & indulgentiæ a Sūmis Pontificibus nostræ congregationi concessæ.

SCiendum est ad futuram rerū memoriā: q̄ ꝑter cōmunia priuilegia in religionis fauorē oībus religiosis ḡnaliter a iure concessa: præter ēt grās multas & maximas exēptiōis & immunitatis in specie cōgregatiōi nostræ concessas ut patet ex priuilegiis tā sanctę memoriæ Eugenii iiii. q̄ ēt alioꝝ summoꝝ Pontificū: multas quoq; alias grās & cōcessiones tā p breuia & simplices signaturas q̄ ēt oraculo uiuæ uocis a plerisq; summis Pōtificibus p̄ tēpoꝝ successiōes centū annorū spatio consecuti sumus. Quas sparsas & quasi extra uagātes hinc inde collectas in unū hoc capitulum compegimus: quo ꝓcessu tempoꝝ nō periret: & successores nostri frui possent hm̄oi indulsis: nec tanto ac tā memorabili thesauro fraudarētur: simul ut præsentes & futuri grati semper essent & deuoti erga summam sedem apostolicam: quæ semper nos adeo dilexit: fouit: tutata est: tot q; & tantis gratiis prosecuta tam ob benignitatem suam & beniuolētiam singularem: q̄ ob merita quoq; & sanctimōniam patrū nostrorum antiquoꝝ: qui sudoribus & laboribus atq; industria

sua sanctam hanc congregationem fundauerunt erexerunt: stabilierunt. Quorum nos etiam asse-qui uestigia & aliorum nobis parta sudoribus nō tueri solum uerum etiam augere: & in dies multiplicare ualeamus: ut diebus nostris hęc congregatio & merito & numero ad Dei omnipotentis laudem multorumq; profectum etiam in posterum augeatur.

¶ Beatus igitur papa Eugenius: semper nobis & ubiq; summa cum gratitudine & ueneratione nominādus pter pdictā priuilegia: ut supra dictū est hæc quoq; in primis congregationi concessit: quę quia multa continent capita eodē ordine ad uerbum infra explicabuntur.

Beatissime pater supplicant. S. V. deuoti filii & oratores uestri Præsidens & uisitatores cōgregationis monachorum de obseruantia sanctæ Iustinæ: quatenus de singulari gratia & in fauorē obseruantię regularis concedere dignemini q; Præsidens uisitatores: Abbates: Priores: administratores: & qui loco eorum in ipsorum absentia constituuntur monasteriorum siue locorum dictę cōgregationis præsentes & futuri: omnibus & singulis monachis: nouitiis: conuersis: & commissis eiusdem congregationis: qui nunc sunt & pro tempore fuerint confiteri uolentibus: p omnibus & singulis peccatis delictis & excessibus: de quibus

ii

sedes apostolica esset merito consulenda ꝑ semel tantum: ꝑ aliis uero quibuscũq; p̄ter sedi aposto licæ reseruata: quotiens opus fuerit authoritate ap̄lica possint absolutionis beneficium impende re/& pœnitentiã iniungere salutarem. ¶ Simil'r omnes & singulos p̄dictos a quibuscũq; excõmu nicationum: suspensionum & interdictoꝝ senten tiis aliisq; censuris & pœnis ecclesiasticis a iure ul' ab hoīe authoritate ap̄lica: uel quauis alia gn̄ali ter uel specialiter ꝑmulgatis: & quaꝝ absolutio es set etiam sedi ap̄licæ gn̄aliter uel specialiter reser uata: si quas incurrerint: iniuncta debita satisfa ctione: quotiens opus fuerit: absoluere ualeant. ¶ Possint etiam sup irregularitatibus q̄buscunq; & q̄uocunq; contractis homicidio seu mẽbri mu tilatiõe ꝑpria manu cõmissis: aut falsificatione lit terarũ ap̄licaꝝ & bigamiæ irregularitatibus dũta xat exceptis semel tm̃: cũ supradictis dispensare. ¶ Sup irregularitatibus uero siquas ex cẽsuris su pradictis uel eaꝝ aliqua diuina officia celebrãdo dũ tñ nõ in cõtẽptũ clauiũ: forsan incurrere conti gerit: quotiẽs opus fuerit ualeãt simil'r dispẽsare: ita ut oẽs & singuli: cũ q̄bus sup irregularitatibus supradictis dispẽsari cõtigerit: ut p̄mittit'/ ad oẽs sacros ordines ꝑmoueri ualeãt: & in ordinib⁹ sic susceptis libere ministrare. ¶ Q d q; p̄sidẽs/uisita tores/Abbates/Priores/& administratores/& q eoꝝ loco in ipsorũ absentia deputant' a confessore

quem elegerint in præmissis absolui possint quo-
ties expedierit & cum eis: ut p̄mittit dispensari.
¶ Quodq; deputati ad audiendū cōfessiōes con
gregatiōis hm̄oi possint audire o͞es ad se ueniētes
absq; alia suo℞ superio℞ licētia & eos pn͞ia & satis
factione iniunctis/quoties oportuerit absoluere
ab oibus & singulis peccatis: & a qbuscūq; suspē-
sionum & excōicationū sentētiis: aliisq; ecclesiasti
cis cēsuris & pœnis/quas a iure uel ab hoie latas
incurrisse quolibet censebunt: ac in o͞ibus & sin-
gulis casibus cū eis dispēsare: p̄ter ea pc̄tā censu-
ras pœnas & casus: de qbus ipsis confessorib⁹ ui-
debit eo℞ ordinariis deferēdū: aut de qbus esset
merito sedes ap̄lica cōsulenda: & eis ministrare eu
charistiæ sacr̄m. ¶ Q d̄q; pn͞ia ieiūio℞/q̄ iposita ē
monachis & p̄sonis dictę cōgregatiōis: occasione
plenariæ indulgentiæ in articulo mortis p̄ priuile
giū ap̄licū cōcessæ possit p̄ p̄latos seu uisitatores
dictæ cōgreg. modificari: alterari: uariari: augeri:
& minui dicto℞ p̄lato℞ arbitrio. ¶ Et q̄ hæc &
aliæ gr̄æ amplectant nouitios: q dūtaxat p̄seuera
uerit: licet de eis in ap̄licis lr̄is nō caueat. ¶ Q d̄-
q; in oibus gratiis eidē cōgregatiōi: siue ei⁹ mona
steriis: uel p̄sonis cōcessis: si qd dubitationis uel
scrupuli emerserit: nō scd̄m iuris rigorem seu sub
tilitates: aut difficultates: sed scd̄m bonam æqta-
tem in fauorem salutis animarū largissime intel-
ligantur & interpretentur.

Fiat ut petitur de omnibus. G.

¶ Et qđ supradicta oīa p solā signaturā. S. V. uim & effectū obtineāt: ac si sup illis lrāe aplicae cōfectae & p bullā plūbeā obtenta fuissent. Nō obstātib⁹ aplicis & aliis cācellariae cōstitutionibus: cōsuetudinibus & ordinibus contrariis quibuscunq;.

Fiat. G.

Data Ferrariae qnto kal. Iulii. Anno. viii.

V Niuersis ac singulis p̄sidenti: uisitatorib⁹: Abbatibus: priorib⁹: rectorib⁹: monachis: cōuersis: cōmissis: & nouitiis cōgregatōis monachoꝝ sanctae Iustinae ordinis scī Bñdicti p̄ntibus & futuris: ad quos nrē hmōi puenerint lrāe salutē & pacē i dñō Iesu xp̄o. ¶ Fidē facimus & testamur nos definitores capli gñalis eiusmodi cōgregatōis celebrati in monasterio scī Bñdicti de padolirone Mantuanae diocesis eiusdē ordinis & cōgregatōis: Anno Dñi. 1435. Die uero. xiiii. mensis Maii. Qualr sciss sim⁹ dñs noster dñs Eugenius Papa. iiii. cōcessit p̄fatae cōgregatiōi anno primo sui Pōtificat⁹ infra scriptas grās p signaturā man⁹ ꝓpriae: quam absq; bullaꝝ cōfectione uoluit ualere ipsamq; signaturā in aliqbus: min⁹ plenā oraculo uiuae uocis postea suppleuit: ꝓut inferius tenore p̄sentium duximus annotādū: ut sit memoriale ppetuū ad faciēdam fidem praesentibus & futuris ac de mentibus fratrum ambiguitates & scrupulositates tollēdas:

uidelicet. q̄ p̄sidens: uisitatores: abbates/seu Priores monasteriorum siue locorum dictæ congregatiōnis præsentium & futuroꝝ/oībus & singulis monachis/cōuersis/cōmissis/& nouitiis eiusdē cōgregationis: qui nunc sunt: & ꝓ tempore fuerint/cōfiteri uolentibus pro cōmissis singulis/etiā si talia fuerint: ꝓpter quæ esset sedes Apostolica cōsulēda auctoritate præfata in fauorem religionis/absolutionis beneficiū impendere ac pœnitentiam salutarē iniūgere: illosq; a quibuscūq; suspensionū & interdicti sentētiis: aliisq; ecclesiasticis cēsuris: & pœnis: quas a iure uel ab homine: etiā per legatorum uel delegatoꝝ sedis Apostolicæ sententias promulgatas incurrisse qūolibet censebunt: etiā si ꝓpterea ad sedē Apostolicā: uel quēlibet alium spāliter habēdus esset recursus/debita satisfactiōe siqua pp hmōi censuras esset fiēda: p̄missa: uel de ea faciēda loco & tpe debitis præstita ꝓmissiōe: & alias pœnitentia & satisfactione iniūctis absoluere possint: ac cū eis sup irregularitatibus: siquas ꝓpter huiusmodi snīas: uel aliter qūocūq; p̄terq̄ in homicidii ꝓpria manu cōmissi: aut bigamiæ casibus: ēt si missas & diuina officia: nō tñ in cōtēptū clauiū: post huiusmodi cēsuras celebrauerint: aut se īmiscuerint: dispēsare & eos absoluere possint: abolendo ēt oēm inhabilitatē & infamiæ notam: ita ut ad omnes sacros ordines ualeāt ꝓmoueri.
¶ Abbates quoq; & priores cōgregatiōis p̄fatę

ab ipsius cōgregationis p̄sidente & uisitatoribus in præmissis absolui possint & secum dispensari. ❡Præsidēs uero a quocūq; uisitatore: uisitatores ab ipsis inuicē & a p̄sidente absolui: & cū eis dispē sare ualeāt in oibus: ut præmittit. ❡Quodq; deputati ad audiēdū cōfessiones per monasteria seu loca dictæ cōgregatiōis possint audire ad se uenientes absq; alia superioꝝ suoꝝ licētia: & eos absoluere ab oibus peccatis: ac in oibus casibus cū eis dispensare p̄ter ea peccata & illos casus: de qbus ipsis cōfessorib⁹ uidebūt eoꝝ epis deferēda: aut de quibus esset sedes Aplīca merito cōsulenda: & eis ministrare eucharistiæ sacramētū. ❡Insup q̄ pœnitentia ieiunioꝝ: q̄ imposita est monachis & psonis dictæ cōgregatiōis rōne plenarię indulgentiæ in mortis articulo per priuilegiū Aplīcū cōcessæ: possit per prælatos seu uisitatores dictæ congregatiōis modificari/alterari/uariari/augeri/ & minui dictoꝝ p̄latoꝝ arbitrio. Et qd hmōi grā plenariæ indulgētiæ: amplectat etiā nouitios: licet de eis in Apostolicis litteris nō caueatur.

❡Ego Dominus Ioannes de Sicilia scriba capituli ad fidem prædictorum me scripsi. Anno & Die quo supra.

❡Indulgentię Stationum.

DOminus Eugenius prędictus cōcessit cuilibet de

cōgregatione nostra indulgētias stationum eccle siarum urbis: uisitando quinq; altaria sui loci: aut pauciora: si tot non habuerint: semelq; psalmū mi serere: ad quodlibet altare pro fœlici statu matris ecclesię dicendo. ¶ Si uero contingat exire ꝓpria monasteria uisitando in quacūq; ecclesia altaria: ut præmittitur: eandem indulgentiam cōsequantur. ¶ Nesciētes autem psalmum miserere. Loco eius: dicāt ter Pater noster: & Aue Maria: ꝓ quolibet altari. ¶ Concessa fuit hęc gratia. Anno dñi 1436. Pridie kalē. Iulii.

PAulus quoque secundus concessit quod infirmi qui ad ecclesiam accedere non possunt: si in camera in qua habitant dicant quinquies psalmum miserere. eandem gratiam stationum consequantur. 1469.

SIxtus quartus concessit eandem stationum indulgentiam diebus singulis quibus generale capitulum celebratur oībus nrę cōgregationis fratribus uisitantibus altaria: & facientibus prout aliis diebus stationum fieri cōsueuit. Anno. 1473. Pontificatus sui. Anno secundo.

IDem concessit: quod si congregationis nostræ fratres aliqua essent necessitate uel infirmitate præpediti: uel in itinere constituti: ita quod ad eccle-

sias pro cõsequendis indulgentiis: & aliis gratiis huic congregationi concessis adire nõ possint: illam nihilominus consequantur: dicendo dũtaxat illud quod in ecclesia dicturi erant.

LEo etiam Papa decimus concessit: quod quilibet ex fratribus nostræ congregationis possit consequi indulgentiam stationum dicendo quinquies psalmum miserere ante unum altare tantum in ecclesia uel in choro: uel ubicunq; ubi altare fuerit in locis nostris.

De gratia indulgentiarum urbis & orbis.

INnocentius octauus concessit omnibus congregationis fratribus: etiam oblatis: ut uisitando ecclesias monasteriorum: & aliorum locorum congregatiõis nostræ: siue principales: siue annexas: & subiectas semel genibus flexis dicendo psalmũ miserere: qui uero nesciunt: dicant orationem Dominicam & salutationem Angelicam quinquies: ultra indulgentias stationum almæ urbis: omnes alias & singulas indulgentias ecclesiarum omnium dictæ urbis: tam intus: q̃ extra & prope: quæ hactenus per sedem Apostolicã concessæ sunt & concedent in futuꝝ: siue plenariæ fuerint: siue tpales: in oibus & per oia: ac si dictas ecclias

uisitarēt & oīa illa facerent/ q̄ ad consecutionē hu iusmodi essent opportuna.

Item idē declarauit ad instātiā nō nulloꝝ patrū cōgregatōis nr̄æ: qđ indulgētiā urbis cōgregatōi cōcessam itinerātes assequāt̄ dicētes psalmū Miserere: tā in aliis locis q̄ in nr̄is. Quā ēt indulgentiā assequunt̄ infirmi dicēdo psalmū Miserere: ꝑ ut pn̄t: & declarauit intelligi debere non solū indulgentias ecclesiarum quæ sunt intra urbem sed etiam extra & prope.

Idem quoq; Pont. 1492. Ampliando p̄dictā gr̄am uiuæ uocis oraculo indulsit omnibus p̄latis: etiā oblatis in monasteriis cōmorātibus: qđ addēdo ad dcm̄ psalmū: Miserere: uel ad qnq; pr̄ nr̄ &c. orōnē. Deus oīum fideliū pastor &c. pro felicitate uitæ suæ dū uixerit. Et post mortē in remediū aīæ suæ orōnē. Deus q inter apostolicos sacerdotes famulū tuū Innocentiū &c. consequant̄ indulgentiam oīum eccl'iaꝝ non solū Romæ & prope existentiū: uerū ēt in toto terrarū orbe constitutarum. ¶ Volens insup legitimo impedimento detentis ad easdem consequendas indulgentias satis esse: si semel tantum dominicam orationem cum angelica salutatione dixerint: aut si nihil omnino dicere nequiuerint / solam intentionem sufficere.

IVlius Secundus cõfirmauit dictam indulgẽtiam omnium ecclesiarum mundi quam olim concesserat congregationi nostræ Præfatus Innocentius hac cõditione: quod fiat pro sua sanctitate idem: quod pro se fieri statuit idem Innocentius: sicut etiam fecerat prędecessor suus. Alexander Sextus in sua eiusdem indulgentię confirmatione. Vnde post Psalmum Miserere. Dicenda est oratio infra scripta: Deus qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos Innocentiũ: Alexãdrũ & Iulium &c.

¶De indulgentiis plenariis.

EVgenius Quartus concessit omnibus de congregatione uere pœnitentibus & confessis in articulo mortis plenariam indulgẽtiam omnium peccatorum: quę tamen ex confidentia cõcessionis huiusmodi nõ cõmiserint: si tamen septem psalmos pœnitentiales cum litaniis & orationibus consuetis qualibet hebdomada per integrum annum dixerint. ¶Cõmissi uero/qui prefatos psalmos dicere nõ potuerint quinquagesies Pater noster & Aue maria dixerint. ¶Ipse quoq; cõcessit quod dicta indulgentia possit per prælatos seu uisitatores cõgregationis modificari/alterari/uariari/augeri: & minui ipsorum arbitrio. Et qđ huiõi grã amplectãt et nouitios: licet de eis in Aplicis lrĩs nõ caueat. ¶Qui summus Pont. postea declarauit quod si qs

ante peractā pœnitētiā septē psalmo℞ moreretur inhilominus plenarie: ut supra/absolui possit.

P Ius secundus concessit: ꝙ pro cōsequenda indulgentia plenaria in mortis articulo respectu priuilegii dicti Eugenii. in quo continetur ꝙ per annum semel in hebdomada septem psalmi pœnitētiales dicantur: possit tempus abbreuiari: & sit satisfactum priuilegio si totiens prædicti psalmi dicantur: quot sunt in anno hebdomadæ.

Concessit etiam ꝙ si frater in articulo mortis cōstitutus reperiret in loco: ubi sacerdos de congregatiōe haberi nō possit. Quilibet alius sacerdos possit sibi dare prędictam indulgentiam.

Cōcessit insuper ꝙ qui præfatam pœnitentiam ꝓ indulgentia in mortis articulo consequenda compleuerint: ex tunc ipsam gratiam ab hac luce decedentes assequātur: etiam si sacerdotis copia in ipso suæ uitæ termino caruerint dūmodo in ipsius cōgregationis gremio esse reperiantur.

I Vlius secūdus concessit ꝙ qui cœperint dicere septem psalmos: ut supra: & nō cōtinuauerint: siue ꝑfecerint trāsacta una hebdomada seu pluribus: ꝓsequi possint iam cœptā pœnitentiā: donec perficiāt: diuersis etiā tempo℞ interuallis: ita ut non sit necesse iterum a principio repetere.

Cōcessit ēt ꝙ si frater constitutus in mortis articu

lo nō dixit: aut nō recolit se dixisse: aut certe non impleuit debitū ac ꝓfixū septē psalmoꝝ numerū: possint frēs illius cōuētus cum unum corpus: cor unū: & aīa una sint: supplere ante & post mortē in toto uel in pte defectū frīs: ita ꝙ sit capax ꝑdictæ indulgētię. ¶ Declarauit ēt ꝙ mortis articulus intelligať de uero & nō ꝑsumpto. i. ꝙ nō sortiať effectū ipsa grā nisi in uero mortis articulo ēt si semel uel pluries alicui in mortis articulo data fuerit.

SIxtus quartus cōcessit oībus de cōgregatiōe indulgentiam plenariam in mortis articulo.

INnocēti⁹ octauus cōcessit ēt oib⁹: ut supra/idulgentiā plenariā in mortis articulo: ēt cū absolōne ab oibus casib⁹ cum oīmoda authoritate Aplica: ac si cōfessor in illo actu esset sūmus Pōt. Et hoc de anno. 1492. 29. Aprilis uiuæ uocis oraculo.

¶ Indulgētia in festo Sctīssimi Prīs nrī Bndicti.

PIus secūdus per bullam sub dat. &c. concessit omnibus de cōgregatione indulgētiam plenariam in die Sanctissimi Patris nostri Benedicti per uiginti sequentes annos duraturam.

SIxt⁹ qrt⁹ eādē idulgētiā anno. 1473. progauit usqȝ ad alios uiginti annos a fine ꝑdictoꝝ incipiēdos.

ALexander sextus eandē indulgentiā p alios uiginti annos, progauit incipiendo ab anno. 1501.

EVgenius quartus fratribus nr̄is cōmissis cōcessit oēs idulgētias cōgregatiōis: sicut aliis monachis.

CAlistus quoq; terti⁹ cōcessit/ut oblati cōgregationis gauderēt oīb⁹ gratiis spūalib⁹ sicut & mōachi.

INnocētius ēt cōcessit q capellani monasteriorū nr̄oꝝ: qui p tpē fuerint sint participes earundem gratiaꝝ spiritualium seruatis seruandis.

PAulus secūdus concessit anno Dn̄i. 1468. Die. 18. Nouembris: quod habentes uotum religionis/assumentes statum cōmissoꝝ & perseuerātes in eo uoto satisfecisse intelligantur.

¶Indulgentia plenaria in Die coronationis.

SIxtus quartus cōcessit cōgregationi nostræ indulgentiam plenariā in die coronationis suę: dicentibus ante altare mai⁹ ter psalmū miserere: aut duodecies Pater noster: & Aue maria.

HAnc gratiam renouarunt: Innocentius octauus. Alexander Sextus. Iulius secundus in diē coronationis eoꝝ facientibus ut supra.

Leo quoq;

LEo quoq; decimus eandẽ gratiã cõgregationi cõcessit in die coronatiõis suæ: quæ fuit Anno Dñi 1513. Die decima nona Martii.

SIxtus quartus cõcessit Anno Dñi. 1476. quod fratres nostri q diuersis occupatiõibus impediti: diuinis officiis in festo corporis Christi: & uisitatiõis beatæ Virginis atq; eorum octauis interesse non possunt, earundem indulgntiarum gratiam: ac si personaliter interessent consequantur.

EVgeni⁹ qrtus cõcessit qđ sacerdotes nři in itinere cõstituti: aut alia ad hoc cã subsistẽte: ante diẽ & usq; ad nonã inclusiue celebrare ualeãt: habeť in priuilegio quarto sub Dat. Pridie kalẽ. Iulii. 1436.

IVlius secũdus cõcessit uiuę uocis oraculo: q̃ Prelati cõgregatõis possint hře in uia altare portatile erigere ẽt seu trãsferre altare irrequisito cõuentu.

INnocẽtius octauus cõcessit q̃ plati cõgregatiõis nřę: tã Abbates q̃ Priores pricipale regimẽ hñtes, possint & ualeãt bñdicere corpalia: uestimẽta: cæteraq; ornamẽta ecclesię: & ad cultũ diuinũ ptinẽtia: & tam suæ ecclię q̃ ẽt undecũq; delata: & tã a nřis q̃ ab aliis: & hoc uiuæ uocis oraculo. 1487.

SIxtus qrtus cõcessit oibus de cõgregatiõe nřa eq-

cantibus in aduentu ex quadragesima & aliis uigi
liis de præcepto q in mane possint accipere qua
tuor aut quinq; bolos uel circa cum potu; & in se
ro comedere. 1476.

INnocẽtius octauus cõcessit q superiores congre
gationis in quadragesima & aliis ieiuniis de præ
cepto possint anticipare horã comestiõis ante ho
ram nonam: ut eis expedire uidebitur.

PIus secundus. Anno. 1464. uiuæ uocis oraculo cõ
cessit patribus Pr̃sidenti & diffinitoribus capitu
li generalis: quod fratribus incorrigibilibus licen
tiã ipertiri possent trãseũdi ad religionẽ eiusdẽ re
gulæ ẽt laxiorẽ: & in qua ẽt minus regl'r uiuerẽt.

SIxtus quoq; quartus cõcessit: ut quos pr̃es iudica
uerint incorrigibiles, siue p cõgregatione nõ face
re: ab obediẽtia sua licẽtiare: ac ẽr expellere de cõ
gregatione, iuxta regulã ualeant: & si ipsi discesse
rint eos requirere nõ teneantur: nõ obstante iure
aliquo, nec in contrariũ facientibus quibuscunq;.

INnocẽtius octau⁹. 1485. Decima Decẽbris: p bre
ue Ap̃licũ cõcessit p̃ribus cõgregatiõis: q de cęte
ro ppetuis tpib⁹ futuris liceat mõachos fugitiuos
uel quouis mõ ẽt authoritate Ap̃lica a corpe di
ctæ cõgregatõis sepatos: ẽt si in aliquo mõasterio
uel religiõe stabilitatẽ suã firmauerit: & habitũ cõ

gregatióis nó dimiserit: quotiés eos cũ habitu cõgregatióis reppererint trina pmissa canonica monitióe: Sub pœna excóicatióis denúciare & cogere: ut habitũ hmói dimittãt: atq; spoliare eos præfato habitu: inuocato ét ad hoc si op⁹ fuerit auxilio brachii secularis: Nó obstãtib⁹ qbusuis puisionib⁹: uel priuilegiis forsan eis sub qbusuis uerborum formis p tempore cócessis: cæterisq;: &c.

IDé cócessit uiuæ uocis oraculo: seu declarauit q plati cógregatióis correctióis grã ñ solũ p seipos: sed ét p aliũ monachũ uerberare ualeãt. 1490.

INnocéti⁹ octau⁹ p signaturã ad supplicationẽ patrũ cógregatióis oïa & singula cófessionalia móachis dictę cógregatióis i spẽ cócessa: & q forsitã in futurũ sine lnïa suorũ supiorũ cócedi cótigerit reuocauit & annullauit: ac eis in aliquo suffragari nó debere de gratia speciali decreuit. Nó obstãtibus quibuscũq; in cótrarium facientibus.

ALexãder sext⁹ reuocauit ét ad istãtiã prũ cógregatióis oïa cófessióalia tã scĩ spũs de roma: q cuiuslibet idulti p quoslibet sũmos Pót. tã cócessa q cócedenda: quoad nostros móachos: & alias cógregationis personas.

SIxtus qrtus cócessit: q obligatis ad diuinũ officiũ sufficiat attẽtio ad antiphonas & responsoria: & alia huiusmodi quę dicuntur per unũ in choro.

IDem declarauit: q qbuscunq; uerbis utant legantes uel testantes/seu alii imponentes & acceptantes missas intelligant ii tales ad pticipationē tm̄ admissi: & non ad totum missæ effectum.

PIus scd̄s concessit pr̄ibus congregatiōis nr̄æ: qd p oīa monasteria congreg. nr̄æ hospitibus: pegrinis: famulis possint a nostris monachis cōferri ecclesiastica sacr̄a: quotiens opus fuerit: si quos illorum contigerit infirmari.

INnocentius octauus concessit uiuæ uocis oraculo: seu declarauit: ut non solum sacerdotibus ad audiēdas cōfessiōes deputatis/sed ēt aliis dictæ cōgregatiōis sacerdotib⁹ de mādato aut lnīa dcōꝝ cōfessoꝝ: aut alioꝝ suoꝝ supioꝝ liceat sic cōfessis eucharistiæ sacr̄m ministrare: ac si ēt de illis in pręfato indulto fuisset expressum.

IVlius scd̄s concessit q Prælati & conuentus congregatiōis sine aliquo scrupulo cōsciētię: possint renunciare hæreditatibus non aditis.

Casus reseruati Pręsidēti & uisitatoribus.

SI quis congregationis nostræ introduxerit uel uoluntarię receperit infra septa monasterioꝝ nostrorum quauis occasione quascunq; mulieres cuius-

cunctaq; ætatis gradus & conditionis existant: ipso facto p priuilegiũ Eugenii. iiii. Sniam excõicatõis incurrũt: a qua non nisi p Præsidẽtẽ aut uisitatores absolui poterunt: habet in declaratorio regl in caplo. 62. de sacerdotibus monasterii.

SI qs accesserit ad monasteria monialiũ nõ seruata forma in ordinatiõibus cõtenta: aliis statutis & pœnis in suo robore pmanẽtib⁹ ipso facto sniam excõicationis incurrũt a q̃ nisi a p̄sidente: aut cui ille cõmiserit: absolui nõ poterũt.

COmedẽtes carnes extra monasteria aut alia loca eis ãnexa cõtra formã p̄stitutã: & exceptis casibus in ordinatione exp̄ssis: nõ p̄nt absolui nisi a p̄sidẽte aut aliquo ex uisitatorib⁹: si tñ difficultas esset eos adeũdi tũc p suos p̄latos: si monachi: si uero Prelati p unũ ex seniorib⁹ monasterii sui absoluãt. Hac tñ iniuncta pnia: ut Præsidẽti aut uni ex uisitatorib⁹. q̃ p̄mũ cõmode poterũt se præsentent. Et insup quotiẽs carnes comedẽdo cõtrauenerit una die p qualibet uice p peccati huius satisfactione in pane & aqua ieiunent.

APostate: fugitiui: & licentiati: q licẽtias suas non seruauerint a snia excõicatiõis quã icurrerũt: nisi a Præsidẽte & uisitatorib⁹ aut a Prælato pprio absolui nõ poterũt: hr in caplo Declaratorii. xxix.

SIquis de cōgregatiōe nr̄a: Prelatus: monach⁹: cō
missus aut nouitius in electiōe diffinitor; prati
cam fecerit directe uel indirecte eo ipso s̄niam ex
cōicationis incurrūt: a qua p̄ter q̄ a p̄re p̄sidēte ab
solui nō p̄nt. Et insup inhabilitatis ad oēs dignita
tis gradus, officia & administrationes p quinquen
niū continuū a die trāsgressionis incipiēdū pœnā
ac notā incurrūt. Per Bullam Leonis. x. sub dat.
xii. kal. Martii. 1515.

¶ Casus Prælatis reseruati per ordinationes no
stras: a qbus nemo nisi a p̄latis ipsis: aut qb⁹
illi cōmiserint: absolui poterit.

Siqs d̄ cōgre. nr̄a: qđ absit i lapsū carnis ceciderit
Siquis in se uel in alterū intentiōe corrupta quæ
mortale pc̄tm̄ inducat: actus fecerit impudicos:
Siqs p̄prietari⁹ fuerit: & hr̄ i declaratorio r̄le. c. 33
Siquis rebellis manifestus fuerit cōtra obediētiā.
habet in declaratorio regulæ. c. 3. & c. 23.
Siquis furtum cōmiserit.
Siqs aliquē p̄cusserit: & habet in decl. cap. 70.
Siqs sectā uel praticam fecerit: hr̄. 3. cap̄lo primæ
partis de cap. celebrando.
Siqs miserit lr̄as: aut receperit: aut eulogia absq̄
l̄nia p̄lati sui: & habet in decl. cap. 54.
Siqs ignē incaute tractauerit: uel cādelas accēsas
ad lecticas ul parietes ligneos applicauerit ita

ut periculũ sequi possit: & hr̃ in decl̃.ca.22.
Siqs mendaciũ pnitiosum ex industria dixerit.
Siqs aliqđ falsum p̃lato uel fratribus imposuerit: habet̃ in ca.2.scđæ ptis de capl̃o.celebrãdo.
Siqs falsificauerit lr̃as uel sigilla: & habet̃ capitulo.32.declaratorii.
Siqs acceptauerit uel miserit munuscula: uel lr̃as aut ambasciatas sine licentia Prælati: habetur cap.62.declaratorii.
Siqs reuelauerit secretũ capl̃i aut cõgregatõis ĩtra uel extra dictã cõgregationẽ in ipsi⁹ uel alicuius pticularis psonæ infamiã aut pturbationẽ: & habet̃ in cap.3.declaratorii.
Siqs sine licentia carnes manducauerit: & habet̃ in cap.39.declaratorii.
Siqs apuerit lr̃as directas p̃sidẽti uel uisitatorib⁹ uel lr̃as signatas sigillo cõgregatõis nisi đ lnĩa eoꝝ ad quos dirigũt̃: & hr̃ i.c.54.declaratorii.
Siqs sine lnĩa p̃lati uel uices ei⁹gerẽtis mõasteriũ egredit̃: & habet̃.67.cap.declaratorii.
Siqs monachus cõmissus: aut nouitius aliqđ secretũ extra sacr̃alẽ cõfessionẽ sub sigillo cõfessionis ab aliquo de ipsa cõgregatiõe acceperit: nõ possit absolui: nisi a p̃lato suo: iniũcta tñ sibi pnĩa ieiunandi tribus diebus in pane & aq̃ in terra unius mensis spatium.

FINIS.

¶IN NOMINE DOMINI NOSTRI IESV CHRISTI. AMEN.

¶Pro directione monialiũ congregationi & monasteriis nostris subditarum. De gratiis p Innocentiũ. viii. dictis mõialibus concessis. Cap. I.

INNOCENTIVS. viii. Concessit: quod oĩa monasteria monialiũ subiecta cõgregationi nr̃æ: uel pticularib⁹ mõasteriis p uisitationẽ: aut aliter: habeant oẽs gr̃as spirituales cõgregationi nr̃æ concessas: pñtes & futuras. Quæ gr̃æ extendant̃ ad professas: nouitias: cõuersas: cõmissas: oblatas: capellanos: & eaꝵ factores: tam pñtes: q̃ futuros: ea faciẽtes q̃ nos ꝓ cõsecutiõe dictaꝵ gr̃aꝵ facimus.

¶Quod non accæptent̃ utlra dicta mõasteria regenda per congregationem nostram: nisi seruatis certis conditionibus. Cap. ii.

MOnasteria monialiũ: si qua erũt aceptãda: quod tñ euitãdũ est ꝓ qete & pace fratrũ nostroꝵ nullatenus acceptentur amodo: nec in uisitatione: neq; aliter quouis modo: nisi de consensu duaꝵ partium ex prælatis qui in capitulo intererunt.

¶De uisitatoribus monialium. Cap. iii.

VIsitatio oĩum monialiũ cõgregationi nr̃æ subditarum fiat amodo per quatuor tantum uisitatores distributis in duas partes; dictis monasteriis.

ita quod bini quilibet monasteria sibi destinata uisitare habeant: uacetq; ipsorum officium per biennium .i. quod qui uno anno uisitator fuerit duobus sequētibus annis: monialiū uisitator esse nō possit. ¶ Quod si cōtingeret aliquē prælatum uisitatori alicui: ob quāuis cām substitutū: actu uisitare aliquod dictoꝝ monasteriorū: nō possit sequenti anno illud idē monasteriū actu uisitare. ¶ Visitatores igitur quādo uadunt ad uisitādum aliquod monasteriū monialiū hortamur: ut quātum possibile est: caueant ingressum mōasterii: & id exigente necessitate: cū omni modestia: & grauitate & sobrietate faciant: & simul ambo semper incedant: nec unus ab altero discedat atq; ut non solum uerbo: sed etiā facto ædificent uisitatas: ordinamus & strictius ꝑcipimus: ne quis oīo eorū ꝑsumat ibi comedere carnes: nisi ī casu magne necessitatis. ¶ Neq; ducant secum socios nisi maturos: & graues uiros atq; ætate prouectos: & inq̄tū fieri poterit: ducant sociū confessoris: nec ꝑmittāt socios suos: ulla ratiōe loqui cū monialibus: nisi de expressa sua licētia: quā hortamur: ut nō facile cōcedant: nisi pro necessariis tantū: qui etiā fratribus q̄buscunq;: ad se pro q̄cunq; causa ueniētibus nō possint: ut cū monialibus loquant̄ licētiam impertiri: quiq; uisitatores durāte eoꝝ ānuo officio nō ꝑsumāt accipe munuscula aliqua a mōialibus: neq; ab ipsa Abbatissa: ne secundū dispositionē

sacroꝝ canonũ: pœnã restitutiõis in duplũ & a di/uinis: quod magis timendũ ẽ suspẽsionẽ incurrãt quod si in uisitatiõibus earũ aliq̃d nota dignũ in/uenerint referant capitulo gñali: ut debita ꝓuisio adhiberi possit: & si aliq̃s alicui mõiali cõcesserint licẽtias in scriptis dent: aliter fides non adhibeat᷑

¶ De Prælato & conuentu monasterii: cui sub est cura monialiũ. Cap. iiii.

PRælati monasterioꝝ: q̃bus subditæ sunt mõiales nr̃æ non p̃sumant ingredi dicta monasteria: nisi ꝑ aliq̃ ardua necessitate: si ab Abbatissa cũ suis de/putatis fuerit req̃situs: & tũc cũ confessore: seu ei⁹ socio: aut de licentia deputatoꝝ suoꝝ cũ alio ꝓbo & maturo & ætate prouecto frẽ: a quo nunq̃ disce dat dũ est in monasterio & anteq̃ accedat: significet supiori mõasterii sui: nec aliter possit accedere: nec secũ ducat iuuenes: aut leues frẽs. ¶ Caueant autẽ p̃lati: ne alicui mõialiũ concedãt spãles licen/tias: quas tñ si dederint: dent in scriptis: nec aliter credat᷑ tales licẽtias allegãtibus. ¶ Prælatus quo/q; quãtũ fieri põt ibi nõ comedat: carnes uero co/medere: nulla rõe: nec quouis necessitatis quęsito colore illi liceat: aliis uero frĩbus: p̃ter sociũ Pręla ti & cõfessoris: in mõasteriis monialiũ comedere pœnitus ĩterdicim⁹. ¶ Quãdo ãt aliq̃s frater petie rit lnĩam eundi ad uisitãdas aliq̃s moniales: nõ de/tur ei licẽtia: nisi cõsanguineus fuerit usq; ad secũ/dũm: aut tertiũ gradũ inclusiue: aut si qua urgens

& manifesta cã: quã p̃latus sciat occurrerit: & tũc ordine infrascripto: uidelicet. Q đ Prelat⁹ congregatis deputatis suis: ꝓponat nomẽ fr̃is & cãm: q̃ si legitima a maiore pte p̃dictoꝝ: cõputata prelati uoce iudicata fuerit: dẽt illi licẽtiã cũ deputatiõe etiã socii maturi & ꝓbi fr̃is de monasterio aut ꝓprii cõfessoris: q tñ nõ possit ingredi monasteriũ sed ad crates loquat᷑: nec nisi cũ illa: ꝓ qua licẽtiã obtinuit & cũstode sua: & Abbatissa. ℭ Statuimus ꝙ ut qcũqꝫ cõtra p̃dictã formã ad monasteria p̃dicta mõnialiũ accesserit: teneat᷑ dicere publice in caplõ corã p̃lato suo culpã suã: & facere pniam ut infra. ℭ Si uero cõtingat fr̃es ire ad monasteria monialiũ q̃bus in spẽ cõcessũ ꝓ solẽnitatib⁹ eaꝝ: nullo mõ liceat quis cã cũ aliq̃ ip̃aꝝ loq: nec supiores impriri possint talẽ lniam. Contrafaciẽtes aũt si fuerint supiores: totiẽs comedãt i pane & aqua quotiẽs cõtrafecerint: fr̃es uero publice i refectorio comedãt in terra: ẽt i pane & aq̃. ℭ Si uero cõtingat p̃latũ a mõasterio discedere nõ relinquat i sua absentia uices suas gerẽtib⁹: gn̄alẽ lniam eũdi ad monasteria monialiũ: sed petãt lniam a supiorib⁹ sicut & ceteri. Prohibentes ne ad dictas moniales mittãt cucullas: tunicellas: scapularia: ul'alia uestimẽta ad suendũ: nec deinceps Prelati uel monachi se implicent in temporalibus monasterioꝝ dictarum monialiũ nisi ꝓ cõsilio tantũ: aut in casu alicuius urgentis aut extraordinarie necessitatis.

ℭDe Confessore monialium.

Cap. y.

CONfessores monialiũ nõ ingrediant̃ monasteria nisi instãte infirmarũ: & cõferẽdorũ sacrorũ necessitate: & semp cũ socio sibi deputato. ℭEt ut iuxta apl̃i sniam: oĩa honeste & sm ordinẽ fiãt in nobis: & qa iis q ĩ xp̃o pie uiuũt: ñ malo tm̃: sed mali quoq; suspitio cauenda est. Statuim⁹ ut socius cõfessoris monialiũ: q̃tũ fieri poterit: ab ipsi⁹ latere nõ recedat: & p amborũ custodia: semp alter alterũ uideat. Cũ uero p audiẽda cõfessione: aut aliquo sacro cõferẽdo ĩgredit̃: uadat semp cũ cotta & stola sup ip̃am: Extra uero hos casus: nullo mõ ingredi possit: nisi de sp̃ali lnia p̃lati sui: ob aliquã cãm si iusta & necessaria iudicata fuerit. ℭCõcedim⁹ aũt qd̃ cõfessores tpe cõfessionũ possint dormire ĩ mõasteriis. Alio uero tpe nequaq̃ nisi aliq̃ urgẽti necessitate: de lnia supioris. ℭPossint ẽt si senectus aut debilitas coegerit: ibi comedere carnes: ter in hebdõmada: tpe cõfessionũ tm̃: & de licẽtia p̃lati sui. ℭSi uero moniales ad monasteria nr̃a carnes: cõfessori aut alteri miserĩt ñ acceptẽt. ℭSocii uero cõfessorũ: cũ aliq̃ monaliũ loq nõ p̃sumãt: absq; lnia cõfessoris. cõtrafaciẽtes ãt totiẽs in pane & aq̃ ieiunẽt: quotiẽs cõtrafecerĩt: nec a quoq̃ absolui possint: nisi pñiam fecerit. ℭConuersæ monialiũ nr̃arũ: q̃ p diuersas ciuitates aliq̃ñ peragrant̃ cum confessoribus monialiũ nostrarum quo se contulerint: confiteri ualeant: nec

mus: dũ sunt nõnullæ Abbatissæ q̃ per se: & cõplices suas: inocentiũ corda seducũt: eaꝝ uota ad se diuersimode trahẽtes in suaꝝ dispendiũ aĩarum: quare eaꝝ saluti: paciq; oĩum cõsulere uolẽtes: ordinamus & statuimus: ne aliqua mõialis: quouis tpe ꝑ electione Abbatissę practicã facere audeat: dicendo talis esset bona ꝑ Abbatissa: seu talis nõ esset apta: aut bonũ eẽt facere talẽ: uel nõ facere: seu da uocẽ tali & hmõi. ℭ Si aliqua uero cõtrafecerit: uolumus ꝑ triẽniũ priuari uoce actiua & passiua: in electiõe Abbatissę a sũperioribus suis. ℭ Cupientes itaq; ꝑdicta debitũ effectum habere prædictis uisitatoribus mãdamus: ut ante initiũ uisitatiõis: si ulla fuerit practica facta: diligẽter ĩquirãt: & si quã fecisse practicã reppererint: ipsam ꝑ triennĩũ omnino priuẽt: in futura Abbatissę electiõe. ℭ Statuimus etiam ad tollendã perpetuitatẽ: Abbatissam quando uacare contigerit: immediate in priorissam eligi ñ posse: sed a dicto prioratu & ab aliis etiã officiis: biennio uacet. ℭ Deputatarũ uero & aliaꝝ officialiũ electio non nisi de uisitatoꝝ cõsensu fiat: & q̃ officiales: siue supiores sint: non nisi per biẽnium ꝑseuerare possint. ℭ Visitatores autem ipsos hortamur: ut cum ꝑlato conferant: & cum eius cõsilio mature super huiusmõi disponãt. Non possit Abbatissã: sub pœna suspensionis ab officio suo: cappellanũ reiectũ & licẽtiatum ultra recipere: nisi de licẽtia patris præsidentis: cui soli spectat dispensatio ipsius suspensionis. ℭ In mo

nasteriis monialium/ponantur duæ claues portis earum: ita ut porta seu hostium aperiri nõ possit: nisi socia assistente.

De acceptandis monialibus. Cap. vii.

NOn pñt recipi puellę in caplo monialiũ: anteq̃ cõpleuerint quartũdecimũ annũ ex integro: & si recipiant: ille act⁹ capitularis: nullius sit roboris & mométi: & nullus possit dispẽsare: pter caplm generale. Nulla aũt possit in caplo pponi: nisi de cõsensu plati/& uisitatoꝶ: aliter oĩa p infectis habeant. Si q̃ aũt reiecta fuerit: nõ possit pponi amplius nisi maior ps capli pñte Prælato/cõsenserit: quo facto possit denuo pponi. Quãdo aũt uestiẽdæ erũt puellæ ipse habitum sanctæ religionis ad euitãdũ tumultũ: & cõseruandã illaꝶ deuotionẽ. Puellæ p sumẽdo habitu nouitiatus uespe introducant: monasteriũ & in mane secreto induãtur habitũ sacræ religiõis in mõasterio & hoc fiat absq; sæculari põpa. Moniales cõgregatiõi nrę subditæ: nullã amodo in monialem suscipiãt: nisi crismatã: ne tali occasiõe: cogant introducere episcopos: & aperire monasteria sæcularibus.

Nulla ẽt mulier: cuiuscũq; cõditiõis uel ætatis existat p quacũq; cã reponi possit in monasteriis monialium absq; spãli licentia Patris Præsidentis aut capituli generalis: excepta tñ cã urgentissima

De monialibus in genere.
uidelicet tempore belli: & huiusmodi.

ℭDe Monialibus in genere. Cap. viii.

AD cõseruãdã famã/& cõsciam/& hõestatẽ: moniales cõgregatiõi nrę subditæ/nulla ptẽsa cã psumãt amodo egredi mõasteria: neq; ullo ptẽso colore: id a nris facere pmittat: pterq̃ in casib⁹ a iure permissis: cũ clausura sit unũ & pcipuũ de substãtialibus in monialibus. ℭNeq; portent aut utant uelis sericis: aut crispatis bauaris ad euitãda scandala sæcularium: qa habẽt hmõi spẽm mali. ℭNeq; psumant cantare in organis: qd nõ cõuenit grauitati religionis: sed nec cantare aut sonare corã patribus/& fratrib⁹ nris. Sed qñ uisitatores aut platus ibi comedũt: aliq̃ illaꝝ ad fenestrã legãt aliqd spũale ꝑ ædificatiõe. ℭInterdicunt ẽt monialib⁹ repñtatiões corã laicis tã masculis q̃ fœminis: & q̃buscũq; religiosis: sed solæ cũ habitu muliebri & hõesto/nõ ꝓhibent hõestas & religiosas facere repñtatiões: inter se cũ licẽtia tñ plati: cui subsunt: & sine habitu uirili. ℭQ d si cõtrafecerint: & Abbatissa hmõi cõsenserit: dicat semel totũ ex ĩtegro psalteriũ ꝓ qlibet uice: & ieiunet semel in pane & aqua. Aliæ uero/quæ se principales in hmõi fecerint: ieiunent semel in pane & aqua in refectorio in terra. ℭProhibem⁹ etiã/ne in mõasteriis mõialiũ: & ecclñs aliisq; locis earũ: sine uisitatoꝝ & sui Prælati licẽtia qcq̃ audeant fabricare. ℭIn eccle-

siis uero earum statuim⁹: ne quis p̄ter cappellanos sęculares sibi deputatos: pmittat̃ missas celebrare. In arbitrio tamen prælati sit: si ex aliqua rationabili causa sibi super hoc uisum fuerit dispensare.

ℂDe ingressu personarum laicarum in monasteriis Cap. ix.

STatuimus: quod nullus monasteria monialiū ingrediatur exceptis iis: q̄bus pro necessitate a iure conceditur: & id quoq; cū omni circunspectionē & grauitate fiat: quādo aliter fieri non pōt. Sintq; p̄lati & confessores prouidi & cauti circa hoc: nec permittant talia: p̄ter hos omnibus aliis ingressus pœnitus interdicitur: tam fœminis quam masculis cuiuscunq; gradus & status & conditionis existant: & hoc ad conseruandā bonam famā: & euitandas multas suspitiōes & murmurationes: quæ de facili exinde oriuntur: & quādo contigerit eos ingredi: non concedatur talis ingressus diebus festis de p̄cepto: nisi de licētia Prælati. ℂIn aduētu tamen domini: & quadragesima non conceditur huiusmodi licentia propter grauitatem & deuotionem illius temporis. ℂNulla autem monialis præsumat introducere alios medicos: præter ordinarios monasterii: sine licētia Prelati uł uisitatoꝶ in actu uisitatiōis: q q̄dē p̄res nō facile licētiā imp tiant̃: & nisi ex urgēti cā. ℂSup ingressu uero laicaꝶ milieꝶ in monasteria mōialiū: egressu quoq;

dictarum monialium extra dicta mōasteria extāt lr̄æ Leonis.X.sub dat.xx.Februarii.M.D.XVII. qui-bus cauetur:ne laicæ mulieres cuiuscunq; gradus conditionis & dignitatis fuerint cum licentia:uel sine licentia earum quæ dictis monasteriis præ-fuerint etiā sub prętextu & uigore confessionaliū indulti:aut specialis priuilegii: seu literarum q̄rūcū-q; aplicarum quas de cętero a sede apostolica sub quorūuis formis uerborū & ex quauis causa: etiā infirmitatis genitricē: dūtaxat excepta quouis q̄si to colore clausurā dictorum monasteriorum ingredi e-manare cōtigerit. ¶Neq; moniales ipsę etiā causa colligendorum fructuū:seu uindemiarum : nisi in casi-bus a iure p̄missis dictā clausurā egredi audeāt:uel p̄sumant:¶Ipsis quoq; p̄sidenti & diffinitoribus & dictorum monasteriorum uisitatoribus & p̄lato : ne huiusmōi ingrediēdi & egrediēdi licētiam dare p̄-sumāt in uirtute sanctę obediētiæ & sub pœna ex cōmunicatiōis latæ sentētiæ p̄cipiēdo mandatur. ¶Deinde die.xv.Nouembris eiusdē anni emana uerunt aliæ lr̄æ a p̄fato Ponti.quibus cauet quod uigore quarūcunq; literarum supradicti breuis dero-gatoriarum aliquæ mulieres cuiuscūq; gradus condi tionis & dignitatis existāt ingredi uel moniales ēt causa colligendorum fructuum : seu uindemiarū prætera in casibus a iure permissis:dicta monaste ria absq; licentia expressa præsidentis tantum : & non alterius egredi:non præsumant.

¶De accessu fratrũ nroꝝ ad moniales. Cap. x.

PRohibemus ne qs nr̃æ congregatiõis cuiuscunqꝫ status existat: accedat ad aliqd̃ mõasteriũ mõialiũ cuiuscũqꝫ ordĩs existẽtiũ tã in terris uel diocesib⁹ ĩ qbus cõgregatio nr̃a hẽt uel habitura ẽ mõasteria q̃ alibi: nisi de cõsensu spãli maioris ptis deputatorũ cõputata uoce p̃lati mõasterii ĩ terra uel diocesi existẽtis ĩ q̃ fuerit mõasteriũ mõialiũ ad qd̃ erit accedẽdũ: aut si eẽt eiusmõi p̃lat⁹ mõasterii de cõsensu maioris ptis deputatoꝝ suoꝝ secũdũ formã in ordinatiõib⁹ nr̃is traditã: & ẽt subsistẽte cã q̃ p p̃dictos legitiã fuerit iudicata. ¶Cui cõstitutiõi si qs cõtrafecerit ieiunet ꝑ q̃libet uice semel in pãe & aqua tm̃: ac ẽt erit ad arbitriũ uisitatoꝝ aut gñalis capituli puniẽdus. ¶Circa accessum fratrũ nroꝝ ad mõasteria mõialiũ supradictus ordo seruetur. ¶Mandamus igit̃ oĩbus fr̃ibus cõgregatiõis nr̃æ qd̃ sub pœna excõicatiõis latæ snĩæ quã in his scriptis cõtrafaciẽtes ꝓferimus: ne ad mõasteria mõialium: nisi seruatis p̃dictis ordinatiõibus accedere p̃sumãt: a qua nõ possint nisi p patrẽ Præsidentẽ: aut de licẽtia eius absolui: nõ reuocatis ꝓpter hoc aliis pœnitẽtiis in ordinatõibus cõtẽtis: teneat̃ insup dicere suã culpã in capitulo: aliter nõ est absoluendus. ¶Quod si qs p̃dictoꝝ de accessu huiusmodi ad mõiales & locutiõe sine licẽtia conuictus fuerit ultra p̃dictas pœnas stet p mẽsem degrada-

tus: & ultima die termini comedat in refectorio in terra: cęteris in suo robore permanentibus. ¶ Qui uero cum debita licentia accesserint: non possint propter hoc ullo q̃sito colore ingredi monasterium: aut ibi pnoctare: id. n. solis uisitatoribus in actu uisitationis & confessori tantum tempore confessionum: ut supra conceditur.

¶ De Literis & munusculis non mittendis neq; accipiendis. Cap̃. ii.

ORdinamus ut moniales amodo non p̃sumāt mittere diffinitoribus munuscula: tam generaliter: q̃ pticulariter. ¶ Volumus ẽt & ordiamus ad euitādũ ꝓprietatis uitiũ: furta & inobediẽtias & alia inconueniẽtia: quod nulla monialiũ donare aliquid possit ulli Abbatũ: confessoꝝ: uisitatoꝝ: mōachorum: aut alioꝝ ex nr̃is: nisi de speciali licentia Abbatissæ. ¶ Idemq; intelligimus de fr̃ibus nr̃is qui monialibus qbuscunq; sine licẽtia exp̃ssa p̃lati sui donare aliq̃d p̃sumpserint. ¶ Contrafacientes uero tā moniales q̃ fr̃es cuiuscũq; gradus existant: ieiunẽt ter in pane & aqua intra q̃ndecim: aut uiginti ad sumũ dies & p̃lato & Abbatissæ recepta restituant sup quo a nemine dispensari ualeāt. ¶ Ordinamus etiā quod mōiales scribẽtes: uel mittentes lr̃as: uel nuntia cuilibet fratrũ nostrorũ: pro qualibet uice comedāt in terra in refectorio in pane & aqua & genuflexæ maneāt ad portā refectorii transeunte conuentu: cum zona ad collum.

20=